

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚά Χρονικά

Το φαινόμενο
του σχολικού εκφοβισμού

ΑΙΜΑ: Τι είναι και
γιατί πρέπει να δίνουμε

Δουλεύω
με την καρδιά μου!

ΤΕΥΧΟΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ
2010

22

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ιδιοκτησία ΤΕΙ Αθήνας
Εκδότης Δημήτριος Νίνος
 Πρόεδρος ΤΕΙ Αθήνας
Διευθυντής Αντώνιος Καμμάς
Συντακτική Επιτροπή Δημήτριος Νίνος
 Μιχαήλ Μπρατάκος
 Ιωάννης Χάλαρης
 Απόστολος Παπαποστόλου
 Γεώργιος Γιαννακόπουλος
Επιμέλεια έκδοσης Ιφιγένεια Αναστασάκου
 Δώρα Φραγκούλη
 Δανάη Κονδύλη
Καλλιτεχνική
Επιμέλεια έκδοσης Έφη Παναγιωτίδη, efipanpan@yahoo.gr

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

Πρόεδρος Δημήτριος Νίνος
Αντιπρόεδρος Αντώνιος Καμμάς
Αντιπρόεδρος Μιχαήλ Μπρατάκος
Αντιπρόεδρος Ιωάννης Χάλαρης
Διευθύντρια ΣΕΥΠ Ζαμπία Βαρδάκη
Διευθυντής ΣΤΕΦ Δήμος Τριάντης
Διευθυντής ΣΓΤΚΣ Ζωή Γεωργιάδου
Διευθυντής ΣΔΟ Γιώργος Γιαννακόπουλος
Διευθυντής ΣΤΕΤΡΟΔ Γιώργος Αγγελούσης
Γενική Γραμματέας Κωνσταντίνα Μασούρα
Γραμματέας Συμβουλίου Αφροδίτη Λάσκαρη

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ

Πρόεδρος ΕΕ&Ε Μιχαήλ Μπρατάκος
Αντιπρόεδρος ΤΕΙ-Α
Αντιπρόεδρος Ιωάννης Τσάκνης
Μέλη ΕΕ&Ε Αθανάσιος Νασιόπουλος
 Γεώργιος Παναγιάρης
 Διονύσιος Κάβουρας
 Ευαγγελία Πρωτόπαπα
 Περικλής Λύτρας
Γραμματέας ΕΕ&Ε Ιφιγένεια Αναστασάκου

4 ▪ **ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ**

ΘΕΣΜΙΚΑ

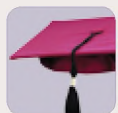
- 5 ▪ Νέο Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας
- 6 ▪ Έκτακτη Σύνοδος των Προέδρων των ΤΕΙ
- 6 ▪ Ομιλία του Προέδρου, Δ. Νίνου στη Σύνοδο «Διάλογος για την Παιδεία»
- 12 ▪ Επιστολή προς την Ειδική Γραμματέα ΕΥΔ ΚΠΣ, κ. Ιφιγένεια Ορφανού

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- 14 ▪ Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα με τίτλο «Μονάδες Εντατικής Θεραπείας και Επείγουσα Νοσηλευτική»

ΑΡΘΡΑ - ΑΠΟΨΕΙΣ

- 17 ▪ **Α. Καμμάς**
Ενδοορθόδοξες διαμάχες και κοινωνικές προεκτάσεις
- 22 ▪ **Αικ. Νεστορίδου, Α. Καρακάση, Θ. Ζάγκαλης, Α. Δασκαλάκη**
Το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού (Φαινόμενο Bullying)
- 28 ▪ **Κ. Παπασταμούλης**
Τα γλυπτά του Παρθενώνα και το νέο μουσείο της Ακρόπολης
- 30 ▪ **Ν. Λαμπρόπουλος**
Εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης του μνημείου και των γλυπτών της Ακαδημίας Αθηνών

- 38 ▪ **Ν. Χιωτίνης**
Η οικονομική και πολιτική διάσταση της ανάπτυξης περιφερειακών Πανεπιστημίων. Ανάγκη άμεσων μεταρρυθμίσεων

- 42 ▪ **Α. Ιωαννίδου - Τζιμογιάννη, Μ. Γιαννουλάκη, Γ. Παπαδόπουλου**
ΑΙΜΑ: Τι είναι και γιατί πρέπει να δίνουμε

- 46 Το αιώνιο ΟΧΙ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

- 48 ▪ Ημέρα ειρήνης και παγκόσμιας κατάπαυσης του πυρός και της μη βίας

ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

- 51 ▪ **Δ. Χανιώτης:**
Δουλεύω με την καρδιά μου!

7 ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΤΕΙ

- 55 ▪ Νέα της Διοίκησης
- 60 ▪ Νέα από τα Τμήματα
- 78 ▪ Νέα της Επιτροπής Εκπαίδευσης και Ερευνών

ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

92 ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Αγαπητά μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας,

Η σκληρή οικονομική πολιτική για την αντιμετώπιση του εθνικού χρέους έχει επιφέρει κοσμογονικές αλλαγές σε όλους ανεξαιρέτως τους τομείς της προσωπικής κι επαγγελματικής μας ζωής. Όπως είναι λοιπόν φυσικό ο τομέας της Παιδείας δεν θα μπορούσε να παραμείνει αλώβητος.

Η διαρκώς αυξανόμενη οικονομική δυσπραγία μας επιβάλλει να υιοθετήσουμε πιο ευέλικτα σχήματα δράσης που θα μας επιτρέπουν να διαμορφώνουμε τη στρατηγική και να προσαρμόζουμε τους στόχους του Ιδρύματός μας λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη ότι οι διαθέσιμοι οικονομικοί πόροι καθημερινά συρρικνώνονται.

Η πολιτική που υιοθετήσαμε τα τελευταία χρόνια, η οποία βασίστηκε στην αντικειμενική αξιολόγηση των υφιστάμενων συνθηκών και στην ορθολογική και κυρίως συνεπή διαχείριση των διαθέσιμων κονδυλίων, μας επιτρέπει σήμερα να αντιμετωπίζουμε το μέλλον με αισιοδοξία.

Οι προτάσεις που ανακοίνωσε η Υπουργός Παιδείας στη σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στους Δελφούς, προκάλεσαν τις τελευταίες μέρες ποικίλες αντιδράσεις. Σε κάθε περίπτωση και ανεξάρτητα από τις όποιες εξελίξεις μας επιφυλάσσει το μέλλον στο χώρο της παιδείας και της κοινωνίας, θα προσπαθήσουμε να τις αντιμετωπίσουμε με ψυχραιμία και νηφαλιότητα και κυρίως να φανούμε αντάξιοι της εμπιστοσύνης με την οποία μας περιβάλλουν τα μέλη της κοινότητάς του ιδρύματός μας.

Το ΤΕΙ Αθήνας, έπειτα από μακροχρόνιους αγώνες, έχει καταξιωθεί στη συνείδηση των Ελλήνων ως ένα ανώτατο τεχνολογικό ίδρυμα ικανό να προσφέρει ανταγωνιστική και κυρίως ποιοτική τεχνολογική εκπαίδευση. Θα πρέπει λοιπόν όλοι μας να καταβάλουμε καθημερινά κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να σταθούμε αντάξιοι των προσδοκιών τους και να παρέχουμε εκπαίδευση χωρίς δυσάρεστα απρόοπτα, ελλείψεις και συμβιβασμούς σε θέματα ποιότητας.

Εύχομαι σε όλους σας μια ήρεμη και παραγωγική ακαδημαϊκή χρονιά.

Δημήτριος Νίνος
Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας

» ΝΕΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

Στις 25 Μαΐου 2010 διεξήχθησαν οι εκλογές για την ανάδειξη των Διευθυντών των Σχολών του ΤΕΙ Αθήνας για την τετραετία 2010-2014. Οι νέοι Διευθυντές ανέλαβαν τα καθήκοντά τους την 1^η Σεπτεμβρίου 2010.

Κατά τη διάρκεια της πρώτης συνεδρίασης του νέου Συμβουλίου, που πραγματοποιήθηκε στις 6 Σεπτεμβρίου, ο Πρόεδρος κ. Δ. Νίνος απηύθυνε σύντομο χαιρετισμό στα νέα μέλη, έκανε μια σύντομη αναφορά σε σημαντικά ζητήματα που αντιμετωπίζει το Ίδρυμα και ευχήθηκε καλή επιτυχία στο έργο τους.

Σύνθεση Συμβουλίου ΤΕΙ-Α

Δημήτριος Νίνος	Πρόεδρος	Ζαμπία Βαρδάκη	Διευθύντρια της ΣΕΥΠ
Αντώνιος Καμμάς	Αντιπρόεδρος	Δήμος Τριάντης	Διευθυντής της ΣΤΕΦ
Μιχαήλ Μπρατάκος	Αντιπρόεδρος	Γιώργος Αγγελούσης	Διευθυντής της ΣΤΕΤΡΟΔ
Ιωάννης Χάλαρης	Αντιπρόεδρος	Γιώργος Γιαννακόπουλος	Διευθυντής της ΣΔΟ
		Ζωή Γεωργιάδου	Διευθύντρια της ΣΓΤΚΣ

» ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΤΩΝ ΤΕΙ

Την Τετάρτη 6 Οκτωβρίου 2010 συνήλθε έκτακτη Σύνοδος Προέδρων ΤΕΙ.

Στη Σύνοδο τέθηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις για τον επικείμενο διάλογο για την αναδιάρθρωση - συρρίκνωση του χώρου των ΤΕΙ που η Υπουργός Παιδείας εξήγγειλε στη σύσκεψη στους Δελφούς. Τρία είναι τα βασικά σημεία αιχμής που προσδιορίστηκαν στην έκτακτη Σύνοδο των Προέδρων των ΤΕΙ.

- 1. Τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων ΤΕΙ.** Εδώ και πάρα πολλά χρόνια εκκρεμούν 23 ειδικότητες που είναι βασικές και αφορούν το 70% των αποφοίτων των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.
- 2. Τα μεταπτυχιακά προγράμματα από πλευράς ΤΕΙ.** Από την ανάληψή της η νέα ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας δεν έχει εγκρίνει ούτε ένα Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα
- 3. Η υποχρηματοδότηση των Ιδρυμάτων** σε συνδυασμό με άλλα μέτρα όπως η αναστολή όλων των προκηρύξεων και διορισμών η οποία διογκώνει το ήδη σοβαρό πρόβλημα του χώρου.

● Ομιλία του Προέδρου, Δ. Νίνου στη Σύνοδο «Διάλογος για την Παιδεία»

«Η ανώτατη εκπαίδευση στη χώρα μας χρειάζεται επείγοντως ριζικές αλλαγές», μια φράση που ακούγεται όλο και συχνότερα στις μέρες μας. Κατά την άποψή μου, αυτό που χρειάζεται είναι **αποφασιστικότητα και βιώσιμες λύσεις**. Το επιβάλλουν οι συνθήκες που επικρατούν και οδηγούν σε μονόδρομους ή αδιέξοδα. Το ζητά σύσσωμη η κοινότητα Πανεπιστημίων και ΤΕΙ. Το απαιτεί η ελληνική κοινωνία.

Οι προτάσεις που διατύπωσε η Υπουργός Παιδείας κ. Διαμαντοπούλου στη σύσκεψη των Δελφών, εκφράζουν αναμφισβήτητη την επιθυμία της κυβέρνησης να αλλάξει την κατάσταση που επικρατεί σήμερα, συνεπώς δεν μπορούν παρά να εκληφθούν ως μια θετική πρωτοβουλία. Βέβαια γεννώνται εύλογα ερωτήματα, όσον αφορά στο χρονοδιάγραμμα, τις μεθόδους και τα μέσα υλοποίησής τους, δεδομένου ότι οι δηλώσεις της κ. Διαμαντοπούλου εμπειρείχαν πολλές ασάφειες και γενικότητες.

Αναμφισβήτητη ο διάλογος πάντοτε ωφελεί, όταν μάλιστα είναι ειλικρινής, μπορεί να οδηγήσει σε πολύτιμα συμπεράσματα, για το λόγο αυτό καταθέτω τις απόψεις μου σε σχέση με σοβαρότατα ζητήματα που αντιμετωπίζουν τα Ιδρύματά μας κι ελπίζω ότι η προσέγγισή μου θα συμβάλει στην οριστική ρύθμισή τους.

I. Οικονομικά Θεματα

1. Τακτικός προϋπολογισμός

Ο τακτικός προϋπολογισμός των Πανεπιστημίων και των ΤΕΙ έχει συρρικνωθεί κατά 43% μέσα σε διάστημα ενός χρόνου. Συγκεκριμένα υπήρξε

αρχικά μείωση κατά 10% της επιχορήγησης του Νοεμβρίου 2009, ενώ ταυτόχρονα οι προϋπολογισμοί του 2010 είχαν ήδη συνταχθεί

μειωμένοι κατά 10%. Ταυτόχρονα έγινε περαιτέρω περικοπή 19% της επιχορήγησης για το 2010 και παράλληλα αυξήθηκε ο ΦΠΑ κατά 4% (από 19% σε 23%). Συνεπώς πριν ακόμη λήξει το 2010 έχουμε αντιμετωπίσει μείωση περίπου 43%.

Δυστυχώς η κατάσταση δυσχεραίνεται ακόμη περισσότερο, διότι μας ζητούν, με αποφάσεις που θα πάρουν οι Συνελεύσεις των Ιδρυμάτων μας τον Οκτώβριο του 2010, να συντάξουμε τους προϋπολογισμούς του 2011 ψαλιδισμένους κατά επιπλέον 20%. Συνεχίζοντας λοιπόν τους υπολογισμούς αντιλαμβανόμαστε ότι, μέσα σε λιγότερο από ενάμισι χρόνο έχει προκύψει μια μείωση της τάξης του 63%.

Πώς είναι δυνατόν να αφοσιωθούμε απερίσπαστοι στην παροχή υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικού έργου και σε μακρόπνοα σχέδια για ουσιαστική αναβάθμιση των Ιδρυμάτων μας, όταν διατρέχουμε τον άμεσο κίνδυνο να μην μπορούμε να καλύψουμε τις πάγιες λειτουργικές μας δαπάνες;

Προκαλεί πανικό το γεγονός ότι όλα αυτά τα σενάρια που μέχρι χθες τα θεωρούσαμε στοχευμένη καταστροφολογία για τη δημιουργία εντυπώσεων και την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων συμφερόντων, σήμερα συνιστούν άμεση απειλή που τείνει να εξελιχθεί σε πραγματικό γεγονός.

2. Δημόσιες επενδύσεις

Πρόκειται, όπως όλοι γνωρίζουμε, για κονδύλια που προορίζονται για επενδύσεις σε έργα υποδομής και εξοπλισμού. Είναι λυπηρό διότι και στον τομέα αυτό η κατάσταση διαγράφεται εξαιρετικά δυσοίωνη. Για την ακρίβεια, η χρηματοδότηση μέσω δημόσιων επενδύσεων όχι μόνον έχει ατονήσει, αλλά έχει κυριολεκτικά εκμηδενιστεί εδώ και αρκετό καιρό. Τα περισσότερα έργα έχουν σταματήσει γιατί διακόπηκε η χρηματοδότησή τους, αλλά και αυτά που συνεχίζονται αντιμετωπίζουν σοβαρότατα προβλήματα, διότι ακόμη περιμένουν την

υπογραφή των ΣΑΕ, που ούτως ή άλλως δεν αναμένεται να βελτιώσουν την κατάσταση, αφού οι διαδικασίες ένταξης στον προϋπολογισμό είναι χρονοβόρες και άκρως γραφειοκρατικές. Η αναβάθμιση χωρίς υποδομές αποτελεί παγκόσμια ελληνική πρωτοτυπία, αλλά και μια ακόμη πράξη στο θέατρο του παραλόγου, όπου καλούμαστε πλέον καθημερινά να υποδυθούμε τους ρόλους που μας επιβάλλουν οι οικονομικές και πολιτικές συγκυρίες.

3. Χρηματοδότηση ΕΣΠΑ

Υπάρχουν εγκεκριμένα προγράμματα όπως τα: ΔΑΣΤΑ, Επιχειρηματικότητα, Πρακτική Άσκηση, τα οποία αξιολογήθηκαν, αλλά, κατά έναν περίεργο τρόπο, καθυστερεί η ένταξη και η χρηματοδότησή τους, χωρίς να υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος λόγος. Αυτό έχει ως συνέπεια να μην υπάρχουν απορροφήσεις και τα ιδρύματά μας να αδυνατούν να ξεκινήσουν με τα λιγοστά κονδύλια που έχουν εγκριθεί για τα έργα τους.

Παρά τις επανειλημμένες εκκλήσεις αρχικά και τις έντονες διαμαρτυρίες μας στη συνέχεια, η αρμόδια υπηρεσία εξακολουθεί να κωλυσιεργεί. Στη Σύνοδο της Καλαμάτας, όπου όλοι από κοινού εκφράσαμε τους προβληματισμούς και τη δυσφορία μας, αναμέναμε ότι θα δίνονταν λύσεις ή τουλάχιστον απαντήσεις στις καταγγελίες μας. Άλλη μια φορά διαψευστήκαμε με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο. Επίσης, τα προγράμματα ΘΑΛΗΣ και ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ καθυστερούν με σοβαρότατες για τα Ιδρύματά μας συνέπειες. Μέχρι σήμερα έχουν δοθεί πέντε παρατάσεις στις προτάσεις και τους όρους, τόσο από μέρους της τωρινής όσο και από μέρους της προηγούμενης πολιτικής ηγεσίας και ενώ αναμενόταν η αξιολόγησή τους, ο αρμόδιος υπουργός κ. Πανάρετος ανακοίνωσε μέσω της ιστοσελίδας του, ότι πρέπει να υποβληθούν περιλήψεις στα Αγγλικά, ώστε να αξιολογηθούν

από ξένους αξιολογητές. Θα ήταν εντιμότερο και πολιτικά ορθότερο να παραδεχτούν ότι δεν υπάρχουν χρήματα, παρά να καταφεύγουν σε τεχνάσματα που προκαλούν ένταση, τριβές και ανασφάλεια.

Παραμένει λοιπόν ανοικτό το ζήτημα της αποτελεσματικότητας και της αξιοπιστίας της αξιολόγησης, χωρίς χρονοδιάγραμμα και προγραμματισμό, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος να χαθούν τα χρήματα.

II. Θεσμικά θέματα

1. Αναστολή διορισμών

Ο κ. Πανάρετος, στις 24-9-2010, έστειλε στα Ιδρύματά μας εγκύκλιο, που προβλέπει αναστολή όλων των προκηρύξεων και διορισμών λόγω ΔΝΤ. Η λήψη μιας τέτοιας πρωτοβουλίας θα μπορούσε να αξιολογηθεί θετικά μόνον από την άποψη ότι θα αποτελέσει ανασταλτικό παράγοντα στην κατακόρυφη αύξηση του αριθμού των μελών ΔΕΠ που κατακλύζουν πλέον τα Πανεπιστήμια της χώρας.

Στα ΤΕΙ, όμως, που ο συνολικός αριθμός μελών μόνιμου ΕΠ ανέρχεται σε μόλις 1.500 άτομα, αναρωτήθηκε ο κ. Πανάρετος, εάν και υπό ποιες προϋποθέσεις θα μπορούσαν να λειτουργήσουν χωρίς να διαταραχτεί η εύρυθμη λειτουργία τους;

Θα λειτουργήσουν με έκτακτο ΕΠ, συνεπώς θα εξακολουθήσουν να επιβαρύνονται οι προϋπολογισμοί των Ιδρυμάτων μας, οι οποίοι όμως πλέον είναι τόσο ψαλιδισμένοι που κάλλιστα θα χαρακτηρίζονταν ελλειμματικοί.

Η ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας είχε δεσμευτεί ότι θα προωθούσε τουλάχιστον τις θέσεις των συνταξιούχων, ώστε να γίνεται η αναπλήρωση, δεδομένου ότι υφίστανται οι απαραίτητες πιστώσεις. Είναι σαφές ότι το Υπουργείο Παιδείας με την πρακτική «απραξίας» που έχει υιοθετήσει τελευταία, όχι μόνο δεν προτίθεται να συμβάλει στην αναβάθμιση των ιδρυμάτων μας, αλλά έντεχνα μας οδηγεί στην απαξίωση και τη φυσική καταστροφή.

2. Επαγγελματικά δικαιώματα

Οι εξαγγελίες του Υπουργείου Παιδείας, αναφορικά με τα επαγγελματικά δικαιώματα που εκκρεμούν, πάσχουν αξιοπιστίας. Πώς αλλιώς μπορεί να ερμηνευτεί το γεγονός ότι, έπειτα από επανειλημμένες συζητήσεις και συνεδριάσεις των εμπλεκόμενων φορέων, το Υπουργείο Παιδείας είχε δεσμευτεί ότι μέχρι την 1^η Οκτωβρίου 2010 θα έχει ολοκληρώσει την έκδοση των επαγγελματικών δικαιωμάτων για (23) ειδικότητες που υπολείπονται. Σήμερα 6 Οκτωβρίου και δεν έχει ακόμη υπάρξει καμία απολύτως εξέλιξη.

Όταν ένα θέμα εκκρεμεί από το 1983 και η εκάστοτε ηγεσία περιορίζεται στα λεκτικά πυροτεχνήματα, τότε η κατάσταση οδηγείται σε αδιέξοδο και έχουμε κάθε δικαίωμα να κάνουμε ανοικτά λόγο για εμπαιγμό.

3. Υποβάθμιση των ΤΕΙ

Μεγάλος αριθμός ΜΜΕ, τόσο έντυπων όσο και ηλεκτρονικών, έδωσαν ιδιαίτερη έμφαση στην ανακοίνωση της κ. Υπουργού Παιδείας, σύμφωνα με την οποία προτίθεται να μειώσει τη διάρκεια σπουδών των ΤΕΙ από τέσσερα σε τρία ή και λιγότερα έτη. Το γεγονός αυτό συνδέεται άμεσα με την επιχειρούμενη αυτές τις μέρες «ανάπτυξη του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων». Επισημαίνουμε ότι σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων, οι απόφοιτοι ανώτατης εκπαίδευσης άνω των τριών ετών φοίτησης

εντάσσονται στο 6^ο επίπεδο. Αναμένουμε από το Υπουργείο να μην υποκύψει στις πιέσεις που του ασκούνται από τα γνωστά κέντρα, να μη δεχτεί το επικείμενο σχέδιο νόμου, αλλά να εμμένει σθεναρά στην τοποθέτηση των TEI και των αποφοίτων τους στο ίδιο επίπεδο με αυτό των Πανεπιστημίων τετραετούς φοίτησης.

Επειδή μέχρι σήμερα δεν έχουν δοθεί από μέρους της κ. Υπουργού οι αναγκαίες διευκρινίσεις, δεν είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, εάν η απόφαση αυτή στοχεύει στη δημιουργία ενός πρώτου κύκλου σπουδών τριετούς φοιτήσεως επιπέδου BC, ο οποίος θα ισχύσει σε όλα τα ανώτατα ιδρύματα, ή εάν πρόκειται για πρόταση που θα εφαρμοστεί μόνο στα TEI. Εάν πρόθεση της κ. Υπουργού είναι να συρρικνωθεί η διάρκεια σπουδών μόνον των TEI, έπειτα μάλιστα από σκληρούς αγώνες τόσων χρόνων, τότε εύλογα θα θεωρήσουμε ότι εξυπηρετεί συντεχνιακές σκοπιμότητες και ότι υπογράφει συνειδητά την υποβάθμιση των TEI. Στην περίπτωση αυτή δεν μπορούμε παρά να δεχτούμε ότι βαδίζουμε ολοταχώς προς ανοιχτή μετωπική σύγκρουση με απρόβλεπτες για όλους μας συνέπειες

4. Η αυτοδιοίκηση των TEI

Όλοι μας βιώνουμε καθημερινά τις συνέπειες της έλευσης του ΔΝΤ, που επηρέασε καταλυτικά όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας. Όλοι μας καθημερινά βιώνουμε με πολύ δυσάρεστο τρόπο τη λιτότητα, η οποία μας καταβάλλει όχι μόνον υλικά αλλά κυρίως ψυχικά.

Υπάρχουν όμως κάποιες αξίες τις οποίες επιβάλλεται να διαφυλάξουμε πέρα και πάνω από τους όποιους συμβιβασμούς με κάθε κόστος. Η παιδεία είναι μια από αυτές. Μπορούμε να επιβάλλουμε λιτότητα στην κατανάλωση των αγαθών που αγοράζουμε από τα σούπερ μάρκετ. Δεν είναι δυνατόν να επιβάλλουμε **λιτότητα στην παιδεία**, διότι με τον τρόπο αυτό συνυπογράφουμε την καταδίκη της.

Για να καταστεί εφικτή η ουσιαστική αναβάθμιση των Ιδρυμάτων μας και να μην καταλήξει κενό γράμμα, επιβάλλεται να υπάρξει πλήρης αυτοδιοίκηση στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, όχι μόνο σε διοικητικό και επίπεδο έρευνας. Πρέπει πάνω απ' όλα να υπάρξει οικονομική αυτοδυναμία, πάντοτε βέβαια υπό τον πλήρη έλεγχο της πολιτείας και με τη σχετική λογοδοσία.

Η χρηματοδότηση των Ιδρυμάτων μας, με σκοπό μόνον την κάλυψη των εξόδων μισθοδοσίας, σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί μέτρο που προωθεί την αυτοδιοίκηση. Αποτελεί απλώς μια επιπλέον διοικητική επιβάρυνση των Ιδρυμάτων, που εκτός των άλλων υποχρεώσεών τους, θα κληθούν να εφαρμόσουν ένα επιπλέον μέτρο χωρίς να προϋπάρξει έστω μια στοιχειώδης αύξηση του αριθμού του διοικητικού προσωπικού τους. Θα μπορούσαμε να μιλήσουμε για θετικά και ουσιαστικά βήματα, μόνο στην περίπτωση κατά την οποία μας δινόταν επιπλέον χρηματοδότηση αλλά και η δυνατότητα διαχείρισης των οικονομικών μας πόρων, ώστε να μπορούμε να προχωρούμε οι ίδιοι στον καθορισμό των προσλήψεων προσωπικού όλων των βαθμίδων με βάση την πραγματική χρηματοδότηση και όχι την επιθυμητή ή την προσδοκώμενη.

5. Managers

Είναι προφανές ότι η ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας έχει εξομοιώσει την παιδεία με ένα κοινό αγαθό, το οποίο υπάγεται στους αυστηρούς κανόνες της αγοράς εργασίας, όπου μπορούν να εφαρμοστούν εκ του ασφαλούς γνωστές τεχνοκρατικές αντιλήψεις και θεωρίες. Μια επιχείρηση επιβάλλεται να διαθέτει έναν manager, οι ικανότητες του οποίου μπορούν να συμβάλλουν αποφασιστικά στην υλοποίηση των στόχων της.

Εδώ υπάρχει η εξής παρανόηση από μέρους του Υπουργείου: τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα δεν είναι εμπορικές επιχειρήσεις. Σαφέστατα η

ποιότητα της παιδείας επηρεάζει καταλυτικά τις δομές και τις λειτουργίες της οικονομίας μιας χώρας, δεν παύει όμως να στοχεύει πρωταρχικά στη διάδοση της γνώσης και την καλλιέργεια κοινωνικής συνείδησης και δευτερευόντως στην προώθηση των παραγωγικών δεικτών. Ένα ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα μπορεί να διοικείται από ένα **εκλεγμένο** διοικητικό συμβούλιο με την προσθήκη **πιθανώς** δύο ή τριών εκπροσώπων φορέων όχι όμως συνδικαλιστικών, διότι μια τέτοια πρόταση θα υπονόμει την επιδιωκόμενη πλήρη αυτοδιοίκησή του.

6. Αξιολόγηση

Σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο για την αξιολόγηση των Ιδρυμάτων, υφίστανται διαδικασίες τόσο εσωτερικής όσο και εξωτερικής αξιολόγησης. Το ΤΕΙ Αθήνας, με 37 Τμήματα, έχει ολοκληρώσει τις διαδικασίες εσωτερικής αξιολόγησης των 15 Τμημάτων και την εξωτερική αξιολόγηση μόνο 2. Αυτό οφείλεται στην έλλειψη των απαραίτητων οικονομικών πόρων εκ μέρους της ΑΔΙΠ. Ουδείς αμφισβήτησε το γεγονός ότι όλα τα Ιδρύματα πρέπει να αξιολογούνται. Για να γίνει όμως αυτό θα πρέπει να υφίστανται συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Θα πρέπει να υπάρχει καθεστώς πλήρους αυτοδιοίκησης και οικονομικής αυτοδυναμίας, ώστε να δημιουργηθεί όλη η απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή και να υπάρξουν κονδύλια για την έρευνα. Εάν δεν υφίστανται αυτές οι προϋποθέσεις δεν είναι δυνατόν να υπάρξει αξιολόγηση.

7. Συνένωση ή κατάργηση Τμημάτων

Την τελευταία πενταετία δημιουργήθηκαν δεκάδες τμήματα Πανεπιστημίων και ΤΕΙ χωρίς μελέτη και προγραμματισμό, με μοναδικό ίσως κριτήριο την ενίσχυση τοπικών οικονομιών. Η κάλυψη όμως τοπικών αναγκών δε συνάδει με το λόγο ύπαρξης των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, συνεπώς τμήματα ή σχολές που δεν έχουν σπουδαστές θα πρέπει να προσδιοριστούν

εκ νέου, ώστε είτε να κλείσουν είτε να συγχωνευτούν.

8. Μεταπτυχιακά προγράμματα

Τμήματα που έχουν ήδη αξιολογηθεί, έχουν προτείνει στο Υπουργείο Παιδείας τη λειτουργία Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών είτε αυτοδύναμα είτε με συνδιοργάνωση. Αυτά θα πρέπει να λειτουργήσουν άμεσα και το Υπουργείο Παιδείας να ενημερώσει τα Ιδρύματα για το λόγο καθυστέρησης της έγκρισής τους.

9. Εισαγωγή στις Σχολές

Με μια πρώτη ματιά το μέτρο της εισαγωγής σε Σχολές και όχι σε Τμήματα φαίνεται θετικό. Δεν μπορεί όμως να εφαρμοστεί για τους εξής λόγους:

α. Η εισαγωγή στις Σχολές θα γίνεται με την προοπτική ότι οι σπουδαστές / φοιτητές θα εισάγονται σε ένα προπαρασκευαστικό έτος και έπειτα από εξετάσεις, θα επιλέγουν το Τμήμα που επιθυμούν. Ακούγεται λογικό. Εντούτοις τίθεται το εξής ερώτημα: οι σπουδαστές που δίνουν εξετάσεις στο πρώτο προπαρασκευαστικό έτος θα κρίνονται με την ίδια βαρύτητα; Για παράδειγμα, για να διασφαλιστεί η αρχή της ισότητας και της αξιοπιστίας του ΤΕΙ Αθήνας, στη ΣΕΥΠ, που διαθέτει 14 Τμήματα και περίπου 1.500 σπουδαστές, πρέπει να υπάρχουν ένας το πολύ δυο εκπαιδευτικοί, γεγονός αδιανόητο. Με βάση με τις υπάρχουσες υποδομές, για τη διδασκαλία 1.500 σπουδαστών θα χρειαστεί να δημιουργηθούν 15 διαφορετικά τμήματα με 15 διαφορετικούς εκπαιδευτές το κάθε ένα. Συνεπώς θα ακολουθηθούν διαφορετικά επίπεδα διδασκαλίας, ενδεχομένως ποιότητας και διαφάνειας. Με άλλα λόγια υπονομεύονται άμεσα οι αρχές της δικαιοσύνης και της αξιοκρατίας.

β. Οι τυχόν αποτυχόντες και οι σπουδαστές

που βαθμολογήθηκαν κάτω από τη βάση θα επαναλάβουν το προπαρασκευαστικό έτος ή θα αναγκαστούν να αποχωρήσουν; Τι σχεδιάζει το υπουργείο Παιδείας για τα άτομα αυτά;

- γ. Εάν δεν υπάρξει νομοθέτημα για την κατάργηση των μετεγγραφών, αυτές θα πολλαπλασιάζονται με επικίνδυνες συνέπειες. Στη ΣΤΕΦ του ΤΕΙ Αθήνας π.χ. θα υποβάλουν αίτηση από όλες τις ΣΤΕΦ των ΤΕΙ της χώρας, με συνέπεια να δέχονται αιτήσεις μετεγγραφών ακόμη και σε Τμήματα που μέχρι πρότινος δεν δέχονταν λόγω αναντιστοιχίας των Τμημάτων.

10. Ξένοι εκλέκτορες

Η κ. Υπουργός ανέφερε ότι θα καλούνται εκλέκτορες από το εξωτερικό για να εξασφαλιστεί η διαφάνεια των διαδικασιών. Στην Ελλάδα της

λιτότητας και της διαρκούς συρρίκνωσης των οικονομικών πόρων, αυτό διατρέχει τον κίνδυνο να θεωρηθεί εξωπραγματικό.

Σήμερα αδυνατούν να καλυφθούν τα έξοδα μετακίνησης των εσωτερικών εκλεκτόρων που συνήθως δεν ξεπερνούν τις 2-3 ημέρες, πώς θα καλυφθούν τα έξοδα μετακίνησης εκλεκτόρων που προέρχονται από χώρες του εξωτερικού;

11. Χρόνος διαβούλευσης

Τρεις μήνες δεν αρκούν για τη συζήτηση και την επεξεργασία ενός τόσο κρίσιμου νομοθετήματος. Θα απαιτηθεί διαβούλευση πολύ μεγαλύτερης διάρκειας, διαφορετικά θα αποτελέσει μια ακόμη αποτυχημένη πρωτοβουλία.

Δημήτριος Νίνος
Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας

Αναπληρωτές Διευθυντές Σχολών για το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011

Χαρίλαος Κουτής, καθηγητής	Αναπληρωτής Διευθυντής ΣΕΥΠ, Προϊστάμενος του τμήματος Δημόσιας Υγιεινής
Στυλιανός Βαρβαρέσσος, αν. καθηγητής	Αναπληρωτής Διευθυντής ΣΔΟ, Προϊστάμενος του τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων
Δημήτριος Βάττης, καθηγητής	Αναπληρωτής Διευθυντής ΣΤΕΦ, Προϊστάμενος του τμήματος Φυσικής, Χημείας και Τεχνολογίας Υλικών
Κωνσταντίνος Αντωνιάδης, καθηγητής	Αναπληρωτής Διευθυντής ΣΓΤΚΣ, Προϊστάμενος του τμήματος Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών
Παναγιώτης Καλδής, καθηγητής	Αναπληρωτής Διευθυντής ΣΤΕΤΡΟΔ, Προϊστάμενος του τμήματος Οινολογίας και Τεχνολογίας Ποτών

Επιστολή**προς την Ειδική Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΚΠΣ
κ. Ιφιγένεια Ορφανού**

Θέμα: Διαμαρτυρία για Χρηματοδότηση για την Πράξη «Δομή Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας του ΔΑΣΤΑ»

Το Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας, αφού έλαβε υπόψη την αρ. πρωτ. 3984/1-4-2010 απόφαση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης που υπέγραψε η Ειδική Γραμματέας κ. Ιφιγένεια Ορφανού και σύμφωνα με την οποία, έπειτα από τη διαδικασία αξιολόγησης, διατέθηκε στο ΤΕΙ Αθήνας το ποσό των 337.257,19 €, στην αρ. 15/14-4-2010 συνεδρίασή του, ομόφωνα αποφάσισε να σας γνωρίσει τα εξής:

«Το ποσό αυτό συνιστά τη χρηματοδότηση του Ιδρύματος μας για την Πράξη «Δομή Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας του ΔΑΣΤΑ». Επισημαίνεται ότι το ΤΕΙ Αθήνας είναι το πρώτο σε αριθμό Τμημάτων (ανέρχονται σε 37) Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα της χώρας και τρίτο μετά το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Από τον πίνακα με τα στοιχεία χρηματοδότησης όλων των Ιδρυμάτων προκύπτει ότι το ΤΕΙ Αθήνας, με αριθμό σπουδαστών που ανέρχεται στις 30.000, υποχρηματοδοτήθηκε σε σχέση με άλλα Ιδρύματα, τα οποία διαθέτουν πολύ μικρότερο αριθμό Τμημάτων και σπουδαστών.

Όπως ήδη ανακοινώθηκε κατά τη διάρκεια της Συνόδου Προέδρων που πραγματοποιήθηκε στη Λαμία, το ΤΕΙ Αθήνας έχει εκπληρώσει όλες τις συμβατικές του υποχρεώσεις και έχει κλείσει όλα τα έργα των προηγούμενων ετών.

Γίνεται λοιπόν σαφές από τα ανωτέρω οικονομικά στοιχεία ότι η συνέπεια και η συνετή διαχείριση δεν αποτελούν κριτήρια αξιολόγησης κατά τη διαμόρφωση των προτάσεων οιασδήποτε υπηρεσίας ενώ ταυτόχρονα εγείρουν ερωτήματα όσον αφορά στους παράγοντες που μεσολαβούν και επηρεάζουν την κατανομή των οικονομικών πόρων.

Επειδή πρόκειται να γίνουν χρηματοδοτήσεις διαφόρων έργων που αξιολογούνται τώρα ή έχουν αξιολογηθεί, παρακαλούμε, τουλάχιστον αυτή τη φορά, να γίνει ορθή κατανομή του υπάρχοντος προϋπολογισμού με αντικειμενικά και δίκαια κριτήρια.»

3

ε
κ
π
α
ί
δ
ε
υ
σ
η

εκπαίδευση

ΠΜΣ* μεταπτυχιακό πρόγραμμα στο ΤΕΙ Αθήνας

Τίτλος:

«Μονάδες Εντατικής Θεραπείας
και Επείγουσα Νοσηλευτική»

Από το ακαδημαϊκό έτος 2006 - 2007 το τμήμα Νοσηλευτικής Α΄ του ΤΕΙ Αθήνας σε σύμπραξη με την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, οργανώνει και λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Μονάδες Εντατικής Θεραπείας και Επείγουσα Νοσηλευτική»

Αντικείμενο και σκοπός

Αντικείμενο του προγράμματος Μεταπτυχιακών σπουδών (ΠΜΣ) είναι η προαγωγή της γνώσης και η έρευνα, σε μεταπτυχιακούς φοιτητές, στις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας & την Επείγουσα Νοσηλευτική.

Ειδικότερα, ο σκοπός του ΠΜΣ είναι να εκπαιδεύσει νέους επιστήμονες, έτσι ώστε να αποκτήσουν ένα ισχυρό επιστημονικό υπόβαθρο, εμπειρία και τεχνογνωσία σε μια ιδιαίτερα δυναμική περιοχή της σύγχρονης επιστήμης όπως είναι οι ΜΕΘ και η επείγουσα νοσηλευτική.

Οι απόφοιτοι του ΠΜΣ θα μπορούν:

- ✓ Να στελεχώσουν Μονάδες Εντατικής Θεραπείας στον Δημόσιο και Ιδιωτικό τομέα.
- ✓ Να στελεχώσουν Τμήματα επειγόντων περιστατικών.

- ✓ Να στελεχώσουν Κινητές Μονάδες για παροχή υπηρεσιών σε προνοσοκομειακό επίπεδο.
- ✓ Να παρέχουν, αποτελεσματικές και υψηλού επιπέδου υπηρεσίες σε επείγουσες καταστάσεις, Μαζικές καταστροφές και Θεομηνίες.
- ✓ Να προετοιμαστούν για μεταπτυχιακές σπουδές διδακτορικού επιπέδου.

Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Το ΠΜΣ οδηγεί στην απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος ειδίκευσης στις «Μονάδες Εντατικής Θεραπείας και Επείγουσα Νοσηλευτική».

Κατηγορίες Υποψηφίων

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί, εφόσον πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την επιτυχή παρακολούθηση των μαθημάτων, πτυχιούχοι Τμημάτων Νοσηλευτικής Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής καθώς και απόφοιτοι αντίστοιχων Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Χρονική Διάρκεια

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Μεταπτυχιακού διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται σε 4 διδακτικά εξάμηνα. Η μέγιστη

*ΠΜΣ: Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

χρονική διάρκεια μέσα στην οποία οφείλει να ολοκληρώσει επιτυχώς τις σπουδές του κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής θα καθορίζεται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.

Πρόγραμμα Μαθημάτων

Τα μαθήματα του ΠΜΣ είναι εξαμηνιαία. Στα μαθήματα προβλέπονται ώρες διδασκαλίας (θεωρία, Φροντιστηριακές ασκήσεις και κλινική άσκηση) **Τα προσφερόμενα μαθήματα είναι:**

Μαθήματα	ΔΜ	Εξάμηνο
A Βασικά	20	
A1 Μεθοδολογία έρευνας και συγγραφή επιστημονικής εργασίας	4	A
A2 Βιοστατιστική	3	A
A3 Πληροφορική της Υγείας	3	A
A4 Φυσιολογία	3	A
A5 Παθολογία	4	A
A6 Χειρουργική	3	A
B Μαθήματα ειδίκευσης	70	
B1 Σημειολογία παθολογικού και χειρουργικού ασθενή	5	A
B2 Καρδιοπνευμονική Αναζωογόνηση	4	B
B3 Διαγνωστικές και Θεραπευτικές Μέθοδοι στην Εντατική Θεραπεία	4	B
B4 Αναισθησιολογία	3	B
B5 Μονάδες Εντατικής Παρακολούθησης	5	B
B6 Μαζικά ατυχήματα - Ιατρική καταστροφών	3	Γ
B7 Κλινική Νοσηλευτική I	6	B
B8 Εντατική και επείγουσα θεραπεία I	8	Γ
B9 Εντατική και Επείγουσα Θεραπεία II	8	Δ
B10 Εντατική και Επείγουσα Νοσηλευτική I	8	Γ
B11 Εντατική και Επείγουσα Νοσηλευτική II	8	Δ
B12 Λοιμώξεις	5	Δ
B13 Φαρμακολογία	3	Γ
Γ Μαθήματα επιλογής υποχρεωτικά	20	
Γ1 Διοίκηση Νοσηλευτικής Μονάδας	3	Γ
Γ2 Οργάνωση Συστημάτων Υγείας	3	B
Γ3 Επικοινωνία - Διαπροσωπικές σχέσεις	3	B
Γ4 Κοινωνιολογία της Υγείας	4	Δ
Γ5 Δίκαιο και Νοσηλευτική	3	Γ
Γ6 Ειδικές Μονάδες	4	Δ
Δ Διπλωματική Εργασία	30	Γ, Δ
Σύνολο Μονάδων	140	

Πληροφορίες: Γραμματεία Ιατρικής Σχολής: κτίριο Ιατρικής Σχολής, Μ. Ασίας 75, Γουδί

☎ 210 7462032, 210 7462035

<http://www.grammateia.med.uoa.gr/phpBB2/index.php?c=20&sid=285720da937628f80755671d4dc3980e#cat20>

4 ΑΡΘΡΑ ΑΠΟΨΕΙΣ

- **A. Καμμάς**
Ενδοορθόδοξες διαμάχες
και κοινωνικές προεκτάσεις
- **Αικ. Νεστορίδου, Α. Καρακάση,
Θ. Ζάγκαλης, Α. Δασκαλάκη**
Το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού
(Φαινόμενο Bullying)
- **Κ. Παπασταμούλης**
Τα γλυπτά του Παρθενώνα
και το νέο μουσείο της Ακρόπολης
- **Ν. Λαμπρόπουλος**
Εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης
του μνημείου και των γλυπτών της Ακαδημίας Αθηνών
- **Ν. Χιωτίνης**
Η οικονομική και πολιτική διάσταση της ανάπτυξης
περιφερειακών Πανεπιστημίων.
Ανάγκη άμεσων μεταρρυθμίσεων
- **Α. Ιωαννίδου - Τζιμογιάννη,
Μ. Γιαννουλάκη και Γ. Παπαδόπουλου**
AIMA: Τι είναι και γιατί πρέπει να δίνουμε

του Α. Καμμά*

Ενδοορθόδοξες διαμάχες και κοινωνικές προεκτάσεις

Το ότι η Ελλάδα υπήρξε, δια μέσου των αιώνων, το σύνορο ανάμεσα στην Ανατολή και τη Δύση, γεωπολιτικά ουδείς το αμφισβητεί.

Αυτό όμως που δύσκολα μπορεί κάποιος να εξηγήσει είναι γιατί ο κοινωνικός μετασχηματισμός που ξεκίνησε στη Δύση την εποχή της ύστερης Αναγέννησης και του Διαφωτισμού συνάντησε, στην τότε ελληνική κοινωνία, μια ισχυρότατη αντίδραση που, επιπόλαια και -ίσως- σκόπιμα ανιστόρητα, αποδίδουμε στη μακρόχρονη οθωμανική επικυριαρχία.

Ιδιαίτερα από τα μέσα του 18^{ου} αιώνα, όταν ο κοινωνικός μετασχηματισμός των ευρωπαϊκών κρατών, βάσει των αρχών του Διαφωτισμού, άρχισε πλέον να επιβάλλεται και πολιτικά και πολλοί Έλληνες λόγιοι, υπό την επίδραση αυτών των ιδεών, έβλεπαν την απελευθέρωση του γένους σαν το πρώτο στάδιο ουσιαστικού εκσυγχρονισμού της ελεύθερης Ελλάδας προς την κατεύθυνση αυτή, η αντίδραση σ' αυτή την πορεία ήταν ιδιαίτερα έντονη.

Αυτή όμως η αντίδραση ούτε προϊόν παρθενογενέσεως ήταν, ούτε δημιούργημα μιας συγκεκριμένης ιστορικής περιόδου υπήρξε.

Ήδη από το 14^ο αιώνα η ιστορική διένεξη μεταξύ

Βαρλαάμ του Καλαβρού και Γρηγορίου Παλαμά μαρτυρούσε την ύπαρξη δύο, διαμετρικά αντίθετων, απόψεων που, φαινομενικά μεν εκινούντο στο χώρο της θεολογικής ερμηνείας, ουσιαστικά δε φανέρωναν την ύπαρξη δύο διαμετρικά αντίθετων κοινωνικών προσανατολισμών.

Ο λόγιος μοναχός Βαρλαάμ (1290-1348) από την Καλαβρία, σπούδασε στη Ρώμη και, πολύ ενωρίς, εξελίχθηκε σε ένθερμο υποστηρικτή της πλατωνικής και αριστοτελικής φιλοσοφίας.

Η επιστροφή του στα ελληνικά εδάφη συνέπεσε με την περίοδο της «ανακάλυψης» της αρχαιοελληνικής φιλοσοφικής γραμματείας από τη δυναστεία των Παλαιολόγων και ο αυτοκράτορας Ανδρόνικος Γ' (Παλαιολόγος) τον διόρισε καθηγητή στην Κωνσταντινούπολη και του ανέθεσε θεολογικές αποστολές.

Ο Βαρλαάμ πίστευε ακράδαντα στη χρήση της διαλεκτικής μεθοδολογίας και, μέσω αυτής, στη φιλοσοφική προσέγγιση του Θεού, αντίληψη η οποία τον έφερε σε ευθεία αντίθεση με την κρατούσα τότε ησυχαστική αντίληψη που πρέσβευε ότι η Αποκάλυψη του Θεού δεν είναι αντικείμενο της διάνοιας (νου) αλλά της πίστης

*Ο κ. Α. Καμμάς είναι ιατρός ορθοπαιδικός, Αντιπρόεδρος του ΤΕΙ-Α

και επιτυγχάνεται μόνο μέσω της προσοχής όπως η ησυχαστική ασκητική μέθοδος δίδασκε. Υπέρμαχος της ησυχαστικής αντίληψης ήταν ο Γρηγόριος Παλαμάς (1296-1359) ο οποίος ήταν μαθητής του Θεόδωρου Μετοχίτη και, αργότερα, μοναχός, αρχικά μεν στο Παπίκιο όρος της Θράκης, τελικά δε στην Αθωνική Πολιτεία.

Η προσωποποιημένη διένεξη μεταξύ Βαρλαάμ και Παλαμά ξεκίνησε, φαινομενικά, από παιδαριώδεις θεολογικές διαφωνίες σχετικά με το «κτιστόν» ή «άκτιστον» θείο φως που περιέβαλε τους ησυχαστές μοναχούς την ώρα της «νοεράς προσευχής», εξελίχθηκε όμως σε κοινωνική αντιπαράθεση μεταξύ Παλαμά και ησυχαστών αφενός και Βαρλαάμ και Ζηλωτών αφετέρου, η οποία προσέλαβε τη μορφή κοινωνικής επανάστασης στη Θεσσαλονίκη, όταν ο εξουσιομανής μέγας Δομέστιχος, Ιωάννης Κατακουζηνός επιχείρησε, με τη βοήθεια Σλάβων και Τούρκων, να καταλάβει την πόλη.

Και όταν ο τελευταίος πέτυχε, μετά από επτά χρόνια το στόχο του, η ανάδειξη στον αρχιεπισκοπικό θρόνο της Θεσσαλονίκης του Γρηγορίου Παλαμά απέδειξε ιστορικά τη συμπίεση της πολιτικοστρατιωτικής με την εκκλησιαστική εξουσία, όπως συνέβαινε πάντοτε στη βυζαντινή αυτοκρατορία.

Όπως ήταν φυσικό η διαμάχη Παλαμά - Βαρλαάμ κατέληξε οριστικά υπέρ του πρώτου ο οποίος, το 1368, δηλαδή εννέα χρόνια μετά το θάνατό του, αγιοποιήθηκε από την ορθόδοξη Εκκλησία, με συνοδική απόφαση του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Η μεταθανάτια αυτή επικράτηση των θεολογικών απόψεων του, Αγίου πλέον, Γρηγορίου Παλαμά συνιστά και στην πράξη την οριστική άρνηση της Ορθοδοξίας σε οιαδήποτε διαλεκτική προσέγγιση της έννοιας του Θεού και την οριστική αποβολή της «έξωθεν» σοφίας από κάθε απόπειρα θεογνωσίας.

Οι απόψεις και τα κείμενα του Γρηγορίου Παλαμά εντάσσονται σε μία μακρά σειρά αντίστοιχων,

που χρονολογούνται από τον 4^ο μ.Χ. αιώνα, και συνιστούν την ουσία της νηπτικής θεολογίας, δηλαδή της τάσης της ορθόδοξης θεολογίας που πρεσβεύει την κοινωνία με τον Θεό μέσα από τη συνεχή προσευχή, την ειλικρινή μετάνοια και τη νήψη (νηφαλιότητα), σε συνθήκες διαρκούς ασκητικής ζωής.

Η κοινωνική αδρανοποίηση την οποία, νομοτελειακά, συνεπείγεται η επικράτηση της νηπτικής αντίληψης κάθε άλλο παρά ενόχλησε τους οθωμανικούς κατακτητές, αν δεν συνετέλεσε σε κάποιο βαθμό και στην έλευση και επικυριαρχία των.

Οι παραινέσεις εξάλλου για υποτέλεια στους Οθωμανούς είχαν ξεκινήσει πολύ πριν την άλωση της Πόλης, όχι μόνο από ευγενείς της βυζαντινής αυτοκρατορίας αλλά -και κυρίως- από σημαίνοντες προκαθημένους του Ορθόδοξου Οικουμενικού Πατριαρχείου (π.χ. Μάρκος Ευγενικός, 1392-1444) αλλά και την αθωνική κοινότητα.

Οι αγιορείτες μοναχοί μάλιστα, διαβλέποντες τη ραγδαία επέλαση των Οθωμανών, φρόντισαν να κατοχυρώσουν με σουλτανικά φερμάνια την ιδιοκτησία των εδαφών που, κατά καιρούς, τους είχαν παραχωρήσει διάφοροι βυζαντινοί αυτοκράτορες.

Με την έωλη «επιχειρηματολογία» της επίσημης εκκλησίας και των αγιορειτών ότι «πρώτο μέλημα είναι η διατήρηση της ορθής πίστης και όχι η απόκρουση των Οθωμανών», οι απολογητές του δωσιλογισμού και της εθνοπροδοσίας συνέβαλαν ουσιαστικά στην υλοποίηση του διπλωματικού δόγματος των σουλτάνων «Χαλίφης αυτοκράτορας - Ρωμιός πατριάρχης» που αποτελούσε και το στόχο των Οθωμανών, αφού έτσι απομακρυνόταν αμετάκλητα κάθε πιθανότητα σύμπραξης με τον πάπα, άρα και συγκρότησης ενιαίου μετώπου ορθόδοξων και Δύσης, κατά των αλλόθρησκων κατακτητών.

Ο ιστορικός συμβιβασμός ανάμεσα στους ηγέτες της Ορθοδοξίας και τους επικυρίαρχους

Ο Ναός του Αγίου Γρηγορίου Παλαμά στη Θεσσαλονίκη

Οθωμανούς σηματοδότησε με αρνητικά και μοιρολατρικά μηνύματα την τουρκοκρατούμενη Ελλάδα αφού εμφάνισε την οθωμανική κατοχή σαν πραγμάτωση της θεϊκής βούλησης.

Εφόσον, επομένως, ήταν «θέλημα Θεού η Πόλη να Τουρκέψει» κάθε αντίσταση στον κατακτητή ήταν, σύγχρονα, και παραβίαση της εντολής του Θεού.

Αν λοιπόν υπήρξε -και πράγματι υπήρξε και υπάρχει- «βαβυλώνια αιχμαλωσία» της Ορθοδοξίας και -μέσω αυτής- και ολόκληρου του ελληνικού έθνους αυτή θα πρέπει να αποδοθεί, όπως τονίζει ο Στέλιος Ράμφος στην εισαγωγή του έργου του «Το αδιανόητο τίποτα» «στο κύρος αιώνιας αλήθειας που εμείς αποδίδουμε στη βυζαντινή θεολογική σκέψη, η οποία προφανώς δεν επαρκεί πια και στην οποία, μετά την Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδο του 787, υποτάσσουμε το εκάστοτε ιστορικό παρόν μας.»

Πολύ περισσότερο μάλιστα όταν αυτή η θεολογική σκέψη, κατάλληλα ερμη- ή παρερμηνευόμενη από τις κεφαλές της ορθόδοξης Εκκλησίας,

εξυπηρετούσε αποκλειστικά και μόνον την κοσμική ισχυροποίηση και την οικουμενικότητα της Ορθοδοξίας, ανεξάρτητα οποιουδήποτε εθνικού ή κοινωνικού τιμήματος.

Στα μέσα του 18^{ου} αιώνα (1754) οι αθωνίτες μοναχοί της Σκήτης της Αγίας Άννας αποφάσισαν να τελούν τα μνημόσυνα για τους νεκρούς των δωρητών της μονής τις Κυριακές, αντί των -μέχρι τότε- καθιερωμένων Σαββάτων.

Ο μεγάλος αυτός, για τα δεδομένα της εποχής, νεωτερισμός συνάντησε σφοδρή αντίδραση από σημαντική μερίδα μοναχών οι οποίοι αρνούτο να μοιράσουν κόλλυβα την αναστάσιμη ημέρα της Κυριακής (γι' αυτό και αποκλήθηκαν «Κολλυβάδες»).

Ξέσπασε τότε, και για πολλές δεκαετίες, άγριος «εμφύλιος» πόλεμος μεταξύ νεωτεριστών και κολλυβάδων, ο οποίος, σε ακραίες φάσεις του, έφθασε μέχρι τη σύναψη συμβολαίων θανάτου με επώνυμους λήσταρχους - δολοφόνους της εποχής.

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο, σαν πνευματική

Ο Άγιος Γρηγόριος Παλαμάς, υπέρμαχος της Νηπτικής θεολογίας και των Ησυχαστών

αρχή της αθωνικής κοινότητας, στις πολλαπλές αναφορές των κολλυβάδων προς αυτό, απάντησε με την κλασική φαναριώτικη «ενδιάμεση» τακτική του, ότι: «Οι μεν γαρ εν Σάββασι τελούντες τα μνημόσυνα των κεκοιμημένων καλώς ποιούσι, οι δε δ' αν εν Κυριακή ουκ υποκείνται κρίματι.»

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η διανομή κολλύβων την Κυριακή δεν ήταν παρά η αφορμή για να εκδηλωθεί ανοικτά η διαμάχη μεταξύ νεωτεριστών και παραδοσιακών σε μια εποχή που η ευρωπαϊκή ανθρωποκεντρική αντίληψη των Διαφωτιστών άρχισε να παίρνει σημαντική κοινωνική διάσταση και να επηρεάζει, αργά αλλά σταθερά, όλο και περισσότερους λόγιους - πνευματικούς Έλληνες που ερχόντουσαν σε επαφή με αυτήν.

Το 1782 τυπώθηκε στη Βενετία, με άδεια των λογοκριτών του Πανεπιστημίου της Πάδοβας, η «Φιλοκαλία», μία συλλογή ασκητικών κειμένων δώδεκα αιώνων (4^{ος}-15^{ος}) τα οποία είχαν συλλέξει και επεξεργασθεί δύο από τους κορυφαίους πρεσβευτές της ορθόδοξης παράδοσης, ο

επίσκοπος Κορίνθου, Μακάριος Νοταράς και ο αγιορείτης μοναχός Νικόδημος.

Κοινό σημείο των εξήντα επτά κειμένων του βιβλίου αυτού (αλλά και στόχος των επιμεληθέντων την έκδοσή του) ήταν η επιστροφή της Ορθοδοξίας στη νηπτική παράδοση των πατέρων της ανατολικής εκκλησίας και, ιδιαίτερα στις αρχές και τις εκδοχές του Γρηγορίου Παλαμά.

Ο πλήρης τίτλος του βιβλίου «Φιλοκαλία των ιερών νηπτικών» συνερανισθείσα παρά των αγίων και θεοφόρων πατέρων ημών, εν η δια της κατά πράξιν και θεωρίαν ηθικής φιλοσοφίας ο νους καθαίρεται, φωτίζεται και τελειούται» αλλά και το ταυτοχρόνως κυκλοφόρησαν από τον αγιορείτη Νικόδημο «Συμβουλευτικόν εγχειρίδιον», που φιλοδοξούσε να αποτελέσει την αυθεντική ερμηνεία της «Φιλοκαλίας», δεν αφήνουν αμφιβολίες για την πραγματική πρόθεση των δύο αυτών πατέρων της Ορθοδοξίας.

Η «Φιλοκαλία», ουσιαστικά, ήταν η απάντηση της Ορθοδοξίας στις ιδέες και τα μηνύματα του

ανθρωποκεντρικού ευρωπαϊκού Διαφωτισμού και του επιστημονικού ορθολογισμού που δυναμικά προήλαυναν στην ευρωπαϊκή Δύση και επηρέαζαν σημαντικά τους μορφωμένους Έλληνες.

Απέναντι σ' αυτή την πορεία της Δύσης που έβαζε τα θεμέλια της σύγχρονης κοινωνίας ο Μακάριος και ο Νικόδημος, μέσα από τα κείμενα των πατέρων της Ορθοδοξίας, διακήρυτταν, σαν γνήσιοι Κολλυβάδες, ότι η σωτηρία του ανθρώπου πραγματοποιείται μέσα από την ένωσή του με το Θεό και αυτή η ένωση επιτυγχάνεται μόνο με τη «φυλακή του νου» (νήψις), την «απόθεση των σκέψεων» (ησυχία) και τη «διαρκή, νοερή προσευχή».

Η «Φιλοκαλία» μεταφράσθηκε, κατά καιρούς, στις περισσότερες γνωστές γλώσσες της εποχής και αποτέλεσε, έκτοτε, μαζί με το Συμβουλευτικό Εγχειρίδιο του Νικόδημου, έναν -ουσιαστικά- καταστατικό χάρτη της Ορθοδοξίας που όριζε τον τρόπο σκέψης και ζωής όσων επεδίωκαν την Θεία Χάρη και τη μεταθανάτια ταύτιση των με το μοναδικό Υπαρκτό Θεό.

Αν και στην Ελλάδα χρειάσθηκαν δύο περίπου αιώνες για να ξεκινήσει ουσιαστικά η διάδοση των αρχών της «Φιλοκαλίας», στην ορθόδοξη Ρωσία και στις σλαβόφωνες περιοχές των Βαλκανίων, η επιρροή της ήταν, εξαρχής, σημαντική.

Το ρεύμα όμως του εκσυγχρονισμού της ελληνικής κοινωνίας, μετά την ίδρυση του ελεύθερου ελληνικού κράτους, καθυστέρησε απελπιστικά και, για ενάμιση περίπου αιώνα, η κοινωνία αυτή παρέπαιε μεταξύ αισθήματος και λογικής, μέσα σε μία διαρκή σύγκρουση ανατολικής παράδοσης και δυτικού ορθολογισμού, χωρίς τη δυνατότητα δημιουργικής πρόσληψης και αφομοίωσης της παράδοσης που έμεινε, και παραμένει πάντα, μια ασύνδετη με το παρόν ενότητα, ανίκανη να προσφέρει ουσιώδεις λύσεις σε σύγχρονους προβληματισμούς αλλά, απλά, αναμνηρμάζει το παρελθόν, χωρίς όμως να το αναλύει και να το εννοεί.

Αν τα κείμενα της «Φιλοκαλίας» παρέμειναν στο επίπεδο της θεολογικής ερμηνείας της Χριστιανικής Ορθοδοξίας θα αποτελούσαν έναν ανεκτίμητο θησαυρό, σημείο αναφοράς των μελετητών της ανά τους αιώνες.

Δεν πρόκειται όμως γι' αυτό.

Η απουσία ουσιαστικής ερμηνευτικής προσέγγισής της, η δογματική μεταφορά της σε επίπεδο ιερωμένων και λαϊκών και η τυπολατρία της, διαμόρφωσαν έναν περιβάλλον συνεχιζόμενης σύγκρουσης αισθήματος και λογικής που δεν μπορεί να κάνει τίποτα περισσότερο από το να δημιουργεί ένα συνεχές κενό στη νεοελληνική ιστορική πορεία η οποία παραπαίει μεταξύ νοσταλγίας και μίμησης, χωρίς συνειδητοποίηση των ραγδαίων μεταβολών που συντελούνται σε παγκόσμιο επίπεδο.

Δεν είναι, εξάλλου, τυχαίοι οι άπειροι, από άμβωνος, πύρινοι λόγοι των Ορθόδοξων ιερωμένων κατά της «κατάρας» της παγκοσμιοποίησης, χωρίς καν να επιδιώκουν μία ερμηνευτική προσέγγιση ενός όρου που μόνο σαν σύμβολο διολίσθησης προς τον αφανισμό του Γένους, χρησιμοποιείται.

Αιώνες ολόκληρους η Ελλάδα βρίσκεται στο επίκεντρο μιας συνεχούς σύγκρουσης διαφόρων συστημάτων εξουσίας που αγωνίζονται να παραχαράξουν την ιστορία, να καπηλευθούν και να οικειοποιηθούν το μοναδικό για την ανθρωπότητα συνολικό επίτευγμα της Κλασικής Αρχαιότητας και να μετατρέψουν ένα Λαό σε ιδεολογικό ή θρησκευτικό ομφαλοσκόπο, μέχρι τον οριστικό αφανισμό του.

Και δεν υπάρχει αμφιβολία ότι, ανά τους αιώνες, όλοι αυτοί οι παραχαράκτες της ιστορίας εύρισκαν (και πάντα θα βρίσκουν) συμμάχους - γενίτσαρους και εφιάλτες μέσα από τα σπλάγγνα ενός τόπου που γέννησε ότι λαμπρότερο έχει να επιδείξει η ανθρωπότητα από την εποχή της δημιουργίας της.

Το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού

(Φαινόμενο Bulling)

Αικ. Νεστορίδου¹, Α. Καρακάση²,
Θ. Ζάγκαλης³, Α. Δασκαλάκη⁴

Εισαγωγή

Το φαινόμενο του εκφοβισμού (bullying) ή της θυματοποίησης, αποτελεί μορφή επιθετικής συμπεριφοράς που εμφανίζεται κυρίως στο περιβάλλον της σχολικής κοινότητας και μπορεί να έχει σοβαρές επιπτώσεις στην ψυχολογική ανάπτυξη του παιδιού και του εφήβου, αλλά και στη διαδικασία της μάθησης.

Σύμφωνα με το Oxford English-Greek Dictionary η λέξη «bully» ως ουσιαστικό μεταφράζεται: «νταής», «τύραννος», ενώ ως ρήμα μεταφράζεται: «απειλώ», «εκφοβίζω», «εξαναγκάζω». Το bullying είναι ένας όρος που περιλαμβάνει παραβατικές πράξεις, οι οποίες γίνονται από ανηλίκους εναντίον ανηλίκων και έχουν επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα. Συγκεκριμένα, πρόκειται για την επανειλημμένη έκθεση μαθητή/μαθητών για αρκετό χρονικό διάστημα σε αρνητικές πράξεις άλλου μαθητή ή άλλων μαθητών, οι οποίες εκδηλώνονται με μορφές βίαιης ή επιθετικής συμπεριφοράς. Η

συμπεριφορά αυτή (εκφοβισμός/θυματοποίηση) μπορεί να εκδηλωθεί με διάφορες μορφές βίας, όπως σωματική (χιτυπήματα, σπρώξιμο, κλωτσιές, κλοπή προσωπικών αντικειμένων) λεκτική (ειρωνεία, σαρκασμός, κοροϊδευτικά πειράγματα, βρίσιμο, παρατσούκλια, απειλές), ψυχολογική - κοινωνική (διάδοση φημών, δολοπλοκίες σε κοινωνικές σχέσεις, αποκλεισμός από τη συμμετοχή σε ομαδικές δραστηριότητες, εκβιασμοί), σεξουαλική (σεξουαλικά υπονοούμενα, πειράγματα, παρενόχληση, βίαιες πράξεις σεξουαλικού περιεχομένου), ηλεκτρονική (απειλητικά μηνύματα μέσω κινητού τηλεφώνου, δημοσιοποίηση φωτογραφιών ή videos στο διαδίκτυο με σκοπό τον εκβιασμό ή τη γελοιοποίηση κ.ά.).

Το φαινόμενο της σχολικής επιθετικότητας και του εκφοβισμού παρατηρείται με αυξημένη συχνότητα στις σύγχρονες κοινωνίες σε πολλές χώρες του κόσμου. Παγκοσμίως, το πρόβλημα αυτό υπήρχε από την αρχή της μαζικής εκπαίδευσης, αλλά πήρε μεγαλύτερες διαστάσεις, στη σημερινή

¹ Η κ. Αικ. Νεστορίδου είναι ιατρός κοινωνικής ιατρικής και ιατρικής της εργασίας, υγιεινολόγος, επίκουρη καθηγήτρια του τμήματος Δημόσιας Υγιεινής

² Η κ. Αν. Καρακάση είναι βιοπαθολόγος, επιστημονικός συνεργάτης του τμήματος Δημόσιας Υγιεινής

³ Ο κ. Θ. Ζάγκαλης είναι ιατρός υγιεινολόγος

⁴ Η κ. Α. Δασκαλάκη είναι νηπιαγωγός

εποχή της παγκοσμιοποίησης, μια εποχή η οποία επιτάσσει ίσες ευκαιρίες μάθησης και γνώσης για όλους μέσα από την εκπαίδευση, γεγονός που οδήγησε στη δημιουργία πολυπληθών και ανομοιογενών τάξεων και σχολείων. Σε ορισμένα κράτη η σχολική βία φθάνει ακόμα και σε εγκληματικές ενέργειες.

Κατά τις παραβατικές πράξεις που αναφέρονται στον όρο «bullying», ο πιο δυνατός ανήλικος ή η πιο δυνατή ομάδα ανηλίκων επιτίθεται/προσβάλλει το λιγότερο δυνατό ανήλικο ή ομάδα ανηλίκων. Η βία και ο σχολικός εκφοβισμός υπάρχουν όταν η ισορροπία της δύναμης δεν είναι ίδια. Γίνεται συνεπώς χρήση της δύναμης ή της υπερέχουσας κατάστασης κάποιου, προκειμένου να εκφοβίσει, να βλάψει ή να ταπεινώσει κάποιον άλλο. Κατά τη διάρκεια της επιθετικής συμπεριφοράς ο θύτης υπερτερεί σε σωματική, συναισθηματική ή και γνωστική δύναμη από το θύμα και έχει πρόθεση να το πλήξει σοβαρά ή να το δυσανεμίσει. Η διαφορά δύναμης μεταξύ θύτη και θύματος είναι τέτοια, ώστε το θύμα αδυνατεί να αμυνθεί και να αντιδράσει.

Το bullying ξεκινά ως φαινόμενο στα χρόνια του δημοτικού, κορυφώνεται στα χρόνια του γυμνασίου και συνεχίζεται στα χρόνια του λυκείου. Όσο προχωρούν οι σχολικές τάξεις και μεγαλώνει η ηλικία των παιδιών, οι σωματικές προσβολές δείχνουν να μειώνονται, ενώ η λεκτική και η ψυχολογική-κοινωνική διάσταση του φαινομένου παραμένει. Τα αγόρια συνήθως ασκούν ή βιώνουν τη σωματική και λεκτική μορφή βίας, ενώ τα κορίτσια τη λεκτική και ψυχολογική. Οι επιθέσεις bullying πολλές φορές λαμβάνουν χώρα ακόμη και ενώπιον ενηλίκων (π.χ. δασκάλων ή γονέων), οι οποίοι αγνοούν την έκταση και τη σημασία του προβλήματος, καθώς και ενώπιον άλλων παιδιών, τα οποία τις περισσότερες φορές ή είναι απρόθυμα να αναμειχθούν ή δεν ξέρουν απλώς πώς να βοηθήσουν.

Έκταση του φαινομένου διεθνώς

Όπως προκύπτει από επιδημιολογικές έρευνες σε διάφορα κράτη του κόσμου, το 15%-30% περίπου των μαθητών έχει βιώσει συμπεριφορές εκφοβισμού, με συχνότερες ηλικίες από 8 έως 15 ετών. Σε μεγάλη συγκριτική διακρατική έρευνα που πραγματοποιήθηκε μεταξύ 40 ευρωπαϊκών χωρών και δημοσιεύτηκε το 2009, το ποσοστό της έκθεσης εφήβων στο bullying κυμαινόταν στα διάφορα κράτη από 8,6% έως 45,2% μεταξύ των αγοριών και από 4,8% έως 35,8% μεταξύ των κοριτσιών, με τους εφήβους των βαλτικών χωρών της βόρειας Ευρώπης να αναφέρουν υψηλότερα ποσοστά bullying και θυματοποίησης σε σχέση με τις νότιες ευρωπαϊκές χώρες που ανέφεραν τα χαμηλότερα ποσοστά.

Έκταση του φαινομένου στην Ελλάδα

Η σχολική βία στην Ελλάδα, αν και δεν έχει πάρει τις διαστάσεις που παρατηρούνται σε άλλες χώρες της Ευρώπης και στην Αμερική όπου έχουν συμβεί και εγκληματικές ενέργειες, δεν έχει περιγραφεί στην πραγματική της έκταση και συχνά δεν αξιολογείται ως προς τα πραγματικά της αίτια. Παρόλα αυτά όμως, οι έρευνες που πραγματοποιήθηκαν στη χώρα μας, παρουσιάζουν παρόμοια ευρήματα με αυτά ερευνών που διεξήχθησαν σε άλλες χώρες.

Από έρευνα που έγινε από τον Τομέα Εφαρμοσμένης Υγιεινής του Τμήματος, διαπιστώθηκε ότι οι γνώσεις των γονέων παιδιών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης είναι ελλιπείς, καθόσον αγνοούνται σημαντικές παράμετροι για την έγκαιρη αναγνώριση παιδιών-θυμάτων ή /και παιδιών-θυτών.

Χαρακτηριστικά των θυτών

Οι μαθητές που εκφοβίζουν («bullies») νιώθουν την ανάγκη να κυριαρχούν πάνω στους άλλους και να τους έχουν κάτω από τον έλεγχό τους, ενώ αδυνατούν να ελέγξουν τον εαυτό τους. Οι bullies έχουν ανάγκη να νιώσουν δυνατοί/

ισχυροί, αντλούν ευχαρίστηση και ικανοποίηση όταν κακομεταχειρίζονται και προκαλούν πόνο στους άλλους. Παραμένουν ψυχροί, χωρίς συμπόνια, αδιαφορώντας για τα θύματά τους και συχνά δικαιολογούν τις πράξεις τους λέγοντας ότι τα θύματα τους προκάλεσαν. Επιπρόσθετα, είναι συχνά ανυπάκουοι, αντικοινωνικοί, προκλητικοί ή εναντιώνονται στους ενηλίκους. Σε επίπεδο σχολείου τείνουν να παραβαίνουν τους σχολικούς κανόνες, έχουν μάθει να αντεπιτίθενται, για να διαχειρίζονται τα όποια προβλήματά τους και συμπεριφέρονται με βιαιότητα. Σύμφωνα με μελέτες το 50% των παραβατικών αυτών παιδιών εξελίσσονται σε ενήλικες με αντικοινωνική συμπεριφορά, ενώ 35-40% αυτών που είχαν επιδείξει συμπεριφορά εκφοβισμού στα μαθητικά τους χρόνια έφτασαν να έχουν κατηγορηθεί για αξιόποινες πράξεις έως τα 24 τους χρόνια. Ακόμη, οι bullies φαίνεται ότι συχνά προέρχονται από οικογένειες, όπου οι γονείς ασκούν σωματική βία ως τιμωρία ή/και τους παραμελούν, δηλαδή από εστίες από τις οποίες λείπει η ζεστασιά και η θαλπωρή (π.χ. διαλυμένες οικογένειες).

Χαρακτηριστικά των θυμάτων

Τα θύματα του εκφοβισμού, είναι συνήθως ήσυχoi και ευαίσθητοι μαθητές, αγχώδεις και ανασφαλείς, με εσωστρεφή προσωπικότητα, με ελάχιστους ή καθόλου φίλους. Δεν εμφανίζουν επιθετική ή προκλητική συμπεριφορά, σπάνια αμύνονται ή υπερασπίζονται τον εαυτό τους ή αντεπιτίθενται και συνήθως εκδηλώνουν την ψυχική τους αναστάτωση με απόσυρση, κλάμα ή θυμό. Το κυριότερο και πλέον καθοριστικό χαρακτηριστικό τους είναι ότι είναι σωματικά ή ψυχολογικά πιο αδύναμοι από τους συνομηλίκους

τους. Τις περισσότερες φορές βρίσκονται πολύ κοντά στους υπερπροστατευτικούς κατά κανόνα γονείς τους. Αν είναι αγόρια, είναι συνήθως σωματικά πιο αδύναμα από τα υπόλοιπα της ομάδας, ή φαίνονται διαφορετικά ή έχουν μια σωματική ιδιαιτερότητα. Τα παιδιά-θύματα έχουν συνήθως χαμηλή αυτοεκτίμηση, ελάχιστες επικοινωνιακές και κοινωνικές δεξιότητες, μεγάλη δυσκολία στο να υπερασπίσουν τον εαυτό τους και παρουσιάζουν έντονες συναισθηματικές αντιδράσεις όπως άγχος, φόβος, θυμό, κλάμα και απειλές. Σε πολλές περιπτώσεις βασικό στοιχείο της θυματοποίησής τους αποτελεί η διαφορετικότητα ή η απόκλιση από κάποιον κοινό μέσο όρο χαρακτηριστικών και συμπεριφορών. Γι' αυτό το λόγο συχνά θυματοποιούνται παιδιά που έχουν ανεπτυγμένη μαθητική κουλτούρα, παιδιά άλλης εθνικότητας ή θρησκείας ή παιδιά με κάποια αναπηρία.

Επιπτώσεις του φαινομένου

Οι ψυχολογικές επιπτώσεις του εκφοβισμού πάνω στα παιδιά-θύματα είναι ποικίλες. Τα θύματα του εκφοβισμού παρουσιάζουν συμπτώματα κατάθλιψης και αυτοκτονικού ιδεασμού, άγχος, ανασφάλεια και σχολική φοβία, μειωμένη αυτοπεποίθηση, χαμηλή αυτοεκτίμηση, συναισθήματα κατωτερότητας και κοινωνικής μειονεξίας, αρνητικές σκέψεις για τους φίλους τους και τη δημοτικότητά τους περισσότερες μαθησιακές δυσκολίες και δυσκολίες προσαρμογής καθώς και ψυχοσωματικές εκδηλώσεις όπως κεφαλαλγίες, στομαχικά άλγη, δυσκολίες ύπνου κ.ά.

Το bullying μπορεί να έχει αντίκτυπο στο κοινωνικό περιβάλλον ενός σχολείου δημιουργώντας κλίμα φόβου μεταξύ των μαθητών, εμποδίζοντας την ικανότητά τους να συμμετέχουν απρόσκοπτα στη μαθησιακή διαδικασία και τη μάθηση και οδηγώντας τους σε αντικοινωνικές συμπεριφορές. Επιπλέον, συνδέεται και με άλλες μορφές αντικοινωνικής ή παραβατικής

συμπεριφοράς, όπως βανδαλισμούς, κλοπές σε καταστήματα, αποβολές από το σχολείο ή διακοπή του σχολείου και χρήση ναρκωτικών ή άλλων ψυχοτρόπων ουσιών (π.χ. χαπιών). Ακόμα σημαντικότερο στοιχείο των μελετών αποτελεί η διαπίστωση ότι οι bullies φαίνεται να διατηρούν τη συμπεριφορά αυτή και κατά την ενηλικίωση, γεγονός που επηρεάζει αρνητικά την ικανότητά τους να αναπτύξουν και να διατηρήσουν εποικοδομητικές σχέσεις και ομαλή κοινωνική ζωή. Το bullying λοιπόν προβάλλει ως η αρχή μιας γενικότερης αντικοινωνικής και παραβατικής συμπεριφοράς, η οποία μπορεί να επεκταθεί στην ενηλικίωση.

Αντιμετώπιση του φαινομένου

Είναι γεγονός ότι η σχολική βία αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της γενικότερης βίας και παραβατικότητας που εμφανίζεται στην κοινωνία μας και η συμπεριφορά του θύτη και του θύματος αποτελεί αντανάκλαση του οικογενειακού, σχολικού και κοινωνικού περιβάλλοντος, μέσα στο οποίο τα παιδιά μεγαλώνουν και στο οποίο διαπλάθονται οι χαρακτήρες και οι προσωπικότητές τους. Συνεπώς, στη μελέτη για την αντιμετώπιση της σχολικής βίας πρέπει να ληφθούν υπόψη το κοινωνικό, οικονομικό και πολιτισμικό περιβάλλον στο οποίο αυτή εκδηλώνεται, οι αξίες και οι θεσμοί του τόπου και των ανθρώπων, καθώς και τα ευρύτερα κοινωνικά, οικονομικά και πολιτισμικά προβλήματα και αδιέξοδα της εποχής μας, τα οποία τρέφουν τη βία, τη δυναμώνουν και την καλλιεργούν.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και διεθνείς οργανισμοί, προωθούν τα τελευταία χρόνια τη συστηματική προαγωγή της ψυχικής και κοινωνικής υγείας στο σχολείο ως μέτρο πολιτικής για την πρόληψη της βίας, τη δημιουργία κοινωνικών και ψυχολογικών υπηρεσιών, με σκοπό τη βελτίωση του κοινωνικού ελέγχου, την επιμόρφωση εκπαιδευτικών και ειδικών στελεχών, την ανάπτυξη και εφαρμογή προγραμμάτων

ευαισθητοποίησης και παρέμβασης μαθητών και ενηλίκων (εκπαιδευτικών και γονέων), με στόχο την ευαισθητοποίησή τους στην αναγνώριση, πρόληψη και αντιμετώπιση του φαινομένου και την υποβοήθηση των μαθητών, που υπόκεινται σε συμπεριφορές εκφοβισμού και θυματοποίησης. Σε χώρες όπως η Ολλανδία, η Σουηδία και η Γερμανία, η κάθε σχολική μονάδα έχει ένα αναπτυγμένο πρόγραμμα για τον έλεγχο της σχολικής βίας. Οι μαθητές έχουν ενεργητική συμμετοχή στο πρόγραμμα και σε ορισμένες χώρες τους δίνονται αυξημένες ευθύνες. Το θέμα της σχολικής βίας αντιμετωπίζεται σφαιρικά. Στη χώρα μας, προς το παρόν δεν υφίσταται από την πολιτεία οργανωμένο πρόγραμμα αντιμετώπισης του φαινομένου. Οι προσπάθειες που γίνονται αφορούν είτε σε αυτοτελείς πρωτοβουλίες εκπαιδευτικών, που εντάσσουν το σχολείο τους σε ευρωπαϊκά προγράμματα, είτε σε μεμονωμένους φορείς, που εφαρμόζουν σχετικά προγράμματα, όπως η Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου (ΕΨΥΠΕ), η οποία εξέδωσε και το βιβλίο του πρωτοπόρου και θεμελιωτή της έρευνας γύρω από το φαινόμενο του εκφοβισμού Σουηδού Dan Olweus, καθηγητή Ψυχολογίας στο Πανεπιστήμιο του Bergen της Νορβηγίας, με τίτλο «Εκφοβισμός και βία στο σχολείο - Τι γνωρίζουμε και τι μπορούμε να κάνουμε» το οποίο έχει μεταφραστεί σε είκοσι γλώσσες. Επίσης, η Εταιρεία εφάρμοσε από το 2006 το Ευρωπαϊκό Διακρατικό Ερευνητικό Πρόγραμμα «Δάφνη» σε σχολεία της Αθήνας

και της Θεσσαλονίκης, στο οποίο συμμετείχαν η Κύπρος, η Γερμανία και η Λιθουανία και είχε ως στόχο να ενημερώσει και να ευαισθητοποιήσει τους εκπαιδευτικούς, τους γονείς και τους μαθητές και να προτείνει κατευθυντήριες οδηγίες με στόχο την πρόληψη του bullying.

Επιπλέον, έχουν γίνει ή βρίσκονται σε εξέλιξη προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών, ερευνητικές εργασίες, μελέτες και δημοσιεύσεις, σεμινάρια και συνέδρια, καθώς και προγράμματα διαφόρων φορέων, με σκοπό την πλήρη διερεύνηση, τη διατύπωση προτάσεων και τη θέσπιση κανόνων και μέτρων για την πρόληψη και αντιμετώπιση του φαινομένου. Ο Συνήγορος του Παιδιού έχει αναλάβει μια σειρά δράσεων για το θέμα του σχολικού εκφοβισμού και της βίας μεταξύ συνομηλίκων. Όμως, παρά τις ανωτέρω αποσπασματικές προσπάθειες, δεν έχουν διαμορφωθεί ακόμα συγκεκριμένες πολιτικές πρόληψης και αντιμετώπισης του φαινομένου.

Είναι αναμφισβήτητο ότι οι πολιτικές, που συμβάλλουν στη βελτίωση του σχολικού κλίματος και στην ποιοτική αναβάθμιση της εκπαίδευσης, μπορούν να συμβάλουν και στην πρόληψη της βίας και του κοινωνικού αποκλεισμού, κυρίως αν ο εκπαιδευτικός έχει την κατάλληλη επιμόρφωση για διαχείριση των πολιτισμικών, δεοντολογικών, συναισθηματικών, ψυχικών και άλλων συγκρούσεων που συμβαίνουν στην τάξη.

Τις καίριες βάσεις για την αντιμετώπιση και πρόληψη του φαινομένου αποτελεί η οργανωμένη ανταπόκριση της σχολικής κοινότητας με:

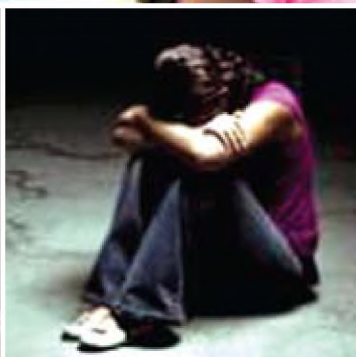
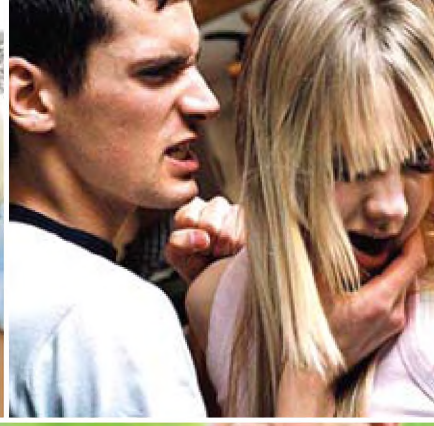
- εξειδίκευση, κατάρτιση, επιμόρφωση και πρακτική εξάσκηση των εκπαιδευτικών, γονέων και μαθητών πάνω σε θέματα σχολικής επιθετικότητας, βίας και εκφοβισμού
- διαπαιδαγώγηση του παιδιού από την οικογένειά του και από το σχολείο
- συνεργασία γονέων και προσωπικού των σχολείων για πρόληψη και αντιμετώπιση

του φαινομένου

- διερεύνηση των παραγόντων που δημιουργούν τέτοιες συμπεριφορές
- ανάπτυξη υποστηρικτικού κλίματος στο σχολείο για την προστασία των παιδιών - θυμάτων
- καθιέρωση δραστηριοτήτων δημιουργικής ενασχόλησης των μαθητών με σκοπό την περαιτέρω καλλιέργεια και σύσφιξη των σχέσεών τους.

Βιβλιογραφικές παραπομπές

1. Arseneault L, Bowes L, Shakoor S. Bullying victimization in youths and mental health problems: «Much ado about nothing»? Psychol Med. Sep 29: 1-13. (2009)
2. Craig W., Harel-Fisch Y., Fogel-Grinvald H., Dostaler S., Hetland J., Simons-Morton B., Molcho M., Gaspar de Mato M., Overpeck M., Due P., Pickett W., HBSC Violence & Injuries Prevention Focus Group, and HBSC Bullying Writing Group: A cross-national profile of bullying and victimization among adolescents in 40 countries. Int J Public Health. September; 54(Suppl 2): 216-224 (2009)
3. Fleming LC, Jacobsen KH.: Bullying among middle-school students in low and middle income countries. Health Promot Int. Mar; 25(1): 73-84. (2010)
4. Kaltiala-Heino R, Fröjd S, Marttunen M.: Involvement in bullying and depression in a 2-year follow-up in middle adolescence. Eur Child Adolesc Psychiatry. Jan;19(1): 45-55. (2010)
5. Κουράκης Ν.: Δίκαιο Παραβατικών Ανηλίκων. Εκδ. Αντ. Ν. Σάκουλας, Αθήνα - Κομοτηνή 2004
6. Lamb J., Pepler D. J., Craig W: Approach to bullying and victimization. Can Fam Physician. April; 55(4): 356-360 (2009)
7. Oxford English-Greek Learner's Dictionary, (D.N. Stavropoulos & A. S. Hornby), Second Edition by G. N. Stavropoulos, Oxford University Press. 2008
8. Sansone R. A. and Sansone L.A.: Bully Victims: Psychological and Somatic Aftermaths. Psychiatry (Edgmont). June; 5(6): 62-64. (2008)
9. Sraabstein J. Deaths linked to bullying and hazing. Int J Adolesc Med Health. Apr -Jun; 20 (2): 235-9 (2008)
10. Twyman KA, Saylor CF, Saia D, Macias MM, Taylor LA, Spratt E.: Bullying and ostracism experiences in children with special health care needs J Dev Behav Pediatr. Jan;31(1):1-8 (2010)
11. Vervoort, M. H. M., Scholte, R. H. J., and Overbeek G.: Bullying and Victimization Among Adolescents: The Role of Ethnicity and Ethnic Composition of School Class. J Youth Adolesc. January; 39(1): 1-11. (2010)
12. Wang J, Iannotti RJ, Nansel TR. School bullying among adolescents in the United States: physical, verbal, relational, and cyber. J Adolesc Health. Oct; 45(4):368-75. (2009)
13. Χαντζή, Χ., Χουντουμάδη, Α. και Πατεράκη, Λ.: Άσκηση βίας από μαθητές προς μαθητές στο χώρο του δημοτικού σχολείου. Παιδί και Έφηβος 2:1, 97-111. (2000)

του Κ. Παπασταμούλη*

Τα γλυπτά του Παρθενώνα και το νέο μουσείο της Ακρόπολης

Θα ήθελα να εκθέσω κάποιες σκέψεις που μου γεννηθήκαν μετά από τις επισκέψεις που έκανα πρόσφατα στο νέο μουσείο της Ακρόπολης.

Με το μνημείο του Παρθενώνα έχουν ασχοληθεί, από τα χρόνια της δημιουργίας του μέχρι σήμερα, όλοι οι σοφοί του κόσμου και έχουν εκφράσει το θαυμασμό τους για τη μοναδικότητά του σ' όλα τα μήκη και πλάτη της υφελίου.

Δε θα αναφερθώ ξανά σε όλα αυτά τα στοιχεία, αλλά θα σχολιάσω μόνο το ότι είναι σχεδόν μοναδικό παράδειγμα στο χώρο της τέχνης όπου εβδομήντα γλύπτες, κάτω από την καθοδήγηση του Φιδεία δημιούργησαν ένα τέτοιο έργο, που μοιάζει σαν να φιλοτεχνήθηκε από έναν μόνο άνθρωπο.

Η μελέτη του συνόλου του ναού, από την κυριότητά του έως τις είκοσι τέσσερες οπτικές διορθώσεις που υπάρχουν κρυμμένες, μας πείθουν ότι είχαν μελετηθεί τα πάντα σε τέτοιο βαθμό που ξεπερνά κάθε φαντασία.

Για παράδειγμα, η καμπύλη του κατά μήκος άξονα του μνημείου, που ξεπερνά τους τριάντα πόντους ύψος στο μέσο, εξαφανίζεται από το αιτικό φως που μας δίνει την αίσθηση του απόλυτα ίσιου και ισορροπημένου. Μάλιστα αν δεν υπήρχε θα έμοιαζε ότι ο ναός λυγίζει και βουλιάζει από το βάρος του.

Έρχομαι στο θέμα μου τώρα, και στην αίσθηση που μου δημιουργήθηκε βλέποντας τα αετώματα

και την πομπή των παναθηναίων κατέναντι σχεδόν χαμηλά, μέσα στους τεράστιους χώρους του νέου μουσείου.

Τα γλυπτά του Παρθενώνα δημιουργήθηκαν σε ένα συγκεκριμένο μέγεθος και τοποθετήθηκαν σε κάποιες θέσεις ώστε να δένουν και να αναδεικνύονται ιδανικά πάνω στο κτίριο.

Όπως δεν θα μπορούσε να είναι μεγαλύτερα ή μικρότερα, πιστεύω ότι το ίδιο ισχύει και για την απόσταση θεώρησης, που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη ή πολύ μικρότερη από την αρχική τους.

Βέβαια είναι αδιανόητο να χιτζάμε ένα νέο Παρθενώνα μέσα στο μουσείο προκειμένου να αναδειχτούν ιδανικά τα γλυπτά, όμως θα μπορούσαν να έχουν μια καλλίτερη θέση ιδιαίτερα τα αετώματα, που έχουν τοποθετηθεί χαμηλότερα από τα ανάγλυφα της πομπής των Παναθηναίων, ενώ στο ναό είναι αντίθετα.

Στη φύση η σχέση μεγεθών και σχημάτων δημιουργεί την αίσθηση της ομορφιάς και της αρμονίας. Κάπως έτσι δημιουργήθηκε και η σχέση του δωματίου με τον άνθρωπο που το κατοικεί, έχει γίνει δηλαδή με μέτρο τον ίδιο ώστε αυτό να είναι λειτουργικό, χωρίς να τον περιορίζει ή να τον κάνει να χάνεται μέσα σ' αυτό.

Αντίθετα τα γλυπτά μέσα στο μουσείο μου έδωσαν την εντύπωση ότι χάνουν το μέγεθός και την επιβλητικότητά που είχαν πάνω στο

*Ο κ. Κ. Παπασταμούλης είναι ζωγράφος και καθηγητής στη Σχολή Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών του ΤΕΙ-Α

Το αέτωμα στο μουσείο είναι τοποθετημένο χαμηλότερα από την πομπή των παρθεναίων, στον Παρθενώνα είναι αντίθετα.

ναό. Μοιάζουν κάπως σαν τον άνθρωπο που δε βρίσκεται στο χώρο του, αλλά είναι μόνος του μέσα σε έναν τεράστιο χώρο, έξω από την ανθρώπινη κλίμακα, ως πούμε σε ένα μεγάλο κλειστό γυμναστήριο που τον κάνει να δείχνει πολύ μικρός.

Είναι σίγουρο ότι το μέγεθος των μορφών των ανάγλυφων και των γλυπτών και των κλίσεων που έχουν, είχαν μελετηθεί για να βλέπονται από κάποια οπτική γωνία και είχε υπολογιστεί και η προοπτική αλλοίωση που υφίστανται λόγω της θέσης που θα έπαιρναν.

Αυτό χάθηκε τώρα με το να τοποθετηθούν τόσο χαμηλά και τόσο κοντά στον θεατή μέσα στον τεράστιο χώρο, σε ένα βαθμό τα μικραίνει και τα απομυθοποιεί.

Στο ανατολικό αέτωμα στη γωνία της αρχής του, είναι πολύ σοφά τοποθετημένο ένα κεφάλι αλόγου που έμοιαζε να αναδύεται από τη θάλασσα σαν τον ήλιο που φέρνει την καινούργια μέρα και ήταν απόλυτα επιτυχές λόγω της θέσης και του ύψους που βρισκόταν. Όταν εκτίθεται στο μουσείο χαμηλά κοντά στο επίπεδο των ματιών

μας, μοιάζει σα να βουλιάζει.

Δημιουργείται μια αίσθηση, σαν το ποτήρι το γεμισμένο έως τη μέση, που πρώτα το βλέπαμε μισογεμάτο και τώρα μοιάζει να είναι μισοάδειο, ενώ είναι το ίδιο.

Μας θυμίζει τους θεατές που μπαίνουν στα καμαρίνια και βλέπουν το μακιγιάζ των ηθοποιών και τα ψεύτικα στολίδια στα ρούχα τους από κοντά, που δεν έχουν καμία σχέση με αυτό που δείχνουν πάνω στη σκηνή.

Όλα αυτά βέβαια μπορούμε να πούμε ότι δεν αποδεικνύονται λογικά, αλλά κινούνται έξω από κάθε εξήγηση και επιχείρημα του ένα και ένα κάνουν δυο και αφορούν έναν άλλο χώρο, αυτόν της αίσθησης και της αισθητικής.

Δεν μπορώ να είμαι απόλυτα πειστικός γι' αυτά στα οποία αναφέρομαι, ίσως όμως όταν περιπλανιέστε σ' αυτό το καταπληκτικό κατά τα άλλα μουσείο έπειτα από έναν περίπατο στην Ακρόπολη, όπου στο ναό του Παρθενώνα υπάρχουν τα αντίγραφα των γλυπτών, ίσως κάποιοι σκεφτείτε τα γραφόμενά μου και συμφωνήσετε μαζί μου.

Το κεφάλι του αλόγου ψηλά στον Παρθενώνα ανεβαίνει και στο μουσείο χαμηλά βουλιάζει.

του Β. Ν. Λαμπρόπουλου*

Εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης του μνημείου και των γλυπτών της Ακαδημίας Αθηνών

Εισαγωγή

Το έργο της συντήρησης και αποκατάστασης του μνημείου της Ακαδημίας Αθηνών ξεκίνησε σαν ιδέα από τον αείμνηστο γλύπτη, καθηγητή της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών και ακαδημαϊκό κ. Ιωάννη Παππά στις αρχές της δεκαετίας του 80, ο οποίος επέλεξε το νεαρό τότε γλύπτη Πραξιτέλη Τζανουλίνο για τη συντήρηση των γλυπτών των αετωμάτων και τον έστειλε σε ειδικά σεμινάρια στο Orificio delle Pietre Dure στη Φλωρεντία. Στη συνέχεια ξεκίνησε η συντήρηση αυτών των γλυπτών από terracota, έργων του γλύπτη F. Meltzinsky, στην οποία άρχισα να συμμετέχω όταν συναντηθήκαμε με τον Πραξιτέλη Τζανουλίνο ως διδάσκοντες στο τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης του ΤΕΙ Αθήνας, περί τα τέλη της δεκαετίας του 80.

Το κυρίως όμως έργο συντήρησης και των υπολοίπων γλυπτών, άρχισε να πραγματοποιείται το 2004 και τελείωσε το 2009, με αξιόπαινες προσπάθειες των ακαδημαϊκών κκ. Γρηγορίου Σκαλκέα, Νικολάου Μασσανιώτη και Αντωνίου Κουνάδη, της αρχιτέκτονος μηχανικού

Θεοδώρας Παπαδημητρίου και του πολιτικού μηχανικού Χρήστου Δήμου. Επιτελέστηκε, εκτός από την επίβλεψη του Πραξιτέλη Τζανουλίνου και τη δική μου, με την πολύ αξιόλογη εργασία μεγάλου αριθμού αποφοίτων, τελειοφοίτων και ασκούμενων σε επίπεδο πρακτικής άσκησης του τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης του ΤΕΙ Αθήνας. Ιδιαίτερα όμως θα ήθελα να αναφέρω τη συμβολή του Θανάση Καραμπότσου στις αναλύσεις των δομικών υλικών και την πολύ σημαντική δουλειά της Μαρίας Κοντονικολή, της Γαλάτειας Κονσουλίδη και της Ευαγγελίας Δημακαράκου, οι οποίες αφήνοντας πριν λίγο τα φοιτητικά θρανία, ανέβηκαν στις σκαλωσιές και με περίσσιο θάρρος αλλά και θράσος αντιμετώπισαν φαινόμενα φθορών και συντήρησης μαρμάρου και λίθου που εγώ χρειάστηκα καιρό να συνειδητοποιήσω και να αντιμετωπίσω. Επίσης, πολύ σημαντική συμβολή είχαν στο συγκεκριμένο έργο ο Θέμης Καρδάμης και ο Πύργος Παγανής, συντηρητές από το Υπουργείο Πολιτισμού με μακροχρόνια εμπειρία στην Ακρόπολη και σε άλλα αρχαιολογικά μνημεία.

*Ο κ. Β. Ν. Λαμπρόπουλος είναι Δρ χημικός μηχανικός ΕΜΠ, συντηρητής αρχαιοτήτων, καθηγητής του τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Ιστορικά στοιχεία

Η ίδρυση της Ακαδημίας Αθηνών πραγματοποιήθηκε το 1857, χάρη στην προσφορά του Σ. Σίνα, που όρισε αρχιτέκτονα το Δανό T. Hansen (1813 - 1891), αδελφό του C. Hansen που είχε χτίσει το Πανεπιστήμιο της Αθήνας. Την κατασκευή των θεμελίων ο T. Hansen την είχε αναθέσει στον αρχιτέκτονα B. Treiber και την εκτέλεση της συνολικής εργασίας στον εργολάβο N. Κουμέλη. Την επίβλεψη του έργου ανέλαβε ο μαθητής του E. Ziller (1837 - 1923) και το δομικό υλικό του μνημείου ήταν πεντελικό μάρμαρο. Η κατάθεση του θεμελίου λίθου έγινε την Κυριακή 2 Αυγούστου 1859 από το βασιλιά Όθωνα και την βασίλισσα Αμαλία και η παράδοση του μνημείου στις 20 Μαρτίου 1887 από τον E. Ziller στον πρωθυπουργό X. Τρικούπη.

Το μνημείο της Ακαδημίας παρουσιάζει στη σύλληψη και στην κατασκευή του μια αξιοθαύμαστη τελειότητα. Με τον ιωνίζοντα ρυθμό του και τις εναλλασσόμενες επιφάνειες που δημιουργούν φωτισκιάσεις, κρατά έναν απόηχο από το Ερεχθείο. Οι αρχιτέκτονες και ο Σ. Σίνας είχαν σκοπό να αναθέσουν το ζωγραφικό διάκοσμο στο ζωγράφο K. Rahl, που παλαιότερα είχε αναλάβει το διάκοσμο των Προπυλαίων στο Πανεπιστήμιο, αλλά στο μεταξύ ο K. Rahl είχε πεθάνει και το έργο ανατέθηκε στο μαθητή του C. Griepenkerl, πάνω σε σχέδια των K. Rahl και T. Hansen.

Ο ρυθμός του μνημείου είναι αρχαϊκός και διακοσμείται από ιωνικούς κίονες και το κεντρικό αέτωμα με μυθολογικές παραστάσεις και τη γέννηση της Αθηνάς, έργα του γλύπτη Λ. Δρόση. Πριν από την είσοδο του μνημείου βρίσκονται τα αγάλματα του Σωκράτη και του Πλάτωνα και στα πλάγια της κυρίας εισόδου επάνω σε δύο ιωνικούς κίονες, βρίσκονται τα αγάλματα του Απόλλωνα με τη χρυσή λύρα και της Πάνοπλης Αθηνάς, έργα του γλύπτη Λ. Δρόση. Στα πλαϊνά αετώματα βρίσκονται τα κεραμικά γλυπτά που κατασκευάστηκαν το 1875 από το γλύπτη F.

Meltzinsky και παριστάνουν την Αθηνά με την ελιά, την Αθηνά που γνέθει, την Αθηνά που διδάσκει τη ναυπηγική, την Αθηνά και τον Προμηθέα, τον Ήφαιστο, τον Ερμή, τον Ποσειδώνα και την Ουρανία που κρατά τη σφαίρα.

Τα φατνώματα της κεντρικής αίθουσας διακοσμούνται με μεγάλους πίνακες του ζωγράφου C. Griepenkerl, οι οποίοι παριστάνουν κυρίως το μύθο του Προμηθέα, που αντιπροσωπεύει το επιστημονικό πνεύμα που επιζητεί τη γνώση και τιμωρήθηκε από τους θεούς, ενώ οι κάτω επιφάνειες των τοίχων σκεπάζονται από μαρμάρινες πλάκες, όπου χαράζονται τα ονόματα των ακαδημαϊκών και το έτος της εκλογής τους.

Στοιχεία περιβάλλοντος

Για τη διαπίστωση της κατάστασης διατήρησης του μνημείου πραγματοποιήθηκε αρχικά μελέτη του περιβάλλοντος, όπως ατμοσφαιρική ρύπανση, θερμοκρασία, υγρασία κ.λπ.

1. Ατμοσφαιρική ρύπανση

Συνολικά, οι τιμές των ατμοσφαιρικών ρύπων παρουσιάζουν πτωτική τάση και αυτό δικαιολογείται από την αντικατάσταση των βενζινοκίνητων αυτοκινήτων με άλλα νέας τεχνολογίας. Το διοξείδιο του θείου (SO₂) παρουσιάζει σημαντική μείωση, λόγω της μείωσης της περιεκτικότητας του πετρελαίου diesel σε θείο από 0,3 σε 0,2%. Επίσης οι τιμές του διοξειδίου του θείου (SO₂) είναι υψηλότερες κατά τους χειμερινούς μήνες, γεγονός το οποίο οφείλεται στη λειτουργία της κεντρικής

θέρμανσης. Επίσης κατά την περίοδο αυτή, λόγω υψηλών βροχοπτώσεων και σχετικής υγρασίας, υπάρχει όξινη προσβολή του μνημείου. Το διοξείδιο του αζώτου (NO_2) παρουσιάζει γενικά τάσεις σταθεροποίησης με μέγιστες τιμές κατά τη χρονική περίοδο από Νοέμβριο μέχρι Φεβρουάριο και κατά την ίδια περίοδο σε συνδυασμό με τις υψηλές τιμές σχετικής υγρασίας υπάρχει όξινη προσβολή του μνημείου. Η αιθάλη παρουσιάζει υψηλές συγκεντρώσεις κατά τη διάρκεια του χειμώνα, που οφείλονται στη λειτουργία της κεντρικής θέρμανσης και σε συνδυασμό με τις πολλές βροχοπτώσεις και την υψηλή σχετική υγρασία κατά τη χρονική αυτή περίοδο, ευνοείται η επικάλυψη αιθάλης στην επιφάνεια των γλυπτών και ο σχηματισμός μαύρης κρούστας.

2. Θερμοκρασία

Η θερμοκρασία παρουσιάζει σημαντικές αυξομειώσεις, με αποτέλεσμα τις συστολές - διαστολές και μηχανικές καταπονήσεις του δομικού υλικού. Επίσης σε συνδυασμό με το χαμηλό πορώδες του μαρμάρου δεν παρατηρείται το φαινόμενο του παγετού.

3. Άνεμοι

Οι συχνότεροι άνεμοι είναι οι βόρειοι και αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των ρύπων στην περιοχή των γλυπτών, ενώ οι νότιοι άνεμοι ευνοούν τη συγκέντρωση ατμοσφαιρικής ρύπανσης λόγω του φαινομένου της θερμοκρασιακής αναστροφής.

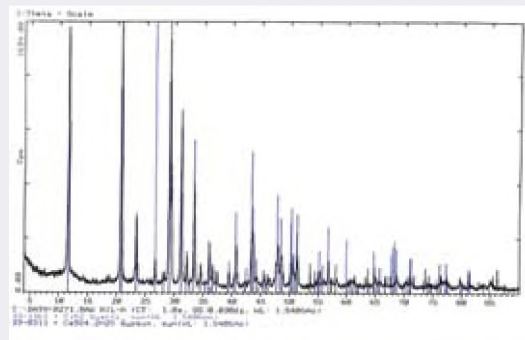
Αναλύσεις δομικού υλικού (μαρμάρια στοιχεία)

Για τη μέτρηση του πορώδους του μαρμάρου και της υδαταπορροφητικότητας επιλέγησαν 10 δείγματα, τα πέντε πρώτα από περιοχές χωρίς διάβρωση και τα πέντε δεύτερα από τη νότια περιοχή. Τονίζεται ιδιαίτερα ότι τα δείγματα με τη μεγαλύτερη διάβρωση προέρχονται από την πλευρά της οδού Σίνα με μεγάλες συγκεντρώσεις σε διοξείδιο του θείου λόγω των λεωφορείων.

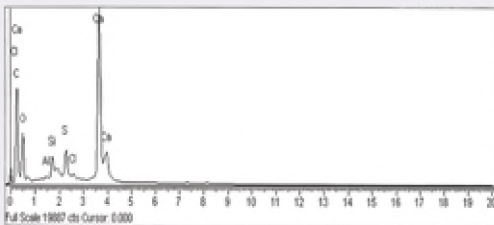
α/α	Πορώδες (%)	Υδαταπορροφητικότητα (%) κ.β.
Δείγμα 1	0,2	0,11
Δείγμα 2	0,1	0,1
Δείγμα 3	0,4	0,1
Δείγμα 4	0,1	0,12
Δείγμα 5	0,2	0,11
Δείγμα 6	1,2	0,9
Δείγμα 7	1,2	0,9
Δείγμα 8	1,3	1,0
Δείγμα 9	1,1	1,1
Δείγμα 10	1,1	1,0

Από τον προηγούμενο πίνακα φαίνεται σαφώς η διαφορά στο πορώδες και στην υδαταπορροφητικότητα μεταξύ μαρμάρου άλλων περιοχών του μνημείου και της νότιας περιοχής.

Για την ορυκτολογική ανάλυση του δομικού υλικού με περίθλαση ακτίνων Χ (X-R.D.) της νότιας περιοχής ελήφθησαν πέντε (5) δείγματα. Τα αποτελέσματα έδειξαν την παρουσία ασβεστίτη (CaCO_3), γύψου ($\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$) και χαλαζία (SiO_2) και αυτό δείχνει τη γυψοποίηση των μαρμάρινων λεπτομερειών από την παρουσία του διοξειδίου του θείου (SO_2) στην ατμόσφαιρα. Ενδεικτικά αναφέρουμε το γράφημα του πρώτου δείγματος με την παρουσία γύψου:

Για τη στοιχειακή ανάλυση του δομικού υλικού με ηλεκτρονικό μικροσκόπιο σάρωσης (S.E.M. - E.D.X.A.) στα πέντε (5) αυτά δείγματα τα αποτελέσματα έδειξαν την παρουσία ασβεστίου (Ca), άνθρακα (C), οξυγόνου (O), θείου (S), πυριτίου (Si), αργιλίου (Al), μαγνησίου (Mg), νατρίου (Na), χλωρίου (Cl) και σιδήρου (Fe) και αυτό δείχνει τη γυψοποίηση των μαρμάρινων λεπτομερειών από την παρουσία του διοξειδίου του θείου (SO₂) στην ατμόσφαιρα. Ενδεικτικά αναφέρουμε το γράφημα του πρώτου δείγματος με την παρουσία θείου (S):

Μετρήσεις όξινης προσβολής. Τοποθετήθηκαν δέκα (10) συλλεκτήρες ομβρίων υδάτων, μετά από περίοδο ανομβρίας και ατμοσφαιρικής ρύπανσης, στις επιφάνειες των γλυπτών του εξωτερικού χώρου (5 πρώτα δείγματα) και των τοίχων του μνημείου (5 δεύτερα δείγματα). Στα διαλύματα που προέκυψαν έγιναν μετρήσεις

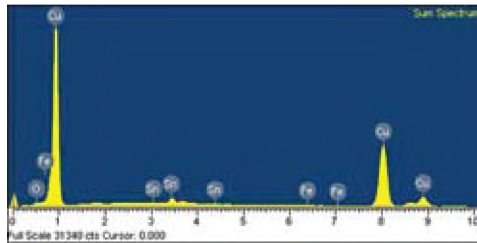
της ειδικής ηλεκτρικής αγωγιμότητας (cd) με αγωγιμομετρία, του pH με ηλεκτρομετρία και διαφόρων ιόντων, όπως ασβεστίου (Ca²⁺), όξινων ανθρακικών (HCO₃⁻), θειικών (SO₄²⁻), νιτρικών (NO₃⁻) και χλωριόντων (Cl⁻) με φασματοσκοπία ατομικής απορρόφησης:

α/α	cd (μS/cm ²)	pH	Ca ²⁺ (ppm)	HCO ₃ ⁻ (ppm)	SO ₄ ²⁻ (ppm)	NO ₃ ⁻ (ppm)	Cl ⁻ (ppm)
Δείγμα 1	98	5,9	11,1	17,1	25,6	3,0	12,6
Δείγμα 2	90	5,7	10,6	16,3	22,2	2,8	10,4
Δείγμα 3	93	5,4	10,2	15,7	23,0	2,2	9,2
Δείγμα 4	89	5,7	9,8	15,2	21,9	1,4	10,8
Δείγμα 5	86	5,8	10,1	15,6	20,8	1,6	8,9
Δείγμα 6	66	6,0	4,5	6,9	12,1	0,8	9,6
Δείγμα 7	68	5,9	3,3	5,1	11,5	1,1	11,1
Δείγμα 8	61	6,1	3,1	4,8	10,2	1,5	11,3
Δείγμα 9	63	6,0	3,7	5,7	9,6	1,3	10,5
Δείγμα 10	58	6,2	3,4	5,2	11,2	1,1	9,4

Από τον προηγούμενο πίνακα διαπιστώνεται ότι τα εκπλύματα του νερού της βροχής είναι αρκετά όξινα και αυτό σημαίνει άμεση όξινη προσβολή στα αλκαλικά υλικά των μαρμάρων και των ασβεστολίθων του μνημείου. Αυτό εξάλλου προκύπτει από την παρουσία, στα εκπλύματα ιόντων όπως ασβεστίου, όξινων ανθρακικών, θειικών, νιτρικών και χλωριούχων. Επίσης, η σχετικά υψηλή ειδική ηλεκτρική αγωγιμότητα των εκπλυμάτων δείχνει τις σχετικά υψηλές συγκεντρώσεις ιόντων που προκύπτουν από την όξινη προσβολή των δομικών υλικών. Συνολικά παρατηρούνται αυξημένες τιμές στην ειδική ηλεκτρική αγωγιμότητα και στις συγκεντρώσεις των ιόντων στην περίπτωση των γλυπτών και χαμηλό pH (υψηλή οξύτητα), ενώ παρατηρούνται χαμηλές τιμές στην ειδική ηλεκτρική αγωγιμότητα και στις συγκεντρώσεις των ιόντων στην περίπτωση των τοίχων και υψηλό pH (χαμηλή οξύτητα) στα δείγματα των εκπλυμάτων. Αυτό σημαίνει ότι τα φαινόμενα της όξινης προσβολής και της γυψοποίησης είναι εντονότερα στην περίπτωση των γλυπτών λεπτομερειών του μνημείου.

Αναλύσεις δομικού υλικού (μεταλλικά στοιχεία)

Για τη στοιχειακή ανάλυση δομικού υλικού και επικαθίσεων με ηλεκτρονικό μικροσκόπιο σάρωσης (S.E.M. - E.D.X.A.) στα τέσσερα (4) δείγματα, δύο από τα μεταλλικά διακοσμητικά των φανοστατών και δύο από την ασπίδα και το δόρυ του γλυπτού της Αθηνάς, τα αποτελέσματα έδειξαν την παρουσία χαλκού (Cu), κασσίτερου (Sn), οξυγόνου (O) και σιδήρου (Fe). Ενδεικτικά αναφέρουμε το γράφημα του τρίτου δείγματος:

Στοιχειακή ανάλυση δείγματος από το δόρυ του γλυπτού της Αθηνάς.

Μορφές διάβρωσης (μαρμάρινα στοιχεία)

Το μνημείο της Ακαδημίας Αθηνών λόγω της παλαιότητάς του, της ατμοσφαιρικής επιβάρυνσης, αλλά και λόγω των πρόσφατων σεισμών, έχει σημαντικές φθορές, τόσο εξωτερικά όσο και εσωτερικά, με προβλήματα στη στέγη και μετακινήσεις των γλυπτών, αύξηση του πορώδους του μαρμάρου, με αποτέλεσμα να αυξάνεται σε σημαντικό βαθμό η γυψοποίηση, η ζαχαροποίηση και η όξινη προσβολή - απώλεια των γλυπτών λεπτομερειών, αλλά και η δημιουργία της μαύρης κρούστας στις λεπτομέρειες του γλυπτού διάκοσμου.

Μορφές διάβρωσης (μεταλλικά στοιχεία)

Η υγρασία, το διοξείδιο του άνθρακα (CO₂), το διοξείδιο του θείου (SO₂) και το οξυγόνο

της ατμόσφαιρας σχηματίζουν τα προϊόντα διάβρωσης των μεταλλικών στοιχείων, όπου τα πράσινα οφείλονται στην παρουσία μαλαχίτη (Cu₂CO₃·(OH)₂), ενώ τα μπλε στην παρουσία αζουρίτη (Cu₃(CO₃)₂·(OH)₂) και το σκούρο πρασινόμαυρο στο σχηματισμό θειούχων ενώσεων του χαλκού και του μολύβδου. Επίσης, μπορεί να παρατηρηθεί σχηματισμός υδροκερυσίτη (2PbCO₃·Pb(OH)₂) και κασιτερίτη (SnO₂). Τέλος, τα πράσινα προϊόντα διάβρωσης στα κράματα του χαλκού που είναι εκτεθειμένα στην ατμόσφαιρα οφείλονται κυρίως στο σχηματισμό βροχαντίτη (CuSO₄·3Cu(OH)₂), εξ' αιτίας της παρουσίας του διοξειδίου του θείου.

Επεμβάσεις συντήρησης και αποκατάστασης Πέτρινα στοιχεία

Έγιναν καθαρισμοί των επικαθίσεων με μηχανικές μεθόδους καθαρισμού των υλικών (χρήση διαφόρων εργαλείων), ξέστρα υπερήχων, συσκευές Laser και χημικές μεθόδους καθαρισμού:

- 1. Τασιενεργές ουσίες - σάπωνες,**
όπως Texaron, Teepol ή Synperonic N.
- 2. Ανθρακικά άλατα,** όπως το όξινο ανθρακικό αμμώνιο (NH₄HCO₃) ή ανθρακικό αμμώνιο ((NH₄)₂CO₃), σε μορφή πάστας με ουδέτερο χαρτί, σεπιολίτη ή καρβοξυμεθυλοκυτταρίνη.
- 3. Πάστες για εφαρμογή στις επιφάνειες των γλυπτών,** όπως τα ανθρακικά άλατα του αμμωνίου και του νατρίου (NH₄HCO₃ - NaHCO₃) και το αιθυλενοδιαμινοτετραοξικό οξύ (E.D.T.A.), σε μορφή πάστας με ουδέτερο χαρτί, σεπιολίτη ή καρβοξυμεθυλοκυτταρίνη.
- 4. Οργανικοί διαλύτες.** Οι οργανικοί διαλύτες χρησιμοποιήθηκαν κύρια για την αφαίρεση χρωμάτων (graffities) και λιπαρών ουσιών στην επιφάνεια των γλυπτών.

Απομάκρυνση βιολογικών επικαθίσεων
Τα περισσότερα συνηθισμένα και αποτελεσματικά

βιοκτόνα που χρησιμοποιήθηκαν στο μνημείο είναι το διάλυμα υπεροξειδίου του υδρογόνου (H_2O_2) 10 - 30% κ.ό. (perhydrol) και το Desogen με δράση σε βακτήρια, χλωροφύκη και μύκητες.

Απομάκρυνση των διαλυτών αλάτων από την επιφάνεια και τους πόρους των υλικών

Για την απομάκρυνση των διαλυτών αλάτων από τους πόρους των γλυπτών, τοποθετήθηκαν κομπρέσες με κάποιο απορροφητικό υλικό εμποτισμένο με απιονισμένο νερό. Συνήθως εφαρμόστηκε πολτός από μία προσροφητική άργιλο, π.χ. σεπίόλιθο, με απιονισμένο νερό.

Στερεώσεις

Η σαθρότητα της επιφάνειας των γλυπτών αντιμετωπίστηκε με τη χρήση ειδικών στερεωτικών υλικών. Οι μέθοδοι στερέωσης, περιελάμβαναν ψεκασμούς χαμηλής πίεσης των στερεωτικών διαλυμάτων, εφαρμογή των στερεωτικών διαλυμάτων με κομπρέσες ειδικού ουδέτερου χαρτιού και μικροενέματα των στερεωτικών διαλυμάτων σε περιπτώσεις μικρορωγμών.

Στερεωτικά

Τα στερεωτικά υλικά που χρησιμοποιήθηκαν στην περίπτωση των γλυπτών είναι:

1. Στερεωτικά υλικά με βάση το υδροξείδιο του ασβεστίου ($Ca(OH)_2$).
2. Στερεωτικά υλικά με βάση το πυρίτιο (πυριτικοί εστέρες και σιλάνια).

Συγκολλήσεις

Για τη σύνδεση των αποκολλημένων κομματιών, χρησιμοποιήθηκαν ειδικά συγκολλητικά κονιάματα (λευκό τσιμέντο Portland με παιπάλη μαρμάρου) με συνδέσμους τιτανίου και όχι σιδήρου που οξειδώνεται και δημιουργεί μηχανικές τάσεις.

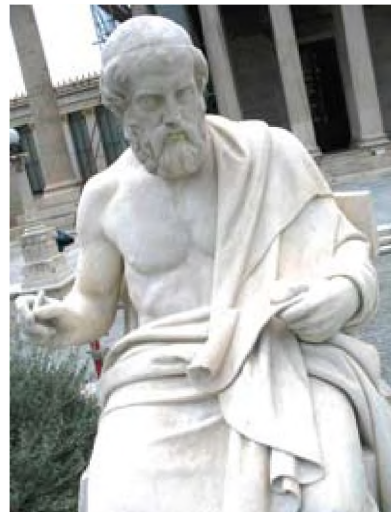
Συμπληρώσεις περιοχών που λείπουν

Οι μέθοδοι συμπλήρωσης και αισθητικής αποκατάστασης των γλυπτών περιελάμβαναν ειδικά κονιάματα (λευκό τσιμέντο Portland με

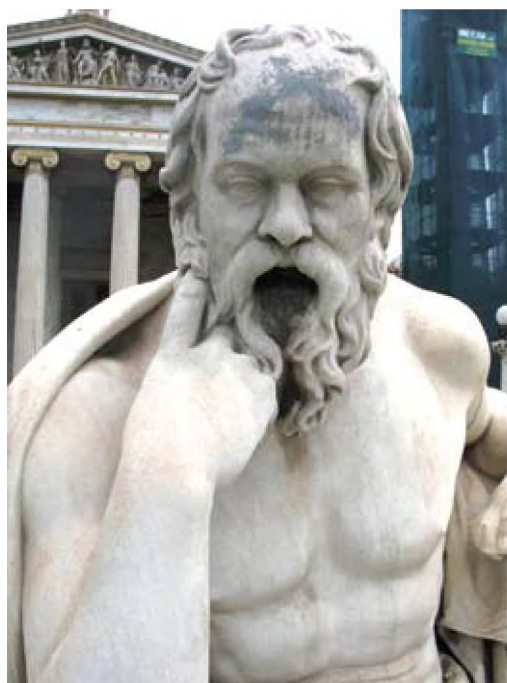
παιπάλη μαρμάρου) και ειδικές ανόργανες χρωστικές. Ειδικά τα γλυπτά της Αθηνάς και του Απόλλωνα, επανήλθαν στις κανονικές τους θέσεις με τη χρήση υδραυλικών συσκευών μικροκινήσεων και τα κενά συμπληρώθηκαν με τη χρήση φύλλων μολύβδου και ειδικών κονιαμάτων συμπλήρωσης.

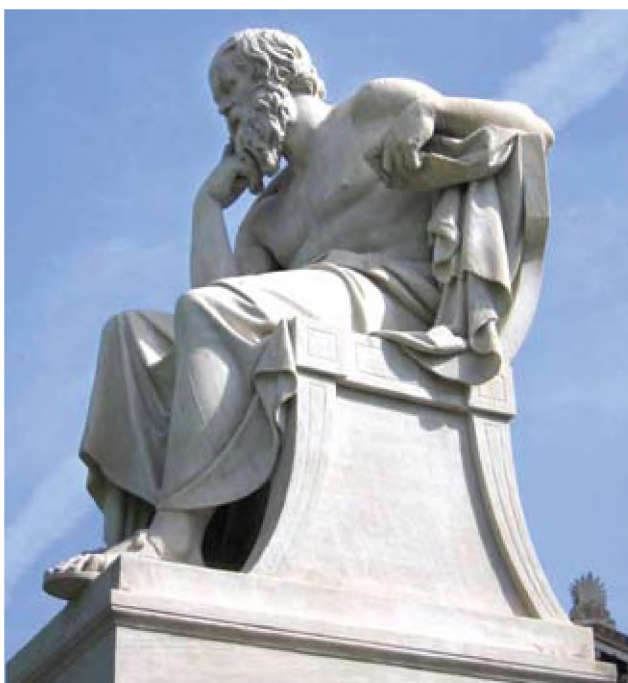
Λεπτομέρεια του γλυπτού του Πλάτωνα κατά τη διάρκεια της συντήρησης.

Λεπτομέρεια του γλυπτού του Πλάτωνα μετά τις διαδικασίες συντήρησης.

Λεπτομέρεια του γλυπτού του Σωκράτη πριν τις διαδικασίες συντήρησης.

Δεξιά όψη του γλυπτού του Σωκράτη μετά τις διαδικασίες συντήρησης.

Κ Α Ι Α Π Ο Κ Α Τ Α Σ Τ Α Σ Η Σ
Ε Ρ Γ Α Σ Ι Ε Σ Σ Υ Ν Τ Η Ρ Η Σ Η Σ

Λεπτομέρεια του φανοστάτη αριστερά του γλυπτού του Πλάτωνα πριν τις διαδικασίες συντήρησης.

Λεπτομέρεια του φανοστάτη αριστερά του γλυπτού του Πλάτωνα μετά τις διαδικασίες συντήρησης.

Λεπτομέρεια του γλυπτού της Αθηνάς πριν τις διαδικασίες συντήρησης.

Το γλυπτό του Απόλλωνα πριν τις διαδικασίες συντήρησης.

Το γλυπτό του Απόλλωνα μετά τις διαδικασίες συντήρησης.

Το γλυπτό της Αθηνάς μετά τις διαδικασίες συντήρησης.

Μεταλλικά στοιχεία. Αρχικά πραγματοποιήθηκε η απομάκρυνση των προϊόντων διάβρωσης και η αποκάλυψη της αρχικής επιφάνειας του γλυπτού, με τη χρήση μηχανικού καθαρισμού. Στη συνέχεια ακολούθησε η προστασία, η οποία αφορά στην επιβράδυνση και στην παρεμπόδιση της διάβρωσης, με τη χρήση κεριού.

Μπρούτζινο διακοσμητικό φανοστάτη πριν τις διαδικασίες συντήρησης.

Μπρούτζινο διακοσμητικό φανοστάτη μετά τις διαδικασίες συντήρησης.

Λεπτομέρεια της ασπίδας του γλυπτού της Αθηνάς κατά τις διαδικασίες συντήρησης.

Η κεφαλή της Μέδουσας κατά τις διαδικασίες συντήρησης.

Βιβλιογραφία

1. Amoroso G.G., Fassina V., Stone Decay and Conservation, Ed. Elsevier 1983.
2. Lazzarini L. Laurenzi Tabasso M., Il restauro della pietra, Ed. Casa Editrice Dott. Antonio Mi-lani, Padova 1986.
3. Lins A., Outdoors Bronzes: Some Basic Metallurgical Considerations, Sculptural Monuments in an outdoor environment - A conference held at the Pennsylvania Academy of Fine Arts, Philadelphia, November 1983, Edited by Virginia Norton Naude.
4. MacLeod D., Conservation of corroded copper alloys: a comparison of new and traditional methods of removing chloride ions, Studies in Conservation 32, 1982.
5. Merk L., A study of reagents used in the stripping of bronzes, Studies in Conservation 23, 1978.
6. Paleni A., Curri S.B., «Attapulgis clay on cleaning, biological aggression control, desalination of stone», Πρακτικά «2^{ου} διεθνούς συμποσίου επί της καταστροφής των λίθων εις κατασκευάς», Αθήνα, Σεπτέμβρης 1976.
7. Scott D., Periodic corrosion phenomena in bronze antiquities, Studies in Conservation 30, 1985.
8. Strandberg H., Perspectives on bronze sculpture conservation: modeling copper and bronze corrosion, Avdelningen for Oorganisk Kemi, Goteborgs Universitet.
9. Λαΐου Γ., Σίμων Σίνας, Γραφείον Δημοσιευμάτων της Ακαδημίας Αθηνών, Αθήνα 1972.
10. Λαμπρόπουλου Β.Ν., Διάβρωση και Συντήρηση της Πέτρας, Αθήνα 1992.
11. Λαμπρόπουλου Β.Ν., Περιβάλλον Μνημείων, Μουσείων και Αρχαιολογικών Χώρων, Αθήνα 2003.
12. Σκουλικίδη Θ.Ν., Εφαρμοσμένη Ηλεκτροχημεία, Α΄ Διάβρωση και προστασία, Αθήνα 1980.
13. Χάρτα Βενετίας, II Διεθνές Συνέδριο Αρχιτεκτόνων και Τεχνικών Ιστορικών Μνημείων, 25 - 31 Μαΐου 1964, Βενετία.

του Ν. Μ. Χιωτίνη*

Η οικονομική και πολιτική διάσταση της ανάπτυξης περιφερειακών Πανεπιστημίων.

Ανάγκη άμεσων μεταρρυθμίσεων

Ας ξεκινήσουμε από το κύριο δεδομένο της εποχής που διανύουμε, δεδομένο που διαμορφώνει το άμεσο αλλά και το απώτερο μέλλον της ανθρωπότητας. Πρόκειται βεβαίως για την πολυσυζητημένη «παγκοσμιοποίηση»: οποιαδήποτε σκέψη για το παρόν και για το μέλλον της οικονομίας, της κοινωνίας, της πολιτικής και όλων των άλλων εκφάνσεων του Πολιτισμού, δηλαδή του τρόπου με τον οποίο ο άνθρωπος υπάρχει στον πλανήτη αυτόν, αεροβατεί, αν δεν ξεκινήσει με αυτήν την «παγκοσμιοποίηση» ως δεδομένο και που είναι κάτι σαν μοίρα του ανθρώπου. Μην ξεχνάμε άλλωστε πως το φαινόμενο αυτό ξεκίνησε από εμφανίσεως του ανθρώπου στη γη και ουκ ολίγες φορές προτάθηκε ως κύριο κοινωνικό ή πολιτικό αίτημα - δεν είναι με άλλα λόγια καινούργιο φαινόμενο: απλώς στις μέρες μας είναι ραγδαίως εξελισσόμενο και αδύνατον να ανασχεθεί. Επιγραμματικώς, οι κύριες συνέπειες αυτής της παγκοσμιοποίησης είναι οι εξής:

1. Δημιουργία παγκόσμιας αγοράς, παγκοσμιοποιημένης παραγωγής και παγκοσμιοποιημένης κατανάλωσης,

άλλως παγκοσμιοποιημένης οικονομίας.

2. Τεράστιες μετακινήσεις ατόμων, καλλίτερα πληθυσμών, που δεν μπορούν μήτε να προβλεφθούν μήτε να ανασχεθούν.
3. Παγκοσμιοποίηση της γνώσης, παγκοσμιοποίηση της έρευνας, παγκοσμιοποίηση της Σκέψης.
4. Ανάπτυξη της επικοινωνίας σε τέτοιο βαθμό που αλλοιώνει το μέχρι τώρα τρόπο αντίληψης του χώρου και του χρόνου, έννοιες με φιλοσοφικές διαστάσεις. Βεβαίως η πολιτισμική επικοινωνία των λαών θα επιφέρει και νέες φιλοσοφικές θεσμίσεις των κοινωνιών, δύσκολο να προβλεφθούν.

Αποτέλεσμα αυτών είναι:

1. Η στροφή στην «πραγματική οικονομία», με άλλα λόγια εγκατάλειψη της σημερινής συνταύτισης της Οικονομίας με το δυτικού τύπου χρηματοπιστωτικό σύστημα και εγκατάλειψη του τρόπου με τον οποίον η Κεντρική Τράπεζα τυπώνει νομίσματα και ελέγχει - ή ήλεγχε μέχρι σήμερα - τη διεθνή οικονομία.

*Ο κ. Ν. Χιωτίνη είναι καθηγητής του τμήματος Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων

2. Η επιτακτική ανάγκη καταμερισμού εργασίας και ρόλων - συμπεριλαμβανομένων όλων των αναγκών περί Πολιτισμού σε όλες τις εκφάνσεις του - σε παγκόσμια αυτή τη φορά κλίμακα.

Μέσα λοιπόν σε αυτήν τη νέα πραγματικότητα η νεωτερική πρόταση περί εθνών - κρατών, που άλλωστε από γενεσεώς τους καρκινοβατούσαν ως στηριγμένα σε εκ των πραγμάτων χειμαιρικές προδιαγραφές, τίθεται υπό αμφισβήτηση, τουλάχιστον ως προς τη λειτουργικότητά της. Πολλοί αναλυτές φέρουν σε συζήτηση εναλλακτικά πολιτικά συστήματα οργάνωσης και διακυβέρνησης. Εν πάση περιπτώσει, είτε δηλ. έτσι είτε αλλιώς (για να μην πλατειάσω με πολιτικές αναλύσεις), είναι αδήριτος η ανάγκη εγκατάλειψης του μοντέλου του κράτους που η κάθε του γωνιά εξαρτάται απολύτως από μια κεντρική δημόσια (πολιτική και δημοσιούπαλληλική) γραφειοκρατική εξουσία. Η ανάγκη της ανάπτυξης των «περιφερειών» ως ισότιμες συνιστώσες του παγκοσμιοποιημένου ανταγωνιστικού γεωπολιτικοοικονομικού συστήματος, που άλλωστε σε μεγάλο βαθμό, δείχνει να βρίσκει τη ισορροπία του ερήμην των κεντρικών κρατικών πολιτικών, είναι ανάγκη που αφορά στη βιωσιμότητα τόσο των ιδίων των περιφερειών αυτών, όσο και των κρατών στα οποία ανήκουν. Αν θέλουμε να αναλύσουμε τους λόγους, αυτοί είναι πολλοί, με κυριότερους την ανάγκη συμμετοχής όλης της κρατικής επικράτειας στο παγκοσμιοποιημένο πλέον οικονομικό - κοινωνικό γίνεσθαι (ανάπτυξη παραγωγής, καταμερισμός εργασίας και ρόλων στην «πραγματική οικονομία», κ.λπ.) και την απαίτηση περί κοινωνικής και οικονομικής συνοχής, κεντρικό αίτημα της Ενωμένης Ευρώπης, για να ανασχεθεί η υπερσυγκέντρωση του πληθυσμού σε μερικές μεγάλες πόλεις. Στη χώρα μας το καταστρεπτικό αυτό φαινόμενο (η υπερσυγκέντρωση πληθυσμών σε λίγες μεγάλες πόλεις) έχει πάρει τραγικές διαστάσεις, παρότι τα τελευταία χρόνια κάτι πάει να γίνει,

δραματικά όμως ατελώς. Τούτο δε γιατί η ανάπτυξη των περιφερειών ως συνιστώσες του παγκόσμιου οικονομικού και κοινωνικού γίνεσθαι προϋποθέτει οικονομική και σε μεγάλο βαθμό πολιτική αυτοτέλειά τους («πολιτική» ως προς την αυτοδιαχείρισή τους).

Η κεντρική όμως γραφειοκρατική εξουσία σθεναρώς ανθίσταται. Χωρίς όμως αυτήν την αυτονομία δεν θα ικανοποιηθεί μήτε η πανευρωπαϊκή πλέον επιταγή περί οικονομικής συνοχής, μήτε αυτή περί κοινωνικής συνοχής.

Ένας από τους κύριους μοχλούς της δημιουργίας αυτής της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στην Ευρώπη (τελευταία συζητείται και η έννοια της εδαφικής συνοχής) όπως και ένας από τους κύριους μοχλούς της μετεξέλιξης των περιφερειών σε ισότιμες οικονομικοκοινωνικές οντότητες στο διεθνές πλέον γίνεσθαι, είναι η ανάπτυξη τοπικών πανεπιστημίων. Όπως η Παιδεία υπήρξε κομβικής σημασίας τόσο στην ανάπτυξη της Ευρώπης ως ξεχωριστής και ιστορικής οντότητας, όσο και των επί μέρους μέχρι τώρα κρατών - εθνών της, που την διαμόρφωσαν, έτσι και είναι κομβικής σημασίας στην ανάπτυξη των περιφερειών της. Στην εκ των πραγμάτων, με άλλα λόγια, σημερινή ανάγκη ταυτόχρονα τοπικής και οικουμενικής ανάπτυξης των μέχρι τώρα αποκαλούμενων «περιφερειών» - που είναι ήδη φανερό ότι αποτελούν ήδη κατ' ουσίαν ευρωπαϊκές και όχι στενώς κρατικές «περιφέρειες» - απαιτείται να δοθεί βάρος στην ζωτική παρουσία και απρόσκοπτη ανάπτυξη Παιδείας και Εκπαιδευτικών συστημάτων.

Ούτε και εδώ δεν μπορούμε να πούμε πως δεν έχει γίνει κάτι. Ήδη από τη δεκαετία του '80 έγινε προσπάθεια δημιουργίας περιφερειακών Πανεπιστημίων, αλλά και εδώ καταδήλως η προσπάθεια ελλιπής, παρότι πολλά εξ αυτών εξ αιτίας της αυταπάτης - στη κυριολεξία - μερικών επιστημόνων έχουν αναδειχθεί σε σημαίνουσες διεθνείς παρουσίες. Η σχεδόν «ρετινιά» του «περιφερειακού» τα ακολουθούσε

και τα ακολουθεί. Γιατί; Μα αφ' ενός γιατί δεν αρκούν αυτά και μόνο για να αποκτήσει οντότητα μια «περιφέρεια», αφ' ετέρου γιατί πρέπει να υλοποιηθούν με τρόπο βιώσιμο και ορθολογικό. Δε συμβαίνει όμως σε ικανοποιητικό βαθμό ούτε το ένα ούτε το άλλο. Δεν είναι δυνατόν οι περιφέρειες να εκλιπαρούν στήριξη από το κεντρικό κράτος, όταν μάλιστα αναπτύσσουν δικά τους οικονομικά μεγέθη, ούτε τα Πανεπιστήμιά τους να στηρίζονται σε ιπτάμενους καθηγητές, να στεγάζονται σε υποβαθμισμένα κτίρια ή να μη διαθέτουν καν κτίρια, οι δε τοπικές κοινωνίες να τα βλέπουν κοντόφθαλμα, ως τρόπο δηλ. πρόσκαιρης οικονομικής ενίσχυσής τους μέσω των ενοικιαζόμενων διαμερισμάτων και των καφετεριών. Πρέπει να καταλάβουν ότι δεν είναι αυτός ο ρόλος τους. Η τοπική ανάπτυξη για να είναι βιώσιμη και εξελισσόμενη, πρέπει να στηρίζεται σε στέρεες βάσεις και η ανάπτυξη πανεπιστημίων είναι γι' αυτό καθοριστικός παράγων.

Σήμερα εκ των πραγμάτων θα αναπτυχθεί αργά ή γρήγορα (και όταν λέω αργά ή γρήγορα, εννοώ σε δύο, τρία ή τέσσερα χρόνια) ιδιωτική εκπαίδευση - όπως και αν αυτή ονομάζεται - που θα επιδιώξει να γίνει ελκυστικότερη από άποψη παρεχόμενης εκπαίδευσης αλλά και φθηνότερη για τις ελληνικές οικογένειες, που σήμερα στενάζουν κάτω από μια κατ' επίφαση δημόσια και δωρεάν παιδεία (στις ευρωπαϊκές χώρες

που έχει αναπτυχθεί ιδιωτική εκπαίδευση, η οικονομική επιβάρυνση των οικογενειών είναι καταδήλως μικρότερη). Η δημόσια εκπαίδευση λοιπόν πρέπει να γίνει ανταγωνιστικότερη, για να εξακολουθήσει να υπάρχει και πρέπει να εξακολουθήσει να υπάρχει ως το κύριο πεδίο αναφοράς της Παιδείας στη χώρας μας - για πολλούς και διαφόρους λόγους, που δεν είναι του παρόντος να αναλύσουμε. Με τους σημερινούς όρους όμως αυτό είναι αδύνατον. Απαιτούνται πρώτιστα φοιτητικές εστίες - και δεν πρόκειται να χάσει από αυτό η τοπική κοινωνία. Τα οφέλη θα είναι σύντομα πολλαπλάσια από αυτά της ενοικίασης δωματίων στους φοιτητές. Απαιτούνται λειτουργικοί εκπαιδευτικοί χώροι, σε μορφή ίσως campus, απαιτούνται και ανταγωνιστικά κίνητρα διαβίωσης φοιτητών και εκπαιδευτικών. Στην υπόλοιπη Ευρώπη ωραία πανεπιστημιακά campus σε περιοχές πριν ασήμαντες, προσφέρουν υψηλή εκπαίδευση και δυνατότητες διαβίωσης φοιτητών με χαμηλό κόστος. Αναφέρω χαρακτηριστικά εμπειρία μου πριν πολλά χρόνια, όταν σε ένα χωριό της Γαλλίας, στο Albi, συνάντησα ένα καταπληκτικό πανεπιστημιακό campus - με υψηλού επιπέδου αρχιτεκτονική, καταπληκτικές αίθουσες διδασκαλίας και αμφιθέατρα, ωραία φοιτητική εστία - όπου με χαμηλό κόστος σπούδαζαν φοιτητές (αν θυμάμαι καλά θα πρέπει να αντιστοιχούσε με σημερινά 400 - 500 € το κόστος

σπουδών, διαμονής και τροφής). Εξυπακούεται ότι έκτοτε το Albi αναπτύσσεται ραγδαία, τόσο ως πανεπιστημιακό κέντρο όσο και με όλα τα άλλα χαρακτηριστικά της οικονομικοκοινωνικής ανάπτυξης. Το πανεπιστημιακό αυτό κέντρο είχε κτιστεί κυρίως με το σύστημα της αυτοχρηματοδότησης και με συνευθύνη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η Πολιτεία - να μην είμαστε άδικοι - κάτι έχει κάνει και προς αυτήν την κατεύθυνση: έχει νομοθετήσει από το 2005 τη δυνατότητα σύμπραξης δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Σημειωτέον ότι αυτός ο τρόπος παραγωγής έργων δημοσίας ωφελείας ξεκίνησε στη Γαλλία στα τέλη του 19^{ου} αιώνα, η Ιταλία έφτιαξε καταπληκτικούς αυτοκινητοδρόμους με χρηματοδότηση της Fiat ήδη από τις δεκαετίες του '50 και του '60, εμείς μόλις τη δεκαετία του '90 ανακαλύψαμε αυτόν τον τρόπο - με τη διαδικασία των «συμβάσεων παραχώρησης» - και φτιάξαμε την Αιτική οδό, το αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος, τη γέφυρα Ρίου - Αντιρρίου και άλλα μεγάλα έργα που αλλάζουν την όψη και τη λειτουργικότητα της χώρας μας. Όμως και παρά του ότι από το 2006 στο κεντρικό δικτυακό τόπο του ΥΠΕΠΘ αναγράφεται πως δίδεται προτεραιότητα στην κατασκευή εκπαιδευτικών κτιρίων με τη διαδικασία ΣΔΙΤ (Σύμπραξη Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα) - που σίγουρα θα ανέπτυξε αμέσως και πολλαπλώς την οικονομία των περιφερειών, μην ξεχνάμε πως στην Ελλάδα οι κατασκευές αποτελούσαν ανέκαθεν την лоκομοτίβα της οικονομικής της ανάπτυξης - δεν έχει γίνει ακόμα τίποτα και αμφιβάλλω πολύ αν θα γίνει ποτέ κάτι. Οι αιτίες γι' αυτό είναι πολλές: μη ειδικευμένο προσωπικό στις κρίσιμες θέσεις χειρισμού των διαδικασιών, πλήθος ανεπίλυτων νομικών προβλημάτων - νυν αλλά και κυρίως μελλοντικών, εξ' αιτίας της στριφνής νομοθεσίας της χώρας μας και του νομικού ευνουχισμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των διαφόρων παραγωγικών φορέων, της διοίκησης των Πανεπιστημίων,

κ.λπ. Στο βάθος κρύβεται η προπολιτική εμμονή μας στην παντοδυναμία ενός σοβιετικού τύπου κεντρικού κράτους, κράτος ανταγωνιστικού προς τους υπόλοιπους πολίτες.

Εν κατακλείδι: να δούμε το μέλλον όχι προσκολλημένοι στο παρελθόν, δηλαδή σε ιδεοληψίες που παγιώνουν την ανταγωνιστική σχέση κράτους - πολιτών, ο ρόλος του κράτους να επαναπροσδιοριστεί με κατεύθυνση στην πρόσδωση περαιτέρω αυτονομιών στις Περιφέρειες και ελευθερία δράσεων στις Τοπικές Αυτοδιοικήσεις και στους κοινωνικούς φορείς - αυτό που γίνεται δηλαδή και στον υπόλοιπο κόσμο (ο σχεδιαζόμενος σήμερα «Καλλικράτης» ενδέχεται να βοηθήσει προς αυτήν την κατεύθυνση). Γενναϊόδωρη τέλος στήριξη στη δημιουργία ανταγωνιστικών πανεπιστημίων και πανεπιστημιακών κέντρων σε όλη τη χώρα, με παροχή κινήτρων για την προσέλκυση υψηλού επιπέδου εκπαιδευτικό προσωπικό (που η χώρα διαθέτει, ευτυχώς, άφθονο). Προσοχή όμως εδώ, το ζήτημα αυτό είναι κρίσιμο: είναι απαραίτητο η παροχή πραγματικών και ισχυρών κινήτρων, π.χ. προσφορά κατοικίας. Μέσα για παροχή κινήτρων προσέλκυσης καθηγητών και κατασκευής νέων και λειτουργικών πανεπιστημιακών συγκροτημάτων και φοιτητικών εστιών υπάρχουν πολλά: το εργαλείο των συστημάτων αυτοχρηματοδοτήσεων, π.χ., σε συνδυασμό με την ορθή αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας σε γη, προσφέρει τεράστιες δυνατότητες, αρκεί η τοπική αυτοδιοίκηση και κυρίως οι παράγοντες της κεντρικής πολιτικής σκηνής, να εγκαταλείψουν ιδεολογικές αγκυλώσεις του παρελθόντος, αγκυλώσεις προ πολλού ξεπερασμένες από τις διεθνείς πλέον εξελίξεις. Πεδίον δόξης λοιπόν λαμπρό για την κυβέρνηση που θα τολμήσει τέτοιες γενναίες μεταρρυθμίσεις.

τι είναι αίμα και γιατί πρέπει να δίνουμε

των Α. Ιωαννίδου - Τζιμογιάννη,
Μ. Παννουλάκη και Γ. Παπαδόπουλου *

Από τα αρχαία χρόνια, το αίμα ήταν συνυφασμένο με την έννοια της ζωής. Ο Ασκληπιός γιός του Θεού Απόλλωνα και της νύμφης Κορωνίδας, ήταν ο θεός της ιατρικής και κόρη του ήταν η Υγεία. Μεγαλωμένος από τον σοφό κένταυρο Χείρωνα, είχε την ικανότητα να θεραπεύει όλες τις νόσους και τη δύναμη να ανασταίνει ακόμα και νεκρούς.

Αναφέρει λοιπόν ο μύθος:

«...λαβών δε παρά της Αθηνάς το εκ των φλεβών της γοργόνος ρύεν αίμα το μεταχειρίσθη προς δύο διαφόρους σκοπούς, το μεν προερχόμενον εκ της αριστερός φλεβός προς όλεθρο των ανθρώπων, το δε εκ της δεξιάς, προς σωτηρία αυτών...».

Από τότε πολλοί προσπάθησαν να βρουν τρόπους να χρησιμοποιήσουν το αίμα, αποδίδοντάς του μαγικές και θεραπευτικές ιδιότητες. Πέρασαν αιώνες μέχρι να φτάσουμε στο 1900, όπου ο Karl Landsteiner ανακάλυψε τις ομάδες αίματος, γεγονός το οποίο αποτέλεσε σταθμό για την εξέλιξη της ζωής.

Στην Ελλάδα η πρώτη προσπάθεια μετάγγισης έγινε το 1916 και 1919 στην πολυκλινική Αθηνών,

από τον καθηγητή Σπύρο Οικονόμου. Μέχρι το 1938 διενεργούνταν μεταγγίσεις αίματος με άμεση κι έμμεση μέθοδο χωρίς συντήρηση αίματος.

Το 1935 ιδρύεται η πρώτη οργανωμένη αιμοδοσία στην Ελλάδα από τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό. Το 1939 διατίθεται για πρώτη φορά συντηρημένο αίμα. Το 1952 δημιουργείται στο Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας η Εθνική Υπηρεσία Αιμοδοσίας και καταρτίζεται η αρχή ότι η οργάνωση της αιμοδοσίας πρέπει να είναι ενιαία και γι αυτόν τον λόγο, ιδρύονται τέσσερα κέντρα αιμοδοσίας, στο Ιπποκράτειο, στο Λαϊκό νοσοκομείο, στο νοσοκομείο Νίκαιας και στο κέντρο αιμοδοσίας Θεσσαλονίκης.

Μέχρι το 1974 οι αιμοδότες πληρώνονταν για το αίμα που έδιναν, οπότε και με νόμο απαγορεύεται η αμειβόμενη αιμοδοσία. Το 1979 σταματά οριστικά η λειτουργία των ιδιωτικών τραπεζών αίματος και το αίμα λαμβάνεται και χορηγείται δωρεάν.

Τι είναι το αίμα όμως;

Το αίμα είναι ένας ρευστός ιστός που κυκλοφορεί με τη βοήθεια της καρδιάς και των αγγείων σε όλο

*Η κ. Α. Ιωαννίδου - Τζιμογιάννη είναι ιατρός βιοπαθολόγος, τ. καθηγήτρια του ΤΕΙ-Α.
Η κ. Μ. Παννουλάκη είναι επισκέπτρια υγείας κέντρου αιμοδοσίας νοσοκομείου Νικαίας.
Ο κ. Γ. Παπαδόπουλος είναι γενικός ιατρός επιμ. Β κέντρου αιμοδοσίας νοσοκομείου Νικαίας.

το σώμα. Αποτελείται από τα **κύτταρα** (ερυθρά αιμοσφαίρια, λευκά αιμοσφαίρια κι αιμοπετάλια) και το **πλάσμα**.

Τα ερυθρά αιμοσφαίρια περιέχουν μια ουσία, την αιμοσφαιρίνη, η οποία μεταφέρει οξυγόνο από τους πνεύμονες στους ιστούς. Από εκεί παραλαμβάνουν το διοξείδιο του άνθρακα, που το αποβάλλουν κατά την επιστροφή τους στους πνεύμονες. Η μέση διάρκεια ζωής των ερυθρών αιμοσφαιρίων είναι 120 ημέρες και ο αριθμός τους κυμαίνεται στα 4.500.000 - 5.000.000 κατά κυβικό χιλιοστό.

Τα λευκά αιμοσφαίρια έχουν ως αποστολή την άμυνα του οργανισμού έναντι διαφόρων βλαπτικών ουσιών (μικροβίων, ιών, διαφόρων «ξένων» αντιγόνων). Υπάρχουν 7.000 περίπου λευκά αιμοσφαίρια ανά κυβικό χιλιοστό αίματος και η διάρκεια ζωής τους είναι 2 - 10 ημέρες.

Τα αιμοπετάλια είναι αυτά που θα μαζευτούν πρώτα στην περιοχή του αγγείου που αιμορραγεί, σχηματίζοντας ένα είδος πύματος για να κλείσουν την «τρύπα» του αγγείου.

Το πλάσμα είναι μέρος του εξωκυττάρου υγρού του σώματος. Αποτελεί το 55% του όγκου του αίματος κι είναι ένα διαφανές κιτρινωπό υγρό που περιέχει, υδατάνθρακες, λίπη, ηλεκτρολύτες, λευκωματίνη, ανοσοσφαιρίνες και παράγοντες πήξης.

Το αίμα δεν παρασκευάζεται, λαμβάνεται από υγιείς δότες, ηλικίας 18-65 ετών. Σε κάθε αιμοδότηση, η ποσότητα του συλλεγόμενου αίματος είναι 450ml, \pm 50 ml. Η διαδικασία είναι ανώδυνη και διαρκεί περίπου 10 λεπτά. Τα υλικά είναι μιας χρήσης κι αποστειρωμένα και το μεσοδιάστημα ανάμεσα στις αιμοδοτήσεις είναι το τρίμηνο (υπό ορισμένες προϋποθέσεις το ελάχιστο μεσοδιάστημα μπορεί να είναι και 8 εβδομάδες).

Κάθε μονάδα αίματος, πριν τη δώσουμε για μετάγγιση, την εξετάζουμε για αντισώματα έναντι των ιών HBV, HCV, HIV, HTLV I/II, για την σύφιλη κι ελέγχουμε και την ομάδα του

αιμοδότη. Επιπλέον γίνεται μοριακός έλεγχος για τους ιούς HBV, HCV, HIV. Εφ' όσον ο έλεγχος είναι αρνητικός, τότε και μόνο τότε μια μονάδα αίματος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για μετάγγιση. Σε περίπτωση που η μονάδα αίματος είναι θετική σε κάποιον από τους παραπάνω λοιμογόνους παράγοντες, το αίμα αχρηστεύεται και ο αιμοδότης ενημερώνεται. Η διαδικασία ενημέρωσης του αιμοδότη που έχει εκτεθεί, γίνεται σε πλαίσια δεοντολογίας και τήρησης του απορρήτου.

Κάθε ασκός αίματος, διαχωρίζεται στα συμπυκνωμένα ερυθρά, στα αιμοπετάλια και στο πλάσμα. Με τη διαδικασία αυτή ο κάθε ασθενής μεταγγίζεται με το αντίστοιχο παράγωγο που χρειάζεται. Συνεπώς, με μία μονάδα αίματος, μπορούμε να βοηθήσουμε τρεις ανθρώπους. Η περαιτέρω επεξεργασία των στοιχείων του αίματος περιλαμβάνει την κλασματοποίηση του πλάσματος στα επί μέρους στοιχεία του (λευκωματίνη, ανοσοσφαιρίνες, παράγοντες πήξης).

Η σωστή συλλογή και η συντήρηση του αίματος αλλά και των παραγώγων του έχουν ως σκοπό την εξασφάλιση της επιβίωσης και της λειτουργικότητάς τους.

Για αυτό το σκοπό, το αίμα συλλέγεται σε ασκούς μιας χρήσεως. Υπάρχουν διάφοροι τύποι ασκών όπως: οι διπλοί ασκοί, οι τριπλοί ασκοί (το ολικό αίμα συλλέγεται στον έναν από τους τρεις ασκούς και στη συνέχεια με φυγοκέντρηση αποχωρίζονται στο δεύτερο ασκό τα αιμοπετάλια και στον τρίτο ασκό το πλάσμα), οι λευκαφαιρεμένοι ασκοί (το ολικό αίμα περνάει από φίλτρο πριν γίνει η φυγοκέντρηση του ολικού αίματος, προκειμένου να κατακρατηθούν τα λευκά - χρησιμοποιούνται σε πολυμεταγγιζόμενους ασθενείς) και οι παιδιατρικοί ασκοί (αποτελείται από έναν κανονικό σε μέγεθος ασκό και σε τρεις μικρότερους σε μέγεθος ασκούς).

Τα συμπυκνωμένα ερυθρά και το ολικό αίμα συντηρούνται στους 4 ± 2 °C. Μια μονάδα

ολικού αίματος έχει όγκο 450 ml ενώ μια μονάδα συμπυκνωμένων ερυθρών έχει όγκο 250-300 ml και αιματοκρίτη 70-75%.

Για τη συντήρηση του αίματος χρησιμοποιούνται αντιπηκτικά διαλύματα όπως είναι το CPDA-1 (Citrate: κιτρικό νάτριο που δεσμεύει το ασβέστιο το οποίο είναι απαραίτητο για να μην πήξει το αίμα στον ασκό, Phosphate: διφωσφορικό νάτριο για τη διατήρηση του Ph του αίματος, Dextrose: για παραγωγή ενέργειας). Με τα αντιπηκτικά διαλύματα το ολικό αίμα και τα συμπυκνωμένα ερυθρά συντηρούνται για 35 ημέρες. Η προσθήκη μανιτόλης στα αντιπηκτικά διαλύματα δίνει τη δυνατότητα συντήρησης του αίματος για 42 ημέρες.

Από μία μονάδα ολικού αίματος μπορούμε να

παρασκευάσουμε αιμοπετάλια και πλάσμα.

Τα συμπυκνωμένα αιμοπετάλια παρασκευάζονται από το ολικό αίμα μετά από φυγοκέντρηση και μεταφέρονται στο συνοδό ασκό. Τοποθετούνται σε ειδικό ανακινητήρα και διατηρούνται για 5 ημέρες σε θερμοκρασία 22°C. Κάθε ασκός περιέχει 5.5×10^{10} αιμοπετάλια.

Όταν το πλάσμα αποχωρισθεί και καταψυχθεί εντός 8 ωρών από τη συλλογή του αίματος, τότε αυτό χαρακτηρίζεται ως φρέσκο-κατεψυγμένο πλάσμα. Στο πλάσμα περιέχονται παράγοντες πήξεως, πρωτεΐνες. Ο όγκος μιας μονάδας πλάσματος είναι 200-250 ml και διατηρείται σε θερμοκρασία κάτω των -20°C για ένα χρόνο. Πριν χρησιμοποιηθεί πρέπει να αποψυχθεί με ανακίνηση στους 37°C και να χορηγηθεί αμέσως

ή εντός 24 ωρών εφ' όσον διατηρηθεί στους 1-6°C. Ενδείξεις χορήγησης του πλάσματος είναι η έλλειψη παραγόντων πήξεως, η αιμορραγία, τα εγκαύματα.

Η σωστή επιλογή του αιμοδότη είναι σημαντική γιατί από αυτό εξαρτάται η ασφάλεια του αίματος. Η διαδικασία επιλογής του, βασίζεται σε μια περιορισμένη φυσική εξέταση (εκτίμηση της αρτηριακής πίεσης, του σφυγμού και προσδιορισμός της αιμοσφαιρίνης) καθώς και σ' ένα ιατρικό ιστορικό, τα οποία γίνονται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται το απόρρητο του αιμοδότη. Το ιατρικό ιστορικό, βασίζεται στη συμπλήρωση ειδικών ερωτήσεων που αποβλέπουν στην αποκάλυψη καταστάσεων, οι οποίες μπορεί να συνιστούν, προσωρινό ή οριστικό αποκλεισμό του αιμοδότη. Οι λόγοι για τους οποίους ένα άτομο δεν πρέπει να γίνει αιμοδότης είναι όταν αυτό μπορεί να περικλείει κινδύνους τόσο για τον αποδέκτη (ασθενή) όσο και για τον αιμοδότη.

Οι ετήσιες ανάγκες της χώρας μας σε αίμα είναι περίπου 650.000 μονάδες. Το μεγαλύτερο ποσοστό από αυτές τις μονάδες το καλύπτει το συγγενικό περιβάλλον 48.7%, ένα μικρό ποσοστό καλύπτουν οι ένοπλες δυνάμεις 2.7%, ο ελβετικός Ερυθρός Σταυρός 4.7% και μόνο το 43.8% καλύπτεται από εθελοντές αιμοδότες.

Τα τροχαία, η εξέλιξη της ιατρικής όπως π.χ. οι επεμβάσεις ανοιχτής καρδιάς, το αυξημένο προσδόκιμο ζωής, οι πάσχοντες από μεσογειακή αναιμία, αυξάνουν τις ανάγκες για αίμα και καθιστούν την προσφορά αίματος ακόμα πιο επιτακτική.

Το κόστος, στις περιπτώσεις που χρειάζεται να αιμοδοτήσουμε την τελευταία στιγμή, όταν υπάρχει ανάγκη, μπορεί να είναι οικονομικό π.χ. αναβολές χειρουργείων, ψυχικό π.χ. άγχος και στεναχώρια του πάσχοντα και τέλος κοινωνικό π.χ. αρνητική κι απογοητευτική εικόνα της κοινωνικής πρόνοιας.

Αν και στην ερώτηση **«είναι καλό να προσφέρει**

κανείς αίμα εθελοντικά ;» οι περισσότεροι από εμάς θα απαντήσουν «φυσικά ναι», ωστόσο δεν είναι το ίδιο εύκολο να απαντήσουμε στο ερώτημα **«γιατί λοιπόν δεν έχεις δώσει αίμα μέχρι σήμερα;»**.

Μετά τις πρώτες στιγμές αμηχανίας, οι πιο συνηθισμένες δικαιολογίες είναι, πως δε χρειάστηκε, από αμέλεια, από φόβο, από άγνοια, από προβλήματα υγείας κ.τλ.

Ανάμεσα στη θεωρία και την πράξη, υπάρχει ένα μεγάλο ακάλυπτο κενό. Πέρα από αμφιβολίες, φοβίες, άγνοια και αρνητικά συναισθήματα είναι σημαντικό να συνειδητοποιήσουμε τα εξής:

Το αίμα δεν παράγεται, δεν αντικαθίσταται, δεν αγοράζεται και δεν πουλιέται. Μοναδική πηγή προέλευσής του είναι ο άνθρωπος, γεγονός που καθιστά την προσφορά του, όχι μόνο πράξη αλtruιστική αλλά και ηθικό μας χρέος.

Η εθελοντική αιμοδοσία είναι ένα δίκτυο αγάπης κι αλληλοβοήθειας ανάμεσα στους ανθρώπους, ανάμεσα σ' εσένα κι εμένα. Υπερβαίνει τα όρια του «εγώ» και γίνεται «εμείς». Το κέρδος δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά είναι κοινωνικά προσανατολισμένο. Ο ασθενής δεν είναι κάποιο ανώνυμο άγνωστο άτομο, αλλά ένας άνθρωπος που έχει ανάγκη από ένα δώρο ζωής που μόνο εσύ μπορείς να προσφέρεις. Δε χρειάζεται αδιαφορία αλλά συμμετοχή, δεν χρειάζεται σύγκριση με ένα κακό παρελθόν αλλά με ένα καλύτερο μέλλον. Σε βάθος χρόνου, πάντα φθάνει εκείνη η στιγμή, που καλούμαστε να απαντήσουμε ποια είναι η δική μας ευθύνη και δράση απέναντι στο σύνολο. Υπάρχει πάντα ένα μεγάλο χρέος μπροστά μας: το χρέος να μην αγνοούμε πως, όταν δεν υπάρχει γέφυρα επικοινωνίας ανάμεσα στους ανθρώπους κι ο καθένας πορεύεται μόνος του, όταν τα συναισθήματα κι οι στοχασμοί κινούνται στο περιθώριο των πραγματικότητων, τότε γυμνωνόμαστε από ιδανικά κι αξίες και ξεχνάμε πως δεν είμαστε «ένας» αλλά «ο ένας ανάμεσα στους πολλούς».

Το αιώνιο ΟΧΙ

Θα υποτιμούσαμε την επέτειο του «ΟΧΙ» αν την περιορίζαμε στον εορτασμό μιας ακόμα νίκης των Ελλήνων κατά εχθρικών δυνάμεων που επιβουλεύθησαν την ακεραιότητα της χώρας των.

Το «ΟΧΙ» της 28^{ης} Οκτωβρίου 1940 δεν έχει και δεν πρέπει να έχει ένα τόσο στενό νόημα. Γιατί, στην ουσία, είναι η άρνηση υποταγής της ίδιας της Ελευθερίας και της Ανθρώπινης αξιοπρέπειας στον ολοκληρωτισμό που εξέφραζε, την εποχή εκείνη, το τραγικό και συνάμα γελοίο φασιστικό καθεστώς του Μουσολίνι.

Είναι το αιώνιο πανανθρώπινο ΟΧΙ στη βία, την τυραννία, την κατάλυση κάθε ανθρωπείου δικαιώματος και κάθε έννοιας αυτοδιάθεσης λαών και ατόμων.

Είναι το ΟΧΙ στην επικράτηση των νόμων της ζούγκλας, του δίκαιου του ισχυρότερου, της ισοπέδωσης της ανθρωπίνης υπόστασης και της διαρκούς εκμετάλλευσης του ανίσχυρου. Αυτό το ΟΧΙ είπαν τότε οι Έλληνες, οι μόνοι στη Γη που δικαιούνται και είχαν τη δύναμη να το κάνουν.

Οι εφημερίδες είναι από το προσωπικό αρχείο του κ. Α. Καμμά

ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ

«Ελευθέρων Βήμα» 7-11-1940

ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ

«Ελευθέρων Βήμα» 6-12-1940

ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ

«Ελευθέρων Βήμα» 9-12-1940

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«Η Καθημερινή» 18-12-1940

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ Η ΠΡΟΕΛΑΣΙΣ ΕΠΙ ΛΑΒΑΝΙΚΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ

ΕΧΘΡΙΚΑ ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΜΜΕΝΑ ΠΕΡΙΘΩΡΟΝ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΜΑΣ

ΙΤΑΛΟΙ ΑΓΩΓΙΖΟΝΤΑΙ ΕΙΣ ΜΑΤΗΝ ΝΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΟΥΝ ΝΕΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ ΔΗΜΥΗΣ

49^Η ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΑΝΑΚΟΙΝΘΕΝ

Το επί Γενική Κυβέρνηση ελάττω, ότι είναι η πρώτη φορά που η Ελλάδα, με την βοήθεια των Ηνωμένων Εθνών, κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα. Η Ελλάδα κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα, με την βοήθεια των Ηνωμένων Εθνών, κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα. Η Ελλάδα κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα, με την βοήθεια των Ηνωμένων Εθνών, κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα.

«Η Καθημερινή» 27-11-1940

ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ

ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑΝ Η ΠΡΟΕΛΑΣΙΣ ΜΑΣ

ΚΑΤΕΡΡΙΦΘΗΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΑΝΤΙΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΤΗΛΕΒΟΛΩΝ ΜΑΣ

ΕΧΘΡΙΚΑ ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΜΜΕΝΑ ΠΕΡΙΘΩΡΟΝ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΜΑΣ

ΙΤΑΛΟΙ ΑΓΩΓΙΖΟΝΤΑΙ ΕΙΣ ΜΑΤΗΝ ΝΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΟΥΝ ΝΕΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ ΔΗΜΥΗΣ

49^Η ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΑΝΑΚΟΙΝΘΕΝ

Το επί Γενική Κυβέρνηση ελάττω, ότι είναι η πρώτη φορά που η Ελλάδα, με την βοήθεια των Ηνωμένων Εθνών, κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα. Η Ελλάδα κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα, με την βοήθεια των Ηνωμένων Εθνών, κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα.

«Ελεύθερον Βήμα» 22-12-1940

ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ

ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑΝ Η ΠΡΟΕΛΑΣΙΣ ΜΑΣ

ΚΑΤΕΡΡΙΦΘΗΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΑΝΤΙΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΤΗΛΕΒΟΛΩΝ ΜΑΣ

ΕΧΘΡΙΚΑ ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΜΜΕΝΑ ΠΕΡΙΘΩΡΟΝ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΜΑΣ

ΙΤΑΛΟΙ ΑΓΩΓΙΖΟΝΤΑΙ ΕΙΣ ΜΑΤΗΝ ΝΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΟΥΝ ΝΕΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ ΔΗΜΥΗΣ

49^Η ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΑΝΑΚΟΙΝΘΕΝ

Το επί Γενική Κυβέρνηση ελάττω, ότι είναι η πρώτη φορά που η Ελλάδα, με την βοήθεια των Ηνωμένων Εθνών, κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα. Η Ελλάδα κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα, με την βοήθεια των Ηνωμένων Εθνών, κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα.

«Ελεύθερον Βήμα» 8-12-1940

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΝΕΩΝ ΛΑΜΠΡΩΝ ΚΑΤΟΧΡΟΝΑ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΜΑΣ

ΤΟ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΝ "ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΤΣΩΝΗΣ" ΕΒΟΜΒΑΡΔΙΣΕ ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΥΘΙΣΕΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΔΡΙΑΤΙΚΗΝ

ΙΤΑΛΙΚΟΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΕΝΟΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΦΟΡΟΝ ΜΕΤΑΦΕΡΟΝ ΚΑΥΣΙΜΟΝ ΥΛΗΝ ΚΑΙ ΠΥΡΟΜΑΧΙΚΑ

49^Η ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΑΝΑΚΟΙΝΘΕΝ

Το επί Γενική Κυβέρνηση ελάττω, ότι είναι η πρώτη φορά που η Ελλάδα, με την βοήθεια των Ηνωμένων Εθνών, κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα. Η Ελλάδα κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα, με την βοήθεια των Ηνωμένων Εθνών, κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα.

«Η Καθημερινή» 5-1-1941

ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ

ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑΝ Η ΠΡΟΕΛΑΣΙΣ ΜΑΣ

ΚΑΤΕΡΡΙΦΘΗΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΑΝΤΙΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΤΗΛΕΒΟΛΩΝ ΜΑΣ

ΕΧΘΡΙΚΑ ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΜΜΕΝΑ ΠΕΡΙΘΩΡΟΝ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΜΑΣ

ΙΤΑΛΟΙ ΑΓΩΓΙΖΟΝΤΑΙ ΕΙΣ ΜΑΤΗΝ ΝΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΟΥΝ ΝΕΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ ΔΗΜΥΗΣ

49^Η ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΑΝΑΚΟΙΝΘΕΝ

Το επί Γενική Κυβέρνηση ελάττω, ότι είναι η πρώτη φορά που η Ελλάδα, με την βοήθεια των Ηνωμένων Εθνών, κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα. Η Ελλάδα κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα, με την βοήθεια των Ηνωμένων Εθνών, κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα.

«Ελεύθερον Βήμα» 22-12-1940

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΝΕΩΝ ΛΑΜΠΡΩΝ ΚΑΤΟΧΡΟΝΑ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΜΑΣ

ΤΟ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΝ "ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΤΣΩΝΗΣ" ΕΒΟΜΒΑΡΔΙΣΕ ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΥΘΙΣΕΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΔΡΙΑΤΙΚΗΝ

ΙΤΑΛΙΚΟΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΕΝΟΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΦΟΡΟΝ ΜΕΤΑΦΕΡΟΝ ΚΑΥΣΙΜΟΝ ΥΛΗΝ ΚΑΙ ΠΥΡΟΜΑΧΙΚΑ

49^Η ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΑΝΑΚΟΙΝΘΕΝ

Το επί Γενική Κυβέρνηση ελάττω, ότι είναι η πρώτη φορά που η Ελλάδα, με την βοήθεια των Ηνωμένων Εθνών, κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα. Η Ελλάδα κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα, με την βοήθεια των Ηνωμένων Εθνών, κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα.

«Η Καθημερινή» 26-1-1941

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ΜΕΤΑ ΠΑΝΟΥΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ Η ΕΠΙΘΕΤΙΚΗ ΜΑΣ ΔΡΑΣΙΣ

ΚΑΤΑΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΠΟΛΩΝ ΥΦΟΜΑΤΩΝ ΕΞΙΡΕΤΙΚΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

ΣΥΝΕΛΕΦΘΗΣΑΝ ΛΑΜΠΡΟΙ ΔΙΧΑΜΑΤΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΩΡΟΝ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΜΑΣ ΥΛΙΚΟΝ

49^Η ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΑΝΑΚΟΙΝΘΕΝ

Το επί Γενική Κυβέρνηση ελάττω, ότι είναι η πρώτη φορά που η Ελλάδα, με την βοήθεια των Ηνωμένων Εθνών, κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα. Η Ελλάδα κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα, με την βοήθεια των Ηνωμένων Εθνών, κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα.

«Η Καθημερινή» 15-12-1940

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΝΕΩΝ ΛΑΜΠΡΩΝ ΚΑΤΟΧΡΟΝΑ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΜΑΣ

ΤΟ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΝ "ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΤΣΩΝΗΣ" ΕΒΟΜΒΑΡΔΙΣΕ ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΥΘΙΣΕΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΔΡΙΑΤΙΚΗΝ

ΙΤΑΛΙΚΟΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΕΝΟΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΦΟΡΟΝ ΜΕΤΑΦΕΡΟΝ ΚΑΥΣΙΜΟΝ ΥΛΗΝ ΚΑΙ ΠΥΡΟΜΑΧΙΚΑ

49^Η ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΑΝΑΚΟΙΝΘΕΝ

Το επί Γενική Κυβέρνηση ελάττω, ότι είναι η πρώτη φορά που η Ελλάδα, με την βοήθεια των Ηνωμένων Εθνών, κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα. Η Ελλάδα κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα, με την βοήθεια των Ηνωμένων Εθνών, κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα.

«Η Καθημερινή» 1-2-1941

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΝ "ΠΑΠΑΝΙΚΟΗΣ" ΕΤΟΡΠΙΛΙΣΕ ΠΡΟΧΘΕΣ

ΕΜΦΟΡΤΟΝ ΙΤΑΛΙΚΟΝ ΜΕΤΑΓΩΓΙΚΟΝ ΣΚΑΦΟΣ ΕΙΣ ΤΑ ΕΣΩΤΕΡΑ

ΕΤΟΡΠΙΛΙΣΕ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΝ "ΠΑΠΑΝΙΚΟΗΣ" ΕΤΟΡΠΙΛΙΣΕ

ΙΤΑΛΙΚΟΝ ΜΕΤΑΓΩΓΙΚΟΝ ΣΚΑΦΟΣ

49^Η ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΑΝΑΚΟΙΝΘΕΝ

Το επί Γενική Κυβέρνηση ελάττω, ότι είναι η πρώτη φορά που η Ελλάδα, με την βοήθεια των Ηνωμένων Εθνών, κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα. Η Ελλάδα κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα, με την βοήθεια των Ηνωμένων Εθνών, κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα.

«Η Καθημερινή» 2-2-1941

ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΗ ΕΣΗΜΕΙΩΣΕ ΚΑΙ ΧΘΕΣ ΝΕΟΥΣ ΛΑΜΠΡΟΥΣ ΘΡΙΑΜΒΟΥΣ

ΕΞΕΤΟΠΙΣΕ ΤΟΝ ΕΧΘΡΟΝ ΕΚ ΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΣΦΟΔΡΟΤΑΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ

Ο ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΟΝ ΜΑΣ: «ΕΜΠΡΟΣ! Η ΝΙΚΗ ΘΑ ΕΙΝΕ ΙΔΙΚΗ ΜΑΣ»

ΤΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΤΩΠΟΝ ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΥ ΜΑΣ Ε. Ν. ΓΙΟΚΑΡΙΝΗ

Το επί Γενική Κυβέρνηση ελάττω, ότι είναι η πρώτη φορά που η Ελλάδα, με την βοήθεια των Ηνωμένων Εθνών, κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα. Η Ελλάδα κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα, με την βοήθεια των Ηνωμένων Εθνών, κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα.

«Ελεύθερον Βήμα» 20-12-1940

Δωδεκανησιακή

Οι πολεμιστάι μας έωρτασαν εις τό Μέτωπον

ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ ΨΑΛΛΟΝΤΕΣ

ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΗΧΟΥΣ ΤΩΝ ΤΗΛΕΒΟΛΩΝ ΤΩΝ ΎΜΝΟΝ ΤΗΣ Έλευθερίας

Νίκη ή θάνατος!

Το επί Γενική Κυβέρνηση ελάττω, ότι είναι η πρώτη φορά που η Ελλάδα, με την βοήθεια των Ηνωμένων Εθνών, κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα. Η Ελλάδα κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα, με την βοήθεια των Ηνωμένων Εθνών, κέρδισε τον πόλεμο στον αέρα.

«Δωδεκανησιακή» 30-3-1941

21 Σεπτεμβρίου ημέρα ειρήνης

και παγκόσμιας κατάπαυσης του πυρός και της μη βίας

Τα Ηνωμένα Έθνη όρισαν την **21^η Σεπτεμβρίου** ως ημέρα παγκόσμιας κατάπαυσης του πυρός και μη βίας, μια πρόσκληση σε όλα τα έθνη και τους ανθρώπους να την τιμήσουν με κατάπαυση των εχθροπραξιών.

Από το 1990 μέχρι σήμερα έχουν σκοτωθεί σε συρράξεις 3.600.000 άνθρωποι και το λυπηρό είναι πως σχεδόν **τα μισά θύματα** (1.600.000) ήσαν παιδιά.

Αν και στην πραγματικότητα μια ημέρα ειρήνης δεν θα μπορούσε να επουλώσει τα βαθεία τραύματα του πολέμου και των συρράξεων στα κορμιά και την ψυχή εκατομμυρίων παιδιών στον κόσμο, η UNICEF καλωσορίζει την ευκαιρία που προσφέρει η ημέρα αυτή για την επιτάχυνση κάθε δράσης προς την κατεύθυνση ενός πιο ειρηνικού κόσμου και δημιούργησε **μια αντιπολεμική ατζέντα 10 σημείων** την οποία θα πρέπει να σέβεται η διεθνής κοινότητα ώστε να προωθείται η ειρήνη και να προστατεύονται τα παιδιά από τον πόλεμο και τις συνέπειές του:

1 Πρόληψη Αντιμετώπιση των λανθανουσών αιτιών βίας

Η διεθνής κοινότητα θα πρέπει να ασχοληθεί συστηματικότερα με το πρόβλημα της μεταφοράς όπλων και να επιβάλει οριστική απαγόρευση στις αποστολές οπλισμού σε ζώνες συγκρούσεων, θα πρέπει να εντοπιστούν οι ρίζες των κοινωνικοοικονομικών αιτιών του πολέμου και να προωθήσουν εκείνη την κοινωνική δομή που προστατεύει τα παιδιά.

2 Κορίτσια & Γυναίκες Να υπάρχει εκπαίδευση και νομοθεσία ώστε να εξασφαλιστεί η ασφάλειά τους από σεξουαλική κακοποίηση και βιασμό σε περίοδο πολέμου.

3 Παιδιά Στρατιώτες Αποκατάσταση και επανάταξη των παιδιών στρατιωτών και προώθηση του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου της Σύμβασης Δικαιωμάτων του Παιδιού για την πρόληψη της χρησιμοποίησης παιδιών ως στρατιώτες (απαγορεύει την στράτευση κάτω των 18 ετών, η Ελλάδα το επικύρωσε στις 7 Σεπτεμβρίου του 2000).

4 **Νάρκες**

Η UNICEF έχει καταβάλει σημαντικές προσπάθειες προς αυτή την κατεύθυνση και υποστηρίζει τη Συνθήκη της Οτάβα για την πλήρη απαγόρευση των ναρκών κατά προσωπικού (Η Ελλάδα την επικύρωσε στις 25 Σεπτεμβρίου του 2003).

5 **Εγκλήματα Πολέμου**

Άμεση καταγγελία μόλις αποκαλύπτονται και να υποστηρίζονται ηθικά και οικονομικά τα διεθνή δικαστήρια για τα εγκλήματα πολέμου.

6 **Τα παιδιά ως ζώνες ειρήνης**

Εντατικοποίηση των προσπαθειών για καθιέρωση ζωνών που θα επιτρέπουν τη μεταφορά ανθρωπιστικής βοήθειας και τον εμβολιασμό των παιδιών σε καιρό πολέμου.

7 **Κυρώσεις**

Να λαμβάνεται υπόψη το συμφέρον των παιδιών πριν την επιβολή οποιωνδήποτε οικονομικών κυρώσεων.

8 **Βοήθεια**

Η βοήθεια σε περιπτώσεις μακροχρόνιων συγκρούσεων να κατευθύνεται στην επαναδημιουργία ισχυρών κοινωνικών δομών.

9 **Αποκατάσταση**

Είναι απαραίτητο να ενισχυθούν τα προγράμματα αποκατάστασης και ψυχολογικής στήριξης των παιδιών στρατιωτών.

10 **Εκπαίδευση για την Ειρήνη**

Πρώθηση της Εκπαίδευσης για την Ειρήνη ώστε να αποτραπούν οι επαναλαμβανόμενοι κύκλοι βίας και συγκρούσεων μέσω της ειρηνικής επίλυσης των διαφορών. Όσο κι αν όλα τα παραπάνω φαντάζουν ευχολόγια είναι σημαντικό για όλους μας να βρίσκονται οι αφορμές για να τα μνημονεύουμε.

Pablo Picasso

6

ΥΓΕΙΑ & ΖΩΗ

του Δ. Ι. Χανιώτη*

Δουλεύω με την καρδιά μου!

Τι είναι η καρδιά;

Η καρδιά είναι ένα κοίλο, αυτόματα συσταλτό μυώδες όργανο σε μέγεθος γροθιάς που βρίσκεται πίσω από το στήρνο στο μέσον του θώρακα και αποτελεί την αντλία του καρδιαγγειακού μας συστήματος για την τροφοδοσία του οργανισμού με αίμα. Συνδέεται με τα αγγεία («εν σειρά» και «εν παράλληλω») και αποτελεί την κεντρική μονάδα λειτουργίας της μεγάλης (συστηματικής) και μικρής (πνευμονικής) κυκλοφορίας.

Γιατί τα καρδιαγγειακά νοσήματα απειλούν τη Δημόσια Υγεία;

Τα καρδιαγγειακά νοσήματα αποτελούν σήμερα την πρώτη αιτία πρόωρου θανάτου, ανικανότητας/αναπηρίας αλλά και απώλειας παραγωγικότητας παγκοσμίως. Το άμεσο και έμμεσο κόστος των καρδιαγγειακών νοσημάτων στην Ευρώπη ξεπερνά τα 170 δισεκατομμύρια Ευρώ και στις ΗΠΑ τα 400 δισεκατομμύρια δολάρια, ποσό διπλάσιο από το αντίστοιχο κόστος που προκαλείται λόγω καρκίνου.

Που οφείλονται τα καρδιαγγειακά νοσήματα;

Η υποκείμενη αιτία στην πλειοψηφία των καρδιαγγειακών νοσημάτων είναι η αθηροσκλήρωση, μια συστηματική εξελικτική φλεγμονώδης

διαδικασία, που προσβάλλει τον εσωτερικό χιτώνα (ενδοθήλιο) σε μέσου και μεγάλο μεγέθους αρτηρίες, προκαλώντας το σχηματισμό αθηρωματικών πλακών και το ενδεχόμενο απόφραξης του αυλού του αγγείου με αντίστοιχες κλινικές εκδηλώσεις.

Ποιες είναι οι κλινικές εκδηλώσεις της αθηροσκλήρωσης;

Η κλινική υπόσταση της αθηροσκλήρωσης είναι η καρδιαγγειακή νόσος που συνήθως κάνει την παρουσία της σε άτομα μέσης ηλικίας με τρόπο ξαφνικό και συχνά μοιραίο. Οι επιμέρους κλινικές εκδηλώσεις, που χαρακτηρίζουν την καρδιαγγειακή νόσο, περιλαμβάνουν τη στεφανιαία νόσο (προσβάλλονται τα στεφανιαία αγγεία της καρδιάς), τα αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια και την περιφερική αρτηριοπάθεια με εκδηλώσεις «διαλείπουσας χωλότητας» και πόνο στη γάμπα κατά το περπάτημα.

Η στεφανιαία νόσος είναι υπεύθυνη για τους μισούς περίπου θανάτους προσβάλλει και τα δύο φύλα και εκδηλώνεται με στηθάγχη, έμφραγμα ή αιφνίδιο θάνατο. Στην Ελλάδα σύμφωνα με την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία το 2003 περίπου 51.600 θάνατοι (49%) οφείλονταν σε καρδιαγγειακές παθήσεις, (55% γυναίκες και 45% άνδρες), με συχνότερη αιτία θανάτου στις

*Ο κ. Δ. Ι. Χανιώτης, MD, PhD, FESC, Dipl. Europ. Cardiologist, επίκουρος καθηγητής ΤΕΙ

γυναίκες τα εγκεφαλικά και στους άνδρες τη στεφανιαία νόσο.

Τα στατιστικά στοιχεία που σχετίζονται με την καρδιαγγειακή νόσο εμφανίζονται εξίσου δυσοίωνα σε παγκόσμιο επίπεδο. Σύμφωνα με υπολογισμούς:

- ✓ κάθε 2 δευτερόλεπτα καταγράφεται ένας θάνατος που οφείλεται στη νόσο,
- ✓ κάθε 5 δευτερόλεπτα σημειώνεται μια καρδιακή προσβολή,
- ✓ κάθε 6 δευτερόλεπτα εκδηλώνεται ένα αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο.

Ποιοι παράγοντες ευθύνονται για τα καρδιαγγειακά;

Οι κύριοι παράγοντες καρδιαγγειακού κινδύνου, στους οποίους αποδίδεται το 80% των νέων περιπτώσεων της επιδημίας της καρδιαγγειακής νόσου, αφορούν στο σύγχρονο - δυτικού τύπου - τρόπο ζωής και στις επικίνδυνες συμπεριφορές, που αυτός συνεπάγεται, όπως είναι το κάπνισμα, οι ανθυγιεινές διατροφικές συνήθειες και η έλλειψη φυσικής άσκησης. Ως συνέπεια όλων αυτών είναι η εμφάνιση μεταβολικού συνδρόμου, που ως «θανατηφόρο κουαρτέτο» χαρακτηρίζεται, από διαταραχές στη χοληστερίνη (αύξηση της «κακής» LDL και μείωση της «καλής» HDL), στα τριγλυκερίδια, εμφάνιση παχυσαρκίας ιδιαίτερα κοιλιακής, αύξηση της αρτηριακής πίεσης, διαταραχές στην ανοχή της γλυκόζης, υπερινσοφαιμία και εκδήλωση σακχαρώδους διαβήτη. Σε όλα αυτά πρέπει να συμπεριλάβουμε την κληρονομικότητα, την ηλικία και το ανδρικό φύλο που χειροτερεύουν επιπλέον την κατάσταση. Το χρόνιο ψυχολογικό στρες που βιώνεται στην καθημερινότητα ως απειλή, επαγγελματική απαξίωση, επιθετική συμπεριφορά, εχθρότητα, αγχώδης διαταραχή ή κατάθλιψη αναδεικνύεται σήμερα ως σημαντικός παράγοντας καρδιαγγειακού κινδύνου και ρυθμιστής του τρόπου ζωής σε ανθυγιεινές εκτροπές.

Πώς εκδηλώνεται η καρδιαγγειακή νόσος και το εγκεφαλικό επεισόδιο;

Η καρδιακή προσβολή εκδηλώνεται συνήθως με διάχυτο πόνο, σφύξιμο ή δυσφορία στο στήθος, εντοπίζεται σε έκταση και κατανομή παρόμοια με της «γραβάτας», επεκτείνεται στον αριστερό ώμο, στον αγκώνα, στα χέρια, στον τράχηλο ή στη γνάθο και να αντανakλάται στην πλάτη. Επίσης, μπορεί να παρουσιαστεί δυσκολία στην αναπνοή και λαχάνιασμα, αίσθημα λιποθυμίας και ζάλη, ναυτία ή έμετος, κρύος ιδρώτας, χλόμιασμα.

Το εγκεφαλικό επεισόδιο εκδηλώνεται συνήθως με ξαφνική αδυναμία ή μούδιασμα στο πρόσωπο, τα χέρια, τα πόδια σε μια από τις πλευρές του σώματος. Επίσης, μπορεί να παρουσιαστεί δυσκολία στην όραση είτε στο ένα είτε και στα δύο μάτια, κεφαλαλγία, αδυναμία, τάση για λιποθυμία, σύγχυση και δυσκολία στην ομιλία και την κατανόηση, ζάλη και απώλεια της ισορροπίας.

Πρόληψη και αντιμετώπιση

Στην επιδημιολογία των καρδιαγγειακών νοσημάτων υπάρχει σημαντικό χάσμα ανάμεσα στην εκτεταμένη επιστημονική γνώση, που αποκτήθηκε τα τελευταία πενήντα χρόνια, και στην περιορισμένη ανάληψη δράσης, τόσο από φορείς και υπηρεσίες όσο και από πρωτοβουλίες, που μας καθιστούν υπεύθυνους απέναντι σε αυτό το παγκόσμιο πρόβλημα.

- ✓ Συνήθως τα άτομα που πάσχουν από καρδιαγγειακή νόσο αρχικά δεν παρουσιάζουν συμπτώματα, ενώ τις περισσότερες φορές πρώτη εκδήλωση είναι η καρδιακή προσβολή ή το εγκεφαλικό επεισόδιο.
- ✓ Συνεπώς, είναι απαραίτητη η επίγνωση των παραγόντων κινδύνου, η θετική στάση σε υγιεινές επιλογές και οι αλλαγές στον τρόπο ζωής.
- ✓ Περιοδικός προληπτικός έλεγχος (τσεκάπ) σε κρίσιμες περιόδους της ζωής (ανάλογα με την ηλικία, την εμφάνιση ύποπτων συμπτωμάτων,

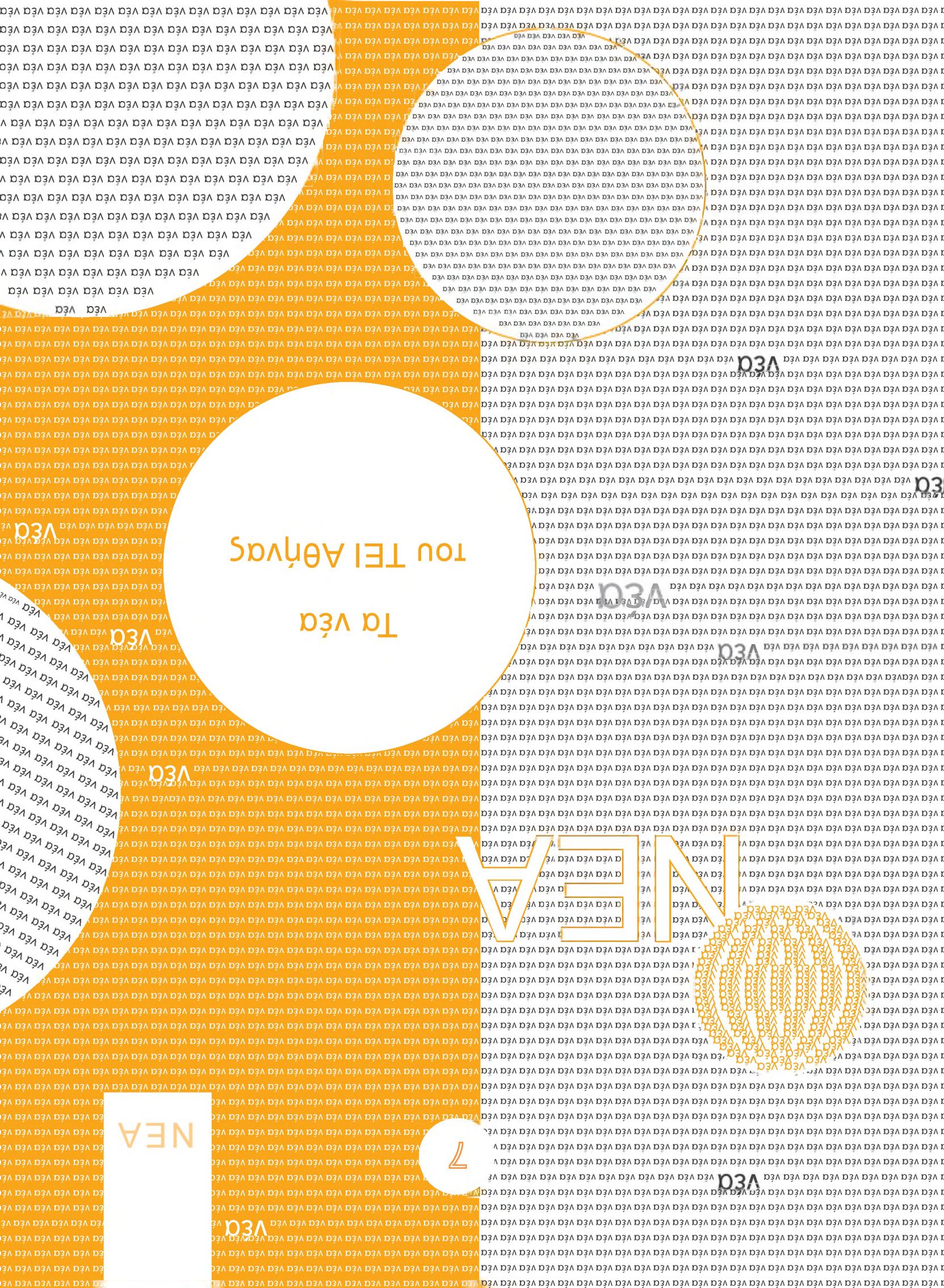
ή τις ενδεχόμενες δραστηριότητες που αναπτύσσει και το απαιτούν) με παράλληλο έλεγχο των παραγόντων κινδύνου συμβάλλει δραστικά στη μείωση της καρδιαγγειακής νόσου και στην ευνοϊκότερη έκβαση των συνεπειών της.

- ✓ Η διακοπή του καπνίσματος παρέχει ποικίλα οφέλη στην υγεία της καρδιάς και των αγγείων και είναι αποφασιστικής σημασίας στη μείωση εμφάνισης και εξέλιξης της καρδιαγγειακής νόσου.
- ✓ Η υγιεινή και ισορροπημένη διατροφή με βάση τη Μεσογειακή Δίαιτα (ακατέργαστα δημητριακά - προϊόντα ολικής άλεσης, κατανάλωση ποικιλίας φρούτων και λαχανικών 4 - 5 μερίδες, χρήση ελαιόλαδου ως πρόσθετου λιπιδίου, τακτική κατανάλωση ψαριού, μέτρια χρήση αλκοόλ, περιορισμό του αλατιού, περιορισμό ζωικών λιπών και κόκκινου κρέατος και λείψη αρκετής ποσότητας νερού) συμβάλλει στην καρδιαγγειακή υγεία και μακροζωία.
- ✓ Η παχυσαρκία και ιδίως η κοιλιακή παχυσαρκία αποτελεί ένα από τα μεγάλα προβλήματα υγείας της σύγχρονης εποχής, η οποία μπορεί να αντιμετωπιστεί με αύξηση της φυσικής δραστηριότητας και περιορισμό της ζάχαρης, γλυκισμάτων, αναψυκτικών, τηγανητών, πιπτιών και γενικά ανθυγιεινών σνακ.
- ✓ Η τακτική άσκηση και ιδίως το γρήγορο περπάτημα (περίπου 100 βήματα/min) σε

καθημερινή βάση τις περισσότερες μέρες της βδομάδας για μισή ώρα συνεχώς ή διαλειματικά σε 10 λεπτά συνεχώς περιόδους ή με την ημερήσια κάλυψη απόστασης 3 χιλιομέτρων με περιόδους γρήγορου βαδίσματος, θωρακίζει το καρδιαγγειακό σύστημα και απομακρύνει τον κίνδυνο καρδιακής προσβολής και εγκεφαλικού επεισοδίου.

- ✓ Η υπέρταση, ο σακχαρώδης διαβήτης και η αυξημένη χοληστερόλη στο αίμα συνιστούν κύριους παράγοντες κινδύνου, που όμως μπορούν να αντιμετωπιστούν με επιτυχία, αν συνδυαστεί η σωστή διατροφή με τη φυσική δραστηριότητα, και αν απαιτηθεί, και με κατάλληλη σύγχρονη φαρμακευτική αγωγή.
- ✓ Τελειώνοντας, σε μια προσπάθεια απλοποίησης των στόχων βελτίωσης της καρδιαγγειακής υγείας και καλύτερου ελέγχου των παραγόντων κινδύνου υπάρχει ένας συμμετρικός (καρκινικός) αριθμός για απομνημόνευση: 0-3-5-140-5-3-0. Το 0 = όχι κάπνισμα, το 3 = περπάτημα 3 χιλιομέτρα την ημέρα, το 5 = να τρως 5 μερίδες φρούτα και λαχανικά την ημέρα, το 140 = Πίεση μικρότερη από 14, το 5 = ολική χοληστερόλη λιγότερο από 5mmol/L δηλ. <190mg%, το 3 = «κακή» LDL χοληστερόλη λιγότερο από 3 mmol/L δηλ. <115mg% και το τελευταίο 0 = όχι παχυσαρκία, όχι σακχαρώδης διαβήτης.

Φέτος με τη συμπλήρωση 10 ετών από την έναρξη του θεσμού για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Καρδιάς, τα καρδιαγγειακά νοσήματα συνεχίζουν να αποτελούν το νούμερο ένα παγκόσμιο πρόβλημα δημόσιας υγείας. Η Παγκόσμια Καρδιολογική Ομοσπονδία, στον φετινό εορτασμό, «ρίχνει» το σύνθημα «Δουλεύω με την καρδιά μου!» για πιο αποτελεσματικές πρωτοβουλίες. «Φρόντισε την υγεία της καρδιάς σου με υπευθυνότητα» ένα διαρκές παγκόσμιο μήνυμα αλλά και χρέος προς όλους, για το μερίδιο ευθύνης που φέρουν στην προστασία της καρδιαγγειακής τους υγείας.

του ΤΕΙ Αθήνας

Τα νέα

ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

NEA

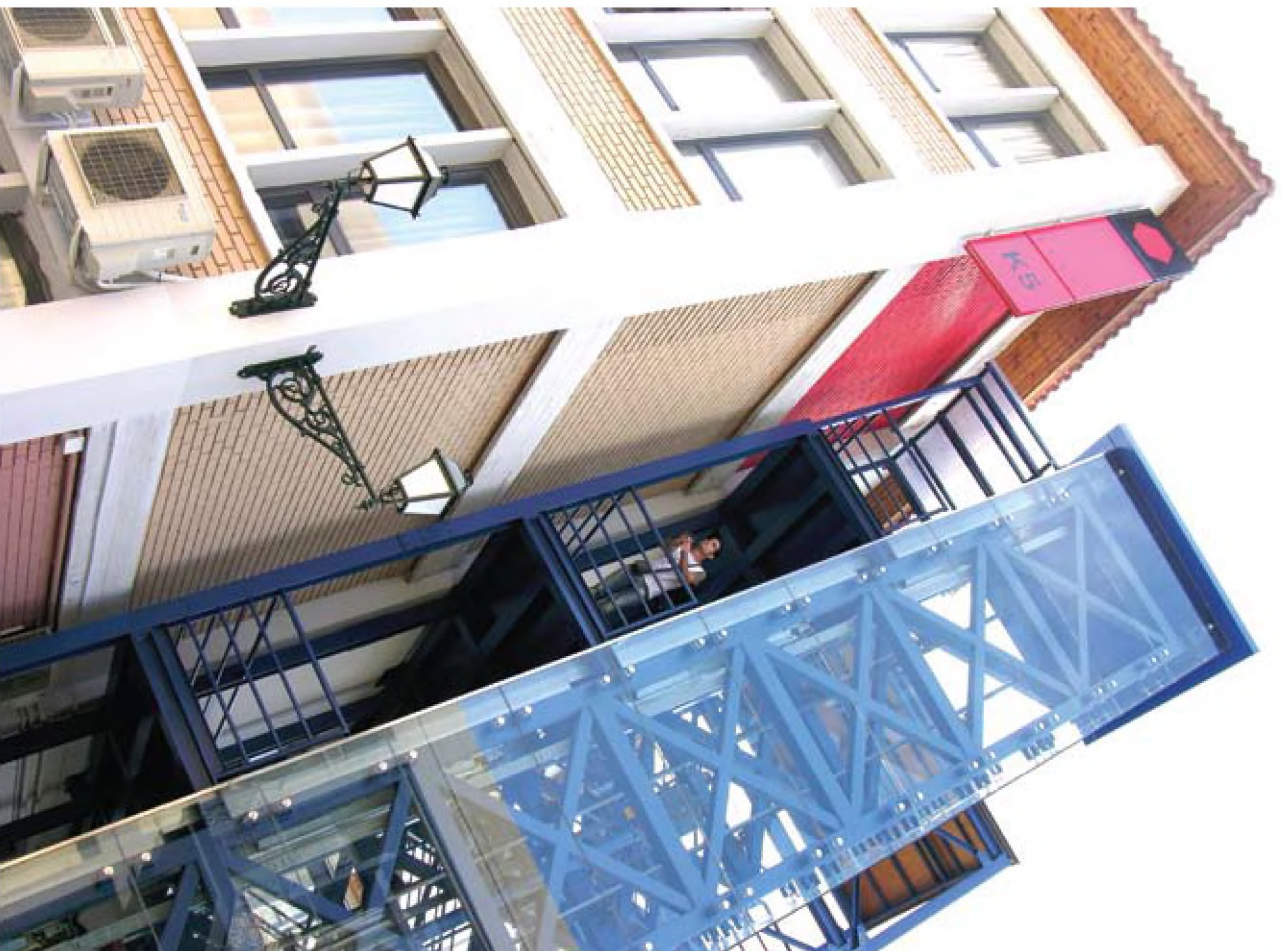
ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

Νέα της Διοίκησης

ΦΩΤΟ: Ε. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗ

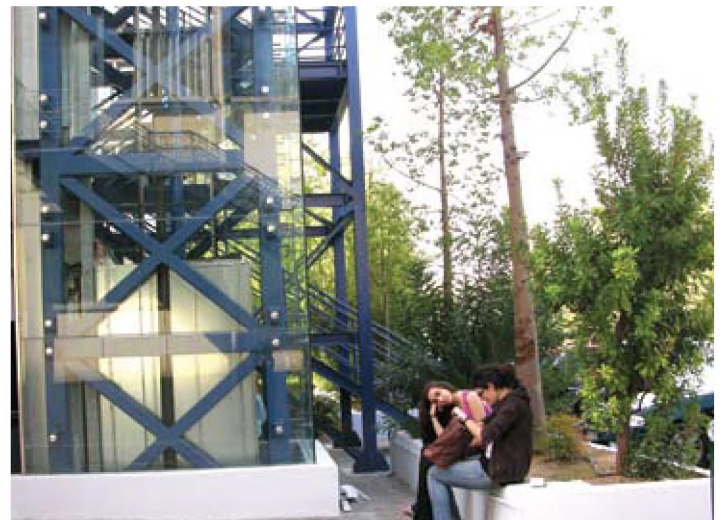
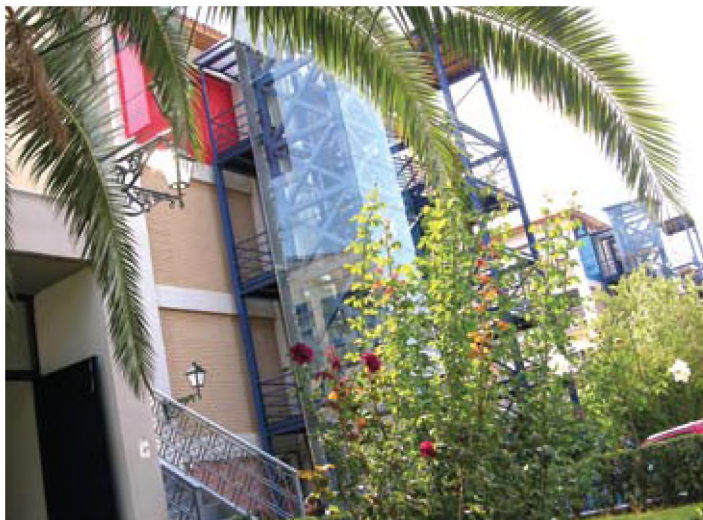

Το έργο «Ανελκυστήρες στο ΤΕΙ Αθήνας» χρηματοδοτήθηκε από τις Δημόσιες Επενδύσεις με αρχικό προϋπολογισμό 400.000,00 €. Προκηρύχθηκε για πρώτη φορά στις 21 Νοεμβρίου 2006. Ο ανάδοχος δεν προσήλθε για την υπογραφή της σύμβασης και κηρύχθηκε έπιπτος. Ζητήθηκε αύξηση προϋπολογισμού από το ΥΠΕΠΘ από 400.000,00 € σε 800.000,00 € και επαναπροκυρήχθηκε στις 16 Δεκεμβρίου 2008.

Στις 19 Μαρτίου 2009 επαναπροκυρήχθηκε ο διαγωνισμός και στις 16-6-2009 υπεγράφη η σύμβαση με προϋπολογισμό 440.000,00 € (συμπεριλαμβανομένου 19% ΦΠΑ) και με έκπτωση 45%.

Το έργο αφορά την τοποθέτηση δέκα ανελκυστήρων στο ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ έτσι ώστε να διευκολυνθεί η προσπέλαση των ατόμων με ειδικές ανάγκες στα κτίρια του ΤΕΙ. Η επέμβαση έγινε με την προσθήκη μεταλλικών κατασκευών στο περίβλημα του κτιρίου 8 Σχεδιαστήρια ΣΤΕΦ, κτιρίου 3 Σχολή επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας, κτιρίου 4 Σχολή Διοίκησης επιχειρήσεων, κτιρίου 5Α Σχολή Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας, κτιρίου 5Β Σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων, κτιρίου 5Γ ΣΓΤΚΣ, κτιρίου 6 ΣΤΕΤΡΟΔ και κτιρίου 8 Εκτυπώσεων & Γυμναστηρίου και στο εσωτερικό των κτιρίων 9 (κτίριο Νοσηλευτικής) και 10 (κτίριο Πληροφορικής) με διάνοιξη οπών στις πλάκες των κτιρίων. Το έργο τελείωσε εμπρόθεσμα στις 10-9-2010.

➔ Τμήμα Μελετών - Κατασκευών

Κατά το τρίμηνο Ιούλιος, Αύγουστος, Σεπτέμβριος ολοκληρώθηκε μία σειρά έργων που αφορούσαν σε κατασκευές, επισκευές και διάφορες άλλες εργασίες σε χώρους του ΤΕΙ

... περαιωμένα έργα

- * Ηλεκτρολογικές εργασίες σε χώρους της ΣΤΕΦ.
- * Αναδιαμόρφωση εργαστηρίου φωτοαναπαραγωγής και επισκευές των πεζοδρομίων του κτιρίου Κ13 του ΤΕΙ.
- * Κατασκευή εργαστηριακών πάγκων στο εργαστήριο λαδιού.
- * Συντήρηση χρωματισμών των σιδηρών κιγκλιδωμάτων, σωληνώσεων και των κλιμακοστασίων κινδύνου του ΤΕΙ.
- * Αναδιαμόρφωση των πεζοδρομίων για προσβασιμότητα ΑΜΕΑ στα κτίρια Κ4, Κ5, Κ6, Κ7, Κ9, Κ10, Κ11 του ΤΕΙ Αθήνας.
- * Κατασκευή - τοποθέτηση θυρών αλουμινίου στο εστιατόριο του ΤΕΙ.
- * Κατασκευή και τοποθέτηση κουφωμάτων αλουμινίου στη ΣΔΟ του ΤΕΙ.
- * Συντήρηση στον υποσταθμό του ΤΕΙ Αθήνας.
- * Ξυλουργικές εργασίες σε διάφορους χώρους του ΤΕΙ.
- * Προμήθεια πάγκων εργαστηρίων και ντουλαπιών εργαστηρίων σε διάφορα Τμήματα
- * Ανακαίνιση - επισκευή παλαιών θρανίων του ΤΕΙ.
- * Διάφορες υδραυλικές εργασίες σε χώρους του ΤΕΙ.
- * Κατασκευή και τοποθέτηση πινακίδων στο κτίριο Κ3 του ΤΕΙ.
- * Αναδιαμόρφωση των εργαστηρίων Χαρτογραφίας, Γεωδαισίας, Φωτογραμμετρίας, Οδοποιίας και Χαράξεων του τμήματος Τοπογραφίας της ΣΤΕΦ.
- * Ανακαίνιση των μαγειρείων, παρασκευαστηρίων και αποθήκης εστιατορίου του ΤΕΙ.
- * Αντικατάσταση παραθύρων στη ΣΤΕΦ και στη ΣΕΥΠ.
- * Προμήθεια μελανοταινιών για τις εκτυπωτικές μονάδες των έξυπνων καρτών για το τμήμα Σπουδαστικής Μέριμνας του ΤΕΙ.
- * Προμήθεια αναλωσίμων υλικών για τις ανάγκες των τοπικών δικτύων στις εγκαταστάσεις των εργαστηρίων του ΤΕΙ.
- * Μονώσεις σωληνώσεων και επένδυση αεραγωγών για διάφορους χώρους του ΤΕΙ.
- * Μόνωση σωληνώσεων νέου δικτύου θέρμανσης στο κτίριο Φυσικής.
- * Προμήθεια λογισμικού διαχείρισης καρτών για το ΤΕΙ Αθήνας.

... έργα υπο εκτέλεση

- * Προμήθεια 40 εκτυπωτών και 2.500 τεμ. έξυπνων καρτών για τις ανάγκες του ΤΕΙ Αθήνας.
- * Κατασκευή εργαστηριακών πάγκων και ντουλαπιών σε εργαστήρια του ΤΙΟ της ΣΤΕΦ.
- * Κατασκευή και τοποθέτηση πινακίδων στο κτίριο Κ13 & Κ14 του ΤΕΙ Αθήνας.
- * Ανακατασκευή επένδυσης στο Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ Αθήνας.

- * **Κατασκευή & τοποθέτηση** εργαστηριακού εξοπλισμού (πάγκοι - ντουλάπια) στα τμήματα ΤΙΟ και Τοπογραφίας της ΣΤΕΦ.
 - * **Ετήσια** συντήρηση του περιβάλλοντα χώρου του ΤΕΙ Αθήνας για τον μήνα Αύγουστο.
 - * **Εξοπλισμός** με εργαστηριακούς πάγκους και ντουλάπια εργαστηρίων του Τμήματος Έργων Υποδομής της ΣΤΕΦ.
 - * **Αναδιαμόρφωση** των εργαστηρίων υδραυλικής του Τμήματος Έργων Υποδομής της ΣΤΕΦ.
 - * **Υδραυλικές** εργασίες σε διάφορα Τμήματα των Σχολών του ΤΕΙ Αθήνας.
 - * **Συντήρηση** του οπτικοακουστικού εξοπλισμού των τριών Αμφιθεάτρων διδασκαλίας και του συνεδριακού κέντρου του ΤΕΙ Αθήνας.
 - * **Εργασίες** συντήρησης καυστήρων - λεβήτων φυσικού αερίου του ΤΕΙ Αθήνας.
 - * **Καθαρισμό** των δικτύων αποχέτευσης όμβριων και ακαθάρτων υδάτων του ΤΕΙ Αθήνας
-
- * **Τοποθέτηση** ψευδοροφών σε κοινόχρηστους χώρους των σχολών του ΤΕΙ Αθήνας
Αρχικός προϋπολογισμός 150.000,00 € και μετά την έκπτωση 80.814,05 €
Η σύμβαση υπογράφηκε στις 2 Σεπτεμβρίου 2010.
 - * **Επαναχρωματισμός** χώρων του ΤΕΙ Αθήνας και των παραρτημάτων του για το 2010
Αρχικός προϋπολογισμός 300.000,00 € και μετά την έκπτωση 216.000,00 €
Η σύμβαση υπογράφηκε στις 14 Ιουνίου 2010.
 - * **Τοποθέτηση** κεραμικών πλακιδίων σε διάφορους χώρους του ΤΕΙ Αθήνας
Αρχικός προϋπολογισμός 600.000,00 και μετά την έκπτωση € 316.285,71 €
Η σύμβαση υπογράφηκε στις 30 Αυγούστου 2010.
 - * **Υπογράφηκε νέα σύμβαση** για το έργο: «Αναδιarrύθμιση & συμπλήρωση κτιρίου οδού Πειραιώς για το ΤΕΙ Αθήνας - Υπόεργο: ενίσχυση φέροντος οργανισμού».
Η νέα σύμβαση υπογράφηκε στις 6 Σεπτεμβρίου 2010.

νέα απο τα Τμήματα

➔ Τμήμα Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων

προγράμματα κινητικότητας

LLP/Erasmus

Κατά τους μήνες Ιούλιο, Αύγουστο, Σεπτέμβριο πραγματοποιήθηκαν τα παρακάτω:

- * Στα πλαίσια του προγράμματος LLP/Erasmus μετακινήθηκαν 42 φοιτητές, 2 καθηγητές από το ΤΕΙ Αθήνας προς διάφορα Ιδρύματα της ΕΕ, ενώ το ίδρυμά μας υποδέχθηκε την καθηγήτρια Diffelne Nemeth Marietta από το University of Pecs της Ουγγαρίας για διδασκαλία στο Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας.

- * Εγκρίθηκαν από την Εθνική Μονάδα Συντονισμού του Προγράμματος Erasmus οι δύο προτάσεις που είχε υποβάλει το Ίδρυμά μας τον Μάρτιο του 2010 στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Εκπαιδευτικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης LLP/Erasmus.

Η μία από τις προτάσεις αφορά τις δράσεις: Κινητικότητα φοιτητών με σκοπό τις σπουδές (SMS), κινητικότητα φοιτητών για πρακτική άσκηση (SMP) κινητικότητα καθηγητών με σκοπό τη διδασκαλία (STA), κινητικότητα προσωπικού με σκοπό την επιμόρφωση προσωπικού (καθηγητών και διοικητικών) (STT) και οργάνωση κινητικότητας (OM) με μέγιστη κοινοτική επιχορήγηση το ποσό των 335.614,47 €.

Η δεύτερη πρόταση με την ονομασία ERA-PLACES αφορά την τοποθέτηση 50 φοιτητών από Ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για 6μηνη ή 3μηνη πρακτική άσκηση σε επιχειρήσεις χωρών της ΕΕ, τα οποία συντονίζονται από τον Όμιλο του ΤΕΙ-Α, με μέγιστη κοινοτική επιχορήγηση το ποσό των 114.346,30 €.

Κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2009 - 2010

Στα πλαίσια του προγράμματος LLP/Erasmus μετακινήθηκαν από το ΤΕΙ Αθήνας προς διάφορα Ιδρύματα της ΕΕ συνολικά 126 φοιτητές για σπουδές, 38 καθηγητές και 13 διοικητικοί υπάλληλοι με σκοπό τη διδασκαλία και την επιμόρφωση.

➔ ➔ Τμήμα Εκπαιδευτικού και Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού

... κατά τους μήνες Ιούλιο, Αύγουστο, Σεπτέμβριο 2010 τα παρακάτω μέλη ΕΠ και ΕΕΠ ανέλαβαν υπηρεσία:

Όνομα	Βαθμίδα	Σχολή	Τμήμα	Ημερομηνία
Μ. Μοίρα	καθ. εφαρμογών	ΣΓΤΚΣ	ΕΑΔΣΑ	14-6-2010
Μ. Ασημακοπούλου - Μητροσύλη	επικ. καθηγήτρια	ΣΔΟ	Διοίκησης Μονάδων Υγείας & Πρόνοιας	14-6-2010
Α. Κουλούρης	καθ. εφαρμογών	ΣΔΟ	Βιβλιοθηκονομίας & Συστημάτων Πληροφόρησης	14-6-2010
Σ. Γαλατά	καθ. εφαρμογών	ΣΤΕΦ	Ηλεκτρονικής	16-6-2010
Π. Φωτόπουλος	καθ. εφαρμογών	ΣΤΕΦ	Ηλεκτρονικής	16-6-2010
Γ. Πάτσης	επικ. καθηγητής	ΣΤΕΦ	Ηλεκτρονικής	16-6-2010
Η. Υ. Αγγελή	επικ. καθηγήτρια	ΣΓΤΚΣ	ΕΑΔΣΑ	17-6-2010
Σ. Θεοχάρη	καθ. εφαρμογών	ΣΓΤΚΣ	Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών	25-6-2010
Μ. Μαντζώρου	καθ. εφαρμογών	ΣΕΥΠ	Νοσηλευτικής Β΄	25-6-2010
Ε. Παπαγεωργίου	επικ. καθηγήτρια	ΣΤΕΦ	Μαθηματικών	28-6-2010
Π. Κονταξής	καθ. εφαρμογών	ΣΤΕΦ	Ενεργειακής Τεχνολογίας	28-6-2010
Χ. Ασημόπουλος	επικ. καθηγητής	ΣΕΥΠ	Κοινωνικής Εργασίας	28-6-2010
Α. Κεσίδης	επικ. καθηγητής	ΣΤΕΦ	Τοπογραφίας	30-6-2010
Ε. Δουκουτσίδου	καθ. εφαρμογών	ΣΕΥΠ	Νοσηλευτικής Α΄	30-6-2010
Ε. Λαβδάς	καθ. εφαρμογών	ΣΤΕΦ	Ραδιολογίας - Ακτινολογίας	5-7-2010
Π. Σωτηροπούλου	καθ. εφαρμογών	ΣΕΥΠ	Επισκεπτών -τριών	6-7-2010
Σ. Φιλόπουλος	καθ. εφαρμογών	ΣΤΕΦ	Ναυπηγικής	6-7-2010
Μ. Ηλιάδου	καθ. εφαρμογών	ΣΕΥΠ	Μαιευτικής	7-7-2010
Μ. Δάγλα	καθ. εφαρμογών	ΣΕΥΠ	Μαιευτικής	7-7-2010
Κ. Κώστας	καθ. εφαρμογών	ΣΤΕΦ	Ναυπηγικής	7-7-2010
Δ. Μακρής	επικ. καθηγητής	ΣΓΤΚΣ	ΕΑΔΣΑ	12-7-2010
Γ. Βασιλόπουλος	καθ. εφαρμογών	ΣΕΥΠ	Νοσηλευτικής Α΄	13-7-2010
Μ. Μπουζικά	καθ. εφαρμογών	ΣΕΥΠ	Νοσηλευτικής Β΄	13-7-2010
Ε. Σακελλάρη	καθ. εφαρμογών	ΣΕΥΠ	Επισκεπτών -τριών	14-7-2010
Γ. Μπαρδής	καθ. εφαρμογών	ΣΤΕΦ	Πληροφορικής	14-7-2010
Σ. Πλακάς	καθ. εφαρμογών	ΣΕΥΠ	Νοσηλευτικής Β΄	15-7-2010
Κ. Μουτζούρης	επικ. καθηγητής	ΣΤΕΦ	Ηλεκτρονικής	10-9-2010
Β. Μπέλεση	επικ. καθηγήτρια	ΣΓΤΚΣ	Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών	15-9-2010
Β. Ανδρισάνος	επικ. καθηγητής	ΣΤΕΦ	Τοπογραφίας	16-9-2010
Α. Κριεμπάρδης	καθ. εφαρμογών	ΣΕΥΠ	Ιατρικών Εργαστηρίων	16-9-2010
Α. Μπόγρης	επικ. καθηγητής	ΣΤΕΦ	Πληροφορικής	17-9-2010
Ε. Βάγκα	καθ. εφαρμογών	ΣΕΥΠ	Επισκεπτών -τριών	20-9-2010
Χ. Πράπας	καθ. εφαρμογών	ΣΕΥΠ	Επισκεπτών -τριών	20-9-2010

Όνομα	Βαθμίδα	Σχολή	Τμήμα	Ημερομηνία
Α. Δελσιδου	αν. καθηγήτρια	ΣΕΥΠ	Μαιευτικής	21-9-2010
Γ. Μήτσου	καθ. εφαρμογών	ΣΤΕΦ	Γενικό Τμήμα Φυσικής - Χημείας - Τεχνολογίας Υλικών	21-9-2010
Δ. Περρηφανου	καθ. εφαρμογών	ΣΕΥΠ	Επισκεπτών -τριών	22-9-2010

Επίσης παραιτήθηκαν από την Υπηρεσία τα παρακάτω μέλη ΕΠ και ΕΕΠ.

Όνομα	Βαθμίδα	Σχολή	Τμήμα	Ημερομηνία
Λ.-Α. Πρελορέντζος	καθηγητής	ΣΤΕΦ	Γενικό Τμήμα Φυσικής - Χημείας - Τεχνολογίας Υλικών	15-6-2010
Π. Βάτου	επικ. καθηγήτρια	ΣΕΥΠ	Κοινωνικής Εργασίας	17-6-2010
Κ. Γιαννικάκης	καθ. εφαρμογών	ΣΤΕΦ	Πολιτικών Έργων Υποδομής	17-6-2010
Α. Μορφοπούλου - Μουρίκη	επικ. καθηγήτρια		Κέντρο Ξένων Γλωσσών & Φυσικής Αγωγής	18-6-2010
Ν. Ντρίβας	καθηγητής	ΣΤΕΦ	Γενικό Τμήμα Φυσικής - Χημείας - Τεχνολογίας Υλικών	30-6-2010
Π. Ροζάκου	αν. καθηγήτρια	ΣΓΤΚΣ	Γραφιστικής	30-6-2010
Φ. Κυρίτση	επικ. καθηγήτρια	ΣΕΥΠ	Νοσηλευτικής Α΄	2-7-2010
Ε. Βαβουράκη	επικ. καθηγήτρια	ΣΕΥΠ	Φυσικοθεραπείας	5-7-2010
Μ. Ζάρρας	καθ. εφαρμογών	ΣΤΕΦ	Τοπογραφίας	5-7-2010
Π. Ψαρρά	καθ. εφαρμογών	ΣΕΥΠ	Νοσηλευτικής Β΄	7-7-2010
Ρ. Γεωργιάδης	καθηγητής	ΣΤΕΦ	Τοπογραφίας	19-7-2010
Σ. Λεβιδιώτη - Λέκκου	αν. καθηγήτρια	ΣΕΥΠ	Κοινωνικής Εργασίας	31-8-2010
Γ. Νικοκάβουρας	καθ. εφαρμογών	ΣΤΕΦ	Ηλεκτρονικής	31-8-2010
Α. Καλυβιανάκη	καθ. εφαρμογών	ΣΕΥΠ	Φυσικοθεραπείας	17-9-2010

Διάκριση

ΕΠ του ΤΕΙ Αθήνας

Ο ιατρός **Δημήτριος Χανιώτης** καθηγητής του Τμήματος ΕΕΥ, βραβεύτηκε από τον όμιλο UNESCO σε δημόσια τελετή για τη σημαντική κοινωνική και επιστημονική προσφορά και για το έργο του. Η δραστηριότητα του κ. Χανιώτη ως υπεύθυνου της Διεύθυνσης Προληπτικής Ιατρικής του ομίλου UNESCO σε εθελοντική βάση τιμά το έργο του ως εκπαιδευτικού και την προσφορά του ως ιατρού στις ανάγκες της σύγχρονης πολυπολιτισμικής κοινωνίας μας. Επίσης του απονεμήθηκε ο τίτλος του διακεκριμένου μέλους της Ακαδημίας Επιστημών της Νέας Υόρκης (Patron member «The New York Academy of Sciences»).

➔ ➔ Τμήμα Διοικητικού και Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού

Προσωπικό του ΤΕΙ Αθήνας που μετατάχθηκε, συνταξιοδοτήθηκε ή αποχώρησε από την Υπηρεσία.

Όνομα	Υπηρεσία που υπηρετούσε ο υπάλληλος	Ημερομηνία λύσης υπαλληλικής σχέσης
Μόνιμο Διοικητικό Προσωπικό (ΔΠ) του ΤΕΙ-Α που μετατάχθηκε σε άλλες υπηρεσίες, από 1-6-2010 & εφεξής		
A. - Μ. Λαγουδάκη	τμήμα ΔΠ & ΕΤΠ της Δ/σης Διοικητικού	15-6-2010
A. Σαρατσπούλου	τμήμα Γραφιστικής (ΣΓΤΚΣ)	13-9-2010
Διοικητικό Προσωπικό (ΔΠ) ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του ΤΕΙ-Α που μετατάχθηκε σε άλλες υπηρεσίες, από 1-6-2010 & εφεξής		
A. Τσάτσος	τμήμα Νοσηλευτικής Β' (ΣΕΥΠ)	8-6-2010
Διοικητικό Προσωπικό (ΔΠ) ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του ΤΕΙ-Α που συνταξιοδοτήθηκε, από 1-7-2010 & εφεξής		
B. Κοτίτσα	τμήμα Διοικητικής Μέριμνας & Πρωτοκόλλου (Δ/ση Διοικητικού)	1-7-2010

Μέλη ΕΠ δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, των οποίων η απόσπαση στο ΤΕΙ-Α έληξε στις 31-8-2010		
Όνομα	Υπηρεσία Διοικητικής Μέριμνας όπου υπηρετούσε ο υπάλληλος	Ημερομηνία λήξης απόσπασης
M. Δαγκλής	τμήμα Πληροφορικής (Δ/ση Πληροφορικής & Τεχνικών Υπηρεσιών)	31-8-2010
K. Δεληγιάννης	ΚΞΓΦΑ (Γυμναστήριο)	31-8-2010
Γ. Διονυσίδης	τμήμα Γραφιστικής (ΣΓΤΚΣ)	31-8-2010
A. Κώστας	τμήμα Εμπορίας & Διαφήμισης (ΣΔΟ)	31-8-2010
T. Μαστροσάββα	τμήμα Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων	31-8-2010
X. Μεγγούλης	ΚΞΓΦΑ (Γυμναστήριο)	31-8-2010
K. Μουτσόπουλος	τμήμα Πληροφορικής (Δ/ση Πληροφορικής & Τεχνικών Υπηρεσιών)	31-8-2010
Γ. Μποχανίδης	τμήμα Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής - Διακόσμησης & Σχεδιασμού Αντικειμένων (ΣΓΤΚΣ)	31-8-2010
Z. Μώρου	τμήμα Νοσηλευτικής Α' (ΣΕΥΠ)	31-8-2010
Θ. Νίκας	τμήμα Ηλεκτρονικής (ΣΤΕΦ)	31-8-2010
Z. Ντανάκα	ΚΞΓΦΑ (Γυμναστήριο)	31-8-2010
K. Παπαφράγκου	τμήμα Τοπογραφίας (ΣΤΕΦ)	31-8-2010

Μόνιμο ειδικό τεχνικό προσωπικό (ΕΤΠ) του ΤΕΙ Αθήνας που αποχώρησε, λόγω νέου διορισμού, από 1-7-2010 έως 30-9-2010		
Όνομα	Υπηρεσία Διοικητικής Μέριμνας όπου υπηρετούσε ο υπάλληλος	Ημερομηνία διορισμού
K. Ντελέζος	Τμήμα Δημόσιας Υγιεινής (ΣΕΥΠ)	30-9-2010

Ομάδα Διοίκησης Έργου (ΟΔΕ) για το Πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ

Το πρόγραμμα Διαύγεια αφορά την υποχρεωτική ανάρτηση όλων των κρατικών αποφάσεων στο Διαδίκτυο και έχει τεθεί σε εφαρμογή από την 1^η Οκτωβρίου με σκοπό να συμβάλλει στην προώθηση της διαφάνειας και στην καταπολέμηση της διαφθοράς στη δημόσια διοίκηση.

Στα πλαίσια εφαρμογής του προγράμματος με απόφαση του Συμβουλίου του ΤΕΙ συγκροτήθηκε Ομάδα Διοίκησης Έργου (ΟΔΕ), η οποία αποτελείται από μέλη διοικητικού προσωπικού.

Έργο της ΟΔΕ είναι η ρύθμιση των τεχνικών λεπτομερειών της ανάρτησης στο δικτυακό τόπο αποφάσεων και πράξεων του Ιδρύματος, η ίδρυση και λειτουργία του δικτυακού τόπου, στον οποίο λαμβάνει χώρα η κεντρική ανάρτηση, η δημιουργία και τήρηση κεντρικού αρχείου καθώς επίσης και η διαβίβαση στο Εθνικό Τυπογραφείο όλων των αναγκαίων στοιχείων για την ανάρτηση των σχετικών πράξεων στον κεντρικό δικτυακό του τόπο. Επίσης, έργο της ΟΔΕ είναι η τήρηση αρχείου των νόμων, προεδρικών διαταγμάτων, πράξεων και αποφάσεων με τρόπο προσιτό σε κάθε ενδιαφερόμενο, καθώς και στα άτομα με αναπηρία και με όλα τα αναγκαία τεχνικά, διαδικαστικά και οργανωτικά μέτρα, ώστε να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα, ακεραιότητα και διαθεσιμότητα των κειμένων που αναρτώνται. Η ΟΔΕ θα λειτουργεί εντός και εκτός του ωραρίου εργασίας και σύμφωνα με τις διατάξεις περί συλλογικών οργάνων.

ΚΩΣΤΡΟΝΙΟΥ ΚΑΤΡΕΣΙΑ
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΔΙΑΚΕΡΙΞΗ
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΒΟΗΘΗΜΑΤΩΝ

Ηλεκτρονική υπηρεσία «ΕΥΔΟΞΟΣ»

Νέος μηχανισμός διανομής συγγραμμάτων

Από τη φετινή ακαδημαϊκή χρονιά, τα διδακτικά συγγράμματα θα διανέμονται με την βοήθεια της νέας ηλεκτρονικής υπηρεσίας ΕΥΔΟΞΟΣ.

Το νέο σύστημα καλύπτει όλα τα Πανεπιστήμιο και ΤΕΙ της χώρας, με κύριο σκοπό την έγκαιρη παράδοση των συγγραμμάτων στους δικαιούχους φοιτητές.

Αναλυτικές πληροφορίες και οδηγίες δίνονται στη σελίδα: <http://eudoxus.gr/>

Τα επιμέρους συγγράμματα που έχουν επιλεγεί από τα Τμήματα Πανεπιστημίων και ΤΕΙ φαίνονται στη σελίδα: <https://service.eudoxus.gr/secapp/public/intro.html>

Οι δηλώσεις συγγραμμάτων από τους φοιτητές θα ξεκινήσουν από τη Δευτέρα 4-10-2010, με χρήση των κωδικών πρόσβασης (username /password) που χορηγούνται από τα οικεία Ιδρύματα.

Όσοι φοιτητές ενδιαφέρονται να μάθουν εάν διαθέτουν έγκυρους κωδικούς πρόσβασης, μπορούν να επισκεπτούν τη σελίδα: <http://eudoxus.gr/StudentEntryCheck>

Σε περίπτωση που οι κωδικοί πρόσβασης δεν είναι λειτουργικοί ή είναι ελλιπείς, θα πρέπει να γίνεται επικοινωνία με την αρμόδια υπηρεσία του Ιδρύματος, ώστε να εξασφαλιστεί η κατοχή λειτουργικών κωδικών πρόσβασης.

Η υπηρεσία ΕΥΔΟΞΟΣ υλοποιείται για λογαριασμό του Υπουργείου Παιδείας από το ΕΔΕΤ (Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας) και υποστηρίζεται από ειδικό Γραφείο Αρωγής Χρηστών:

<http://eudoxus.gr/Contact.aspx>

Οι φοιτητές του ΤΕΙ Αθήνας, για την σύνδεση στην υπηρεσία ΕΥΔΟΞΟΣ, θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν τους ίδιους κωδικούς πρόσβασης που χρησιμοποιούν για τις δικτυακές υπηρεσίες (mail, vrn, wifi) του ιδρύματος.

Όσοι φοιτητές δεν έχουν πάρει στο παρελθόν τους κωδικούς αυτούς, θα μπορούν να τους παραλάβουν ηλεκτρονικά μέσω της ιστοσελίδας **<http://register.teiath.gr>** από τη Δευτέρα 4-10-2010.

Νέος μηχανισμός παραλαβής λογαριασμών από το ΚΔΔ (Κέντρο Διαχείρισης Δικτύου)

Το Κέντρο Διαχείρισης Δικτύου του ΤΕΙ Αθήνας ανακοίνωσε ότι από την Δευτέρα 27-9-2010 ισχύει νέος μηχανισμός παραλαβής λογαριασμών από το ΚΔΔ για τους σπουδαστές. Συγκεκριμένα πλέον μέσα από την ιστοσελίδα **<http://register.teiath.gr>** θα μπορεί ο κάθε σπουδαστής να λάβει τα στοιχεία σύνδεσης του λογαριασμού (username/password) του χωρίς να χρειάζεται να περάσει ο ίδιος από τα γραφεία του ΚΔΔ.

Το μόνο που θα χρειαστεί για την είσοδο στην ιστοσελίδα (<http://register.teiath.gr>) είναι οι κωδικοί της εφαρμογής του μαθητολογίου που έχει παραλάβει από την Γραμματεία του Τμήματός του.

Να σημειωθεί ότι όποιος σπουδαστής έχει πάρει ήδη τα στοιχειά σύνδεσης του λογαριασμού του από το ΚΔΔ (μέσω την παλιάς διαδικασίας παραλαβής) δεν χρειάζεται να κάνει κάτι παραπάνω.

Επίσης να θυμίσουμε ότι με την παραλαβή των στοιχείων σύνδεσης υπάρχει πρόσβαση στις παρακάτω υπηρεσίες:

- ✓ Υπηρεσία **email** με προσωπικό λογαριασμό αλληλογραφίας της μορφής @teiath.gr.
- ✓ Υπηρεσία **VPN** (για πρόσβαση από το σπίτι σε Ηλεκτρονικές Βιβλιοθήκες & περιοδικά).
- ✓ Ασύρματη πρόσβαση (**Wifi**) μέσα στους χώρους του ΤΕΙ Αθήνας.
- ✓ Υπηρεσία **Dialup** (για χρήστες με περιστασιακή χρήση του Internet)

Επιπρόσθετα από την ΕΔΕΤ (**www.grnet.gr**) είναι διαθέσιμες στους σπουδαστές του ΤΕΙ οι παρακάτω υπηρεσίες:

- ✓ Υπηρεσία **Πίθος** (παροχή online αποθηκευτικού χώρου μεγέθους 50GB).
- ✓ Υπηρεσία **Αναφανδον** (Δωρεάν διάθεση εμπορικού λογισμικού, πχ της Microsoft).
- ✓ **Forrester**, πρόσβαση στη δημοσιευμένη έρευνα και αναλύσεις της Forrester.

* Επιπρόσθετος εξυπηρετητής

Στα πλαίσια βελτίωσης και ανανέωσης των υπηρεσιών του Κέντρου Διαχείρισης Δικτύου, εγκαταστάθηκε και λειτουργεί ένας **επιπρόσθετος εξυπηρετητής εξερχόμενης (SMTP) αλληλογραφίας** με όνομα **mobmail.teiath.gr** ο οποίος υποστηρίζει SMTP Authentication πάνω από τα πρωτόκολλα κρυπτογράφησης STARTTLS & SSL/TLS.

Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι, δηλώνοντας τον εξυπηρετητή αυτόν στον mail client σας ως εξυπηρετητή εξερχόμενης αλληλογραφίας, θα μπορεί κάποιος να στέλνει email μέσω από τον mail client (thunderbird, outlook, κτλ) ανεξάρτητα από το δίκτυο, από το οποίο είναι συνδεδεμένος στο internet (ADSL, wireless 3G κτλ), χωρίς να χρειάζεται να κάνει χρήση της υπηρεσίας VPN ή να γνωρίζει τον mail server του δικτύου που βρίσκεται.

Οδηγίες για το πώς μπορεί να δηλώσει τον εξυπηρετητή αυτό σε διάφορους mail clients (outlook express, thunderbird, windows live mail κτλ) υπάρχουν στο site του Κέντρου Διαχείρισης Δικτύου στη σελίδα με τα εγχειρίδια: http://www.noc.teiath.gr/?page_id=34

Να σημειωθεί επίσης ότι ο εξυπηρετητής mail.teiath.gr παραμένει κανονικά σε λειτουργία και θα πρέπει να προτιμάται, εφόσον ο υπολογιστής, από τον οποίο συνδέεστε, είναι μέσα στο Campus του ιδρύματος.

Καλό σου ταξίδι Βικτωρία...

Ήταν μια καυτή ημέρα του Αυγούστου όταν έφυγε από κοντά μας η αέρινη ψυχή της αγαπητής μας συνεργάτιδας **Βικτωρίας Παπαδοπούλου**. Η Βικτωρία ήταν το καταφύγιο για κάθε σπουδαστή, ήταν άνθρωπος που δεν τσιγκουνευόταν το χρόνο που θα αφιέρωνε για τον καθένα ξεχωριστά. Συνέχεια με το χαμόγελο και τη διάθεση για το καλύτερο, μιλούσε στα παιδιά με εμπνευσμένη καθοδήγηση και οι συμβουλές που τους έδινε πνευματικές ή πρακτικές είχαν ως στόχο την δημιουργία καινούργιων προοπτικών με κοινωνική προσέγγιση και νέους ορίζοντες. Είχε το ταλέντο της προσέγγισης, της δημιουργικότητας, της μεταδοτικότητας και αγαπούσε βαθιά αυτά που έκανε. Νομίζω ότι η αναγνώριση από τους σπουδαστές είναι καθολική για τον τρόπο που μετέδιδε απλόχερα τις γνώσεις της. Η Βικτωρία ήταν καταξιωμένη και πρωτοπόρος στον χώρο της αρχιτεκτονικής. Έχει προσφέρει στο χώρο της παιδείας καινούργιες ιδέες, ηθικές αξίες και αγωνιστικότητα, πάντα με συνέπεια στις αρχές της. Ήταν αφοσιωμένη ολόψυχα σε ότι κι αν έκανε, στη δουλειά της στο ίδρυμα, στην οικογένειά της, στους φίλους της. Κρίμα που έφυγες τόσο νωρίς και τόσο άδικα. Θα σε θυμόμαστε για τις δημιουργικές σου δυνατότητες, τις εμπνευσμένες συμβουλές σου, για το χαμόγελό σου και για την αγάπη σου για όλους. *Βικτωρία σε ευχαριστούμε.*

*Οι συνάδελφοι σου από το τμήμα Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής,
Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων*

ΣΥΝΤΟΜΑ ΝΕΑ

/ ΤΟΥ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

2010

**Δραστηριότητες
του Τμήματος ΕΕΥ**

Ο Τομέας Αγωγής Υγείας του Τμήματος Επισκεπτών Υγείας με πρωτοβουλία του κ. **Δ. Χανιώτη** και με συμμετοχή της διεθνούς, ανεξάρτητης, ιατρικής και ανθρωπιστικής οργάνωσης «Πατροί χωρίς Σύνορα» διοργάνωσε ημερίδα με θέμα «Το παγκόσμιο πρόβλημα του παιδικού υποσιτισμού στον Τρίτο Κόσμο». Στην ημερίδα παρουσιάστηκαν το ιατρικό και ανθρωπιστικό έργο των Πατρών Χωρίς Σύνορα, οι ανάγκες των συνανθρώπων μας, το σοβαρό πρόβλημα του υποσιτισμού, η εμπειρία καθώς και η διεθνής ανθρωπιστική παρέμβαση στις χώρες αυτές.

2010

**Έκδοση κάρτας εισόδου αυτοκινήτου
στο ΤΕΙ Αθήνας**

Προκειμένου να εκδοθεί κάρτα εισόδου αυτοκινήτου στο χώρο του ΤΕΙ απαιτούνται τα παρακάτω δικαιολογητικά:

- ✓ αντίγραφο άδειας κυκλοφορίας
- ✓ αντίγραφο διπλώματος
- ✓ αντίγραφο ΠΑΣΟ ή βεβαίωση σπουδών (ακ. έτους 2010 - 2011) για φοιτητές
- ✓ αντίγραφο σύμβασης (ακ. έτους 2010 - 2011) για ΕΠ
- ✓ υπεύθυνη δήλωση (σε περίπτωση που το όχημα δεν είναι στο όνομά σας)

Η κατάθεση των δικαιολογητικών θα γίνεται στο τμήμα Δημόσιων & Διεθνών Σχέσεων από Δευτέρα έως Πέμπτη από τις 10:00 έως τις 13:00.

2011 - 2012

**Υποτροφίες
Ιδρύματος Fulbright**

Το ίδρυμα Fulbright ανακοίνωσε το νέο κύκλο υποτροφιών για το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012. Τα νέα προγράμματα υποτροφιών αφορούν σε Έλληνες πολίτες, καθηγητές /

ερευνητές, μεταπτυχιακούς φοιτητές, εκπαιδευτικούς και καλλιτέχνες για σπουδές, διαλέξεις, επιμορφωτικά προγράμματα και έρευνα στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

Για περισσότερες πληροφορίες και αιτήσεις οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στα τηλέφωνα: 210 7241811, 210 7241812 (καθημερινά 10:00 - 14:00μμ εκτός Τετάρτης) ή στο greekprogram@fulbright.gr καθώς και να επισκέπτονται την ηλεκτρονική διεύθυνση:

www.fulbright.gr.

13 Οκτωβρίου 2010

**Εθελοντική αιμοδοσία
στο ΤΕΙ Αθήνας**

Στις 13 Οκτωβρίου 2010 πραγματοποιήθηκε στο ιατρείο του ΤΕΙ Αθήνας εθελοντική αιμοδοσία με την συνεργασία της μονάδας αιμοληψίας του Γενικού Κρατικού Νοσοκομείου Νίκαιας.

2010 - 2011

**Πρακτική άσκηση
φοιτητών του ΤΕΙ-Α**

Το Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας, κατά την αρ. 34/8-9-2010 συνεδρίασή του, ομόφωνα αποφάσισε ότι, κατά το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2010-2011, οι φοιτητές των Τμημάτων των Σχολών του ΤΕΙ Αθήνας έχουν τη δυνατότητα να ξεκινούν την πρακτική τους άσκηση οφείλοντας έως δύο μαθήματα ειδικότητας.

2010

**Μειωμένο εισιτήριο
σε θεατρικές παραστάσεις**

Το προσωπικό του ΤΕΙ Αθήνας μπορεί να παρακολουθήσει τις παραστάσεις των θεάτρων Μουσούρη και Ήβη με μειωμένο εισιτήριο (18€) με την επίδειξη της υπηρεσιακής ταυτότητας.

νέα

από τη δράση της ομοσπονδίας ΟΣΕΠ ΤΕΙ *

* Επιστολές της ΟΣΕΠ - ΤΕΙ

 Προς τον Υφυπουργό Παιδείας, κ. Πανάρετο

Αθήνα, 28 Αυγούστου 2010

Θέμα: Διαδικασία αξιολόγησης των προγραμμάτων βασικής έρευνας «ΘΑΛΗΣ» και «ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ»

Αξιότιμε κύριε Υφυπουργέ,

Πριν από ένα περίπου μήνα εστάλη στην πολιτική ηγεσία του ΥΠΔΒΜΘ η με ημερομηνία 28 Ιουλίου απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής της ΠΟΣΔΕΠ με θέμα «Αλλαγή της διαδικασίας αξιολόγησης των ερευνητικών προγραμμάτων «ΘΑΛΗΣ» και «ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ». Στην απόφαση αυτή - στην οποία ως σημειωθεί καταλήξαμε, αφού συνεργαστήκαμε επί μακρόν τόσο με συναδέλφους διακεκριμένους ερευνητές της ημεδαπής και της αλλοδαπής όσο και με έγκριτους νομικούς συναδέλφους - αναδεικνύονται ποικίλα θέματα νομικής φύσεως, ερευνητικής πρακτικής αλλά και διαφάνειας και δεοντολογίας. Με το πέρασμα του χρόνου και τη σωρευμένη πλέον εμπειρία φαίνεται να αναδεικνύεται εξίσου σημαντικό και το θέμα της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας, η οποία ακολουθείται από την ηγεσία του Υπουργείου. Η παλαιότερη εθνική εμπειρία αλλά και η διεθνής πρακτική υποδεικνύουν ότι οι διαδικασίες αξιολόγησης από μια στοιχειωδώς λειτουργούσα κεντρική αρχή περατώνονται σε διάστημα 3-4 μηνών. Παρατηρούμε όμως ότι το πρόγραμμα «Ηράκλειτος II» μετρά ήδη τον 16^ο μήνα από υποβολής των προτάσεων, χωρίς να έχουν ανακοινωθεί ακόμα τα αποτελέσματα της αξιολόγησης. Για τα προγράμματα «ΘΑΛΗΣ» και «ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ», με απόφασή σας που μας κοινοποιήθηκε 5 περίπου μήνες μετά την προθεσμία υποβολής των προτάσεων, αλλάζει η διαδικασία αξιολόγησης, και ζητούνται για αυτόν το λόγο συμπληρωματικά στοιχεία από όσους έχουν υποβάλει προτάσεις. Είναι δε αξιοσημείωτο, ότι στην εν λόγω απόφασή σας, δεν παρουσιάζεται η μεθοδολογία αξιολόγησης που θα εφαρμοστεί, όπως υπαγορεύουν οι στοιχειώδεις κανόνες διαφάνειας και νομιμότητας.

Αρκετοί από εμάς έχουν μακρά πείρα τόσο στη σύνταξη προτάσεων όσο και στη διαδικασία αξιοκρατικής, διαφανούς, αδιάβλητης διαδικασίας αξιολόγησης των ερευνητικών προτάσεων αλλά και στην τελική επίτευξη των στόχων που θέτουμε - συνήθως δε με μεγάλη επιτυχία. Αυτή τη στιγμή

 * Ομοσπονδία Συλλόγων Εκπαιδευτικού Προσωπικού ΤΕΙ (ΟΣΕΠ - ΤΕΙ)

η ερευνητική κοινότητα της χώρας βρίσκεται στην τραγική κατάσταση να διανύει τον πέμπτο ή έκτο χρόνο μηδενικής χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων της από το κράτος. Ελπίσαμε ότι μετά την υπαγωγή όλων των αρμοδιοτήτων που αφορούν την Έρευνα σε ένα Υπουργείο και με βάση τις προγραμματικές δηλώσεις της πολιτικής ηγεσίας, η κατάσταση θα ανατραπεί. Η υπάρχουσα αυτή τη στιγμή πραγματικότητα μας διαμορφώνει την πεποίθηση ότι στον τομέα της χρηματοδότησης της Έρευνας - με μόνη εξαίρεση το πρόγραμμα «ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ» - η Πολιτεία επιδεικνύει αδικαιολόγητη ολιγωρία, και πειραματισμούς που αγγίζουν τα όρια του ερασιτεχνισμού.

Οι τρεις Ομοσπονδίες του χώρου της Ανώτατης Εκπαίδευσης και της Έρευνας - στο ξεκίνημα μιας καινούριας ακαδημαϊκής χρονιάς, όπως φαίνεται αλλιώς από τις άλλες - θεωρούν ότι δεν μπορούν, στο βαθμό που τις αφορά και στο μέτρο των δυνατοτήτων τους, να αφήσουν τα πράγματα να κινούνται σε ρυθμούς μηδενικούς. Ζητάμε, για τελευταία φορά, πριν προχωρήσουμε σε ένδικα μέσα, την απόσυρση της σχετικής απόφασής σας και την άμεση αξιολόγηση των προτάσεων με τους ακριβείς όρους της προκήρυξης. Εάν μέχρι τη Δευτέρα 6-9-2010 δεν πάρουμε θετική απάντηση στο αίτημά μας, είμαστε υποχρεωμένοι να προστατεύσουμε τα μέλη μας και να προσφύγουμε στη δικαιοσύνη.

Με Ιδιαίτερη Εκτίμηση

Νικόλαος Μ. Σταυρακάκης, Πρόεδρος ΠΟΣΔΕΠ

Γιάννης Τσάκης, Πρόεδρος ΟΣΕΠ-ΤΕΙ

Δημήτρης Λουκάς, Πρόεδρος ΕΕΕ

Προς την Υπουργό Παιδείας, κ. Διαμαντοπούλου

Αθήνα, 2 Αυγούστου 2010

Θέμα: «Απόσυρση απόφασης του Γ.Γ. Δια Βίου Μάθησης σχετικά με τα κριτήρια και τη μοριοδότηση για την επιλογή Περιφερειακών Στελεχών Εκπαίδευσης Ενηλίκων

Αξιότιμη Κυρία Υπουργέ,

Η ΟΣΕΠ-ΤΕΙ εκφράζει την αγανάκτησή της που για μια ακόμη φορά υπηρεσιακοί παράγοντες του Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων αγνοούν επιδεικτικά τόσο το Ν. 2916/2001, όσο και το Νόμο Πλαίσιο 3549/2007 που αναφέρουν ρητά ότι τα ΑΕΙ αποτελούνται από δύο παράλληλους τομείς τα Πανεπιστήμια και τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Στις 30-7-2010 με αρ. πρωτ.: 2885, ο Γ.Γ. Δια Βίου Μάθησης κ. Ευθύμιος Μπάκας υπέγραψε απόφαση με θέμα: Κριτήρια και μοριοδότηση για την επιλογή Περιφερειακών Στελεχών Εκπαίδευσης Ενηλίκων.

Η απόφαση αυτή αδικεί καταφανώς τους πτυχιούχους της Ανώτατης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, διότι τους αποκλείει ευθέως από την επιλογή τους ως Περιφερειακών Στελεχών Εκπαίδευσης, διότι

θέτει ως προαπαιτούμενο το πτυχίο πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (αγνοώντας τη μετέπειτα εξέλιξη των πτυχιούχων, οι οποίοι μπορεί να είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού ή διδακτορικού διπλώματος!!!!!!). Η παραπάνω απόφαση είναι ιδιαίτερα άδικη και ανακόλουθη ως προς τη φύση της Δ.Β.Μ. εάν λάβουμε υπόψη ότι στη Δια Βίου Εκπαίδευση, το μεγαλύτερο μέρος της καλύπτει η συνεχιζόμενη (Δια Βίου) Επαγγελματική Κατάρτιση.

Σας παρακαλούμε στο Σχέδιο Νόμου για τη Δ.Β.Μ. που θα ψηφιστεί στη βουλή να γίνει αναδιατύπωση και ο όρος πανεπιστημιακή εκπαίδευση να αντικατασταθεί με τον όρο «Ανώτατη Εκπαίδευση». Η ΟΣΕΠ-ΤΕΙ, επιφυλάσσεται να προσβάλλει την παραπάνω απόφαση με κάθε νόμιμο μέσο.

Με εκτίμηση,

Ο Πρόεδρος **Γ. Τσάκνης**, καθηγητής ΤΕΙ Αθήνας

Ο Γραμματέας **Κ. Τσινίδης**, καθηγητής εφαρμογών ΤΕΙ Λάρισας

Δελτία τύπου της ΟΣΕΠ - ΤΕΙ

Αθήνα, 1 Σεπτεμβρίου 2010

Την 1-9-2010 το ΚΔΣ της ΟΣΕΠ-ΤΕΙ συναντήθηκε με την Υπουργό Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων κ. Άννα Διαμαντοπούλου. Στη συνάντηση παραβρέθηκε ο Υφυπουργός Παιδείας κ. Γ. Πανάρετος και ο Ειδικός Γραμματέας ΑΕΙ κ. Β. Παπάζογλου. Στη συνάντηση συζητήθηκαν τα παρακάτω θέματα:

1 Επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων ΤΕΙ: Η ΟΣΕΠ επεσήμανε στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας την μη υλοποίηση της δέσμευσης του υφυπουργού Γ. Πανάρετου στη Σύνοδο των προέδρων ΤΕΙ στη Λαμία, ότι η έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων θα είχε ολοκληρωθεί με την έναρξη του καινούργιου ακαδημαϊκού έτους. Ο κ. Πανάρετος απάντησε ότι μετά την κοινή συνεδρίαση του ΣΑΠΕ/ΣΑΤΕ η διαδικασία είναι σε εξέλιξη και σύντομα θα εκδοθούν τα προεδρικά διατάγματα. Επίσης, τόνισε ότι με βάση τα προεδρικά διατάγματα θα δίνονται στους πτυχιούχους τα επαγγελματικά δικαιώματα του 1ου επιπέδου και στη συνέχεια μέσω των ενιαίων φορέων θα δίνονται τα επαγγελματικά δικαιώματα των άλλων επιπέδων.

2 Προβλήματα που δημιουργήθηκαν στα ΤΕΙ με την κατάργηση της βάσης του 10: Η ΟΣΕΠ πρότεινε να γίνει επανεξέταση του τρόπου εισαγωγής στα ΑΕΙ, επειδή υποψήφιοι με πολύ χαμηλή βάση εισήχθησαν σε Τμήματα ΤΕΙ, με αποτέλεσμα να δυσφημιστεί ο θεσμός. Τμήματα που και φέτος δεν είχαν εισακτέους πρέπει να συγχωνευτούν ή να αλλάξουν γνωστικό αντικείμενο.

3 Μεταπτυχιακά προγράμματα.: Η ΟΣΕΠ διαμαρτυρήθηκε γιατί δεν υπογράφονται προτάσεις Μεταπτυχιακών προγραμμάτων, ακόμα και σε Τμήματα που έχει ολοκληρωθεί η εξωτερική

αξιολόγηση. Το ΥΠΕΠΘ μας είπε ότι δε θα υπογραφεί κανένα πρόγραμμα πριν την ψήφιση του νέου νόμου πλαισίου.

4 Ετήσια εισαγωγή φοιτητών στα ΤΕΙ: Επισημίσαμε τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν στα κεντρικά ΤΕΙ και παράλληλα ζητήσαμε να γίνει εξίσωση του ωραρίου του ΕΠ με αυτό των μελών ΔΕΠ. Το Υπουργείο μας απάντησε ότι με το νέο νόμο πλαίσιο θα δίνεται αυτοτέλεια στα ΑΕΙ, τα οποία θα ορίζουν και το ωράριο απασχόλησης.

5 Χορήγηση εκπαιδευτικών αδειών για την εκπόνηση διδακτορικού διπλώματος: Ζητήσαμε να δίνεται η δυνατότητα εκπαιδευτικής άδειας στο ΕΠ για την εκπόνηση διδακτορικού, δεδομένου ότι από 1-1-2014 το διδακτορικό είναι απαραίτητο τυπικό προσόν και για τη βαθμίδα του καθηγητή εφαρμογών. Το υπουργείο μας απάντησε ότι θα εξετάσει το θέμα σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών. Επίσης, ζητήσαμε να συντομεύσει η διαδικασία υπογραφών που αφορούν σε εξελίξεις ΕΠ και μας δόθηκε η απάντηση ότι θα υπογράφονται σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Ο Πρόεδρος **Γ. Τσάκνης**, καθηγητής ΤΕΙ Αθήνας

Ο Γραμματέας **Κ. Τσινίδης**, καθηγητής εφαρμογών ΤΕΙ Λάρισας

Αθήνα, 2 Αυγούστου 2010

ΘΕΜΑ: Αλλαγή της διαδικασίας αξιολόγησης των ερευνητικών προγραμμάτων «ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ» και «ΘΑΛΗΣ»

Το ΚΔΣ της ΟΣΕΠ-ΤΕΙ διαμαρτύρεται έντονα και είναι αντίθετο με την προτεινόμενη διαδικασία κρίσης που ανακοινώθηκε στις 21-7-2010 από το Γραφείο του Υφυπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, κ. Πανάρετου, σχετικά με τα ερευνητικά προγράμματα ΘΑΛΗ και ΑΡΧΙΜΗΔΗ.

Είναι απαράδεκτο από κάθε άποψη να μεταβάλλεται η διαδικασία αξιολόγησης ερευνητικών προγραμμάτων, έξι μήνες μετά την υποβολή τους. Η νέα διαδικασία αφενός κωλυσιεργεί την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης και αφετέρου δημιουργεί σοβαρά προβλήματα όσον αφορά τη διαφάνεια, την ποιότητα των αξιολογήσεων και το χρόνο ολοκλήρωσης της διαδικασίας.

Η συγκεκριμένη διαδικασία δεν συμβάλει στην αξιοκρατία και τη διαφάνεια, αλλά αντίθετα δημιουργεί τα παρακάτω προβλήματα στα ΑΕΙ:

1 ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ: (α) Με ποια διαδικασία θα επιλεγούν οι ξένοι αξιολογητές, ώστε να καλύπτουν όλα τα θεματικά πεδία; (β) Με ποια διαδικασία και με ποια κριτήρια θα αξιολογηθούν οι «εκτεταμένες περιλήψεις»; Είναι δυνατόν οι αξιολογητές να αξιολογήσουν τις προτάσεις μόνο από τις περιλήψεις;

2 ΝΟΜΙΚΑ: (α) Σε καμία ευνομούμενη χώρα, και σε καμία προκήρυξη για χρηματοδότηση έρευνας δεν ζητούνται ουσιαστικά στοιχεία που αφορούν στο φυσικό αντικείμενο του υποβαλλόμενου

ερευνητικού έργου, μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προτάσεων. (β) Η απαιτούμενη περίληψη στα Αγγλικά, έκτασης άνω των 3.000 λέξεων, επιτρέπει την εκ νέου σύνταξη της πρότασης έργου, με αρκετούς βαθμούς ελευθερίας σε σχέση με την αρχική πρόταση, τη στιγμή μάλιστα που στην αρχική προκήρυξη δεν ζητείτο αντίστοιχη περίληψη στα Ελληνικά, η οποία θα μπορούσε ίσως να μεταφραστεί ώστε να είναι, έστω κατά τεκμήριο, δυνατός ο έλεγχος της ακρίβειας της απόδοσης.

3 ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ: (α) Κανείς δε δικαιούται να αλλάξει τη διαδικασία αξιολόγησης μετά το πέρας της υποβολής των προτάσεων και επομένως το Υπουργείο Παιδείας με την πρόταση αυτή, λειτουργεί έξω από τα θεμελιώδη διεθνή πρότυπα της επιστημονικής δεοντολογίας.

4 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ: Η νέα αυτή διαδικασία θα επιφέρει και νέα καθυστέρηση στην πορεία των ερευνητικών προγραμμάτων και τίθεται το ερώτημα του κατά πόσο είναι εφικτό να ολοκληρωθούν μέχρι 31-12-2013.

Απαιτούμε από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων να ακυρώσει άμεσα τη διαδικασία αυτή και να προχωρήσει με γρήγορους ρυθμούς την αξιολόγηση, σύμφωνα με τους αρχικούς όρους της προκήρυξης. Η ελληνική επιστημονική κοινότητα των ΑΕΙ, έχει ταλαιπωρηθεί αρκετά με την έλλειψη στοιχειώδους στρατηγικής υποστήριξης της έρευνας, με τις γραφειοκρατικές διαδικασίες διαχείρισης και ελέγχων των ερευνητικών έργων, με την ασυνέπεια και τις καθυστερήσεις στις διαδικασίες προκήρυξης και αξιολόγησης των λιγοστών ερευνητικών προγραμμάτων.

Η ΟΣΕΠ-ΤΕΙ, εφόσον δεν αποσυρθεί η νέα διαδικασία, επιφυλάσσεται να την προσβάλλει με κάθε νόμιμο μέσο.

Ο Πρόεδρος **Γ. Τσάκνης**, καθηγητής ΤΕΙ Αθήνας

Ο Γραμματέας **Κ. Τσινίδης**, καθηγητής εφαρμογών ΤΕΙ Λάρισας

ΝΕ ΣΤΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΚΠΕΔΕΦΣΗ. ΟΧΙ ΣΤΙΝ ΙΔΕΙΟΤΙΚΩΠΙΣΗ.

(Ανώνυμος¹)

Εκφράζοντας την αντίθεσή τους στην απόφαση της κατάργησης «της βάσης του δέκα» έγκαιρα και τεκμηριωμένα εκπαιδευτικοί και διοικήσεις των ΤΕΙ είχαν επισημάνει τις αρνητικές επιπτώσεις που έχει η εφαρμογή της για την ποιότητα της εκπαίδευσης και το μέλλον των ιδρυμάτων.

Δυστυχώς, δεν εισακούστηκαν και για άλλη μία φορά τα ΤΕΙ, όχι μόνο δέχθηκαν «πολύ αδύνατους» φοιτητές, αλλά και μια μονόπλευρη στόχευση με μοναδικό αποτέλεσμα την απαξίωση τους δια μέσου της αρθρογραφίας.

Ταυτόχρονα το Υπουργείο Παιδείας, φάνηκε να μην είχε μελετήσει σοβαρά τις επιπτώσεις, και δέχθηκε ένα ισχυρό σοκ μπροστά σε δεδομένα όπως:

➤ Πόσο υποβαθμισμένη είναι η δήθεν δωρεάν εκπαίδευση που προσφέρει πελατεία στα ιδιαίτερα μαθήματα και φροντιστήρια και πόσο ανεπαρκής είναι η δημόσια εκπαίδευση. Γιατί πώς να

εξηγηθεί το φαινόμενο ότι υποψήφιοι - κάτοχοι απολυτηρίου Λυκείου έδωσαν περίπου 94.000 σχεδόν λευκές κόλλες και 116.000 βαθμολογήθηκαν κάτω του δέκα². Δηλαδή ένας στους τρεις υποψηφίους έγραψε κάτω από τη βάση και από αυτούς οι μισοί έδωσαν λευκή κόλλα. Παρά ταύτα και ενώ αποδεδειγμένα δεν έχουν βασικές γνώσεις σήμερα είναι ακαδημαϊκοί πολίτες.

- Τα 2/5 του συνόλου των πανεπιστημιακών τμημάτων και των τμημάτων ΤΕΙ παρουσίασαν καθοδική πορεία.
- Ανά επιστημονικό πεδίο (Ε.Π.) παρατηρούμε:
 - ✓ Στο 1^ο Ε.Π. η βάση εισαγωγής για το πανεπιστήμιο στο τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας ήταν 11.311 μόρια και αντίστοιχα για το τμήμα Λαϊκής και Παραδοσιακής Μουσικής ΤΕΙ Ηπείρου ήταν 10.318.
 - ✓ Στο 2^ο επιστημονικό πεδίο η βάση εισαγωγής ήταν και στο πανεπιστήμιο και στο ΤΕΙ κάτω από το δέκα.
 - ✓ Στο 3^ο 12.714 μόρια για το τμήμα Επιστήμης Τροφίμων και Διατροφής του Πανεπιστημίου Αιγαίου στη Λήμνο και 11.954 το ΤΕΙ στο τμήμα Νοσηλευτικής στο Διδυμότειχο.
 - ✓ Στο 4^ο και 5^ο στα τμήματα των πανεπιστημίων εισάγονται με 10.279 και 10.848 αντίστοιχα ενώ στα ΤΕΙ με 868 και 1.000 αντίστοιχα.
- Στο 21% του συνόλου των πανεπιστημιακών τμημάτων και των τμημάτων ΤΕΙ εισήχθησαν υποψήφιοι με βαθμό κάτω από δέκα. (28 τμήματα των πανεπιστημίων με ελάχιστο τα 417 στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο, 102 τμήματα στα ΤΕΙ με ελάχιστο τα 868 μόρια σε τμήμα του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας).
- Υπάρχουν 27 τμήματα των ΤΕΙ που έμειναν άδεια γιατί τα αντικείμενα των σπουδών τους δεν είναι ίσως ελκυστικά για κανέναν υποψήφιο.
- Η κατάσταση αυτή επηρεάζει σημαντικά την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στο μέλλον και την εικόνα τους στη διεθνή εκπαιδευτική κοινότητα.
- Οι επιτυχόντες καλούνται να σπουδάσουν κάτι το οποίο, ούτε θέλουν, ούτε γνωρίζουν ούτε επεδίωξαν και όταν βγουν στην αγορά εργασίας θα έχουν να αντιμετωπίσουν μεγάλες δυσκολίες.

Η εξαγγελία αλλαγών στο λύκειο και στο εξεταστικό και η δημιουργία ενός νέου πλαισίου λειτουργίας για τα πανεπιστήμια και ΤΕΙ ήταν η αντίδραση του υπουργείου παιδείας στα ζητήματα αυτά και όχι μόνο.

Ο ειλικρινής και τεκμηριωμένος διάλογος με αρχές, στόχους και όραμα για τη παιδεία είναι το ζητούμενο και η καλύτερη λύση.

Τα μέλη ΕΠ των ΤΕΙ με βάση τις αποφάσεις των οργάνων τους θα προσέλθουν σε αυτόν και θα καταθέσουν τις προτάσεις τους, αφού όλοι πιστεύουν και βιώνουν καθημερινά ότι ΠΑΙΔΕΙΑ ΔΙΧΩΣ ΒΑΣΕΙΣ - κυριολεκτικά και μεταφορικά - ούτε μπορεί να υπάρχει ούτε όμως και να συνεχισθεί.

Κ. Πολίτης

Πρόεδρος Συλλόγου Εκπαιδευτικού Προσωπικού ΤΕΙ Αθήνας

¹ Πάσχος Μανδραβέλης (2001), Είπαν...Λεξικό του έξυπνου λόγου, τέταρτη έκδοση, (Αθήνα, Εκδόσεις ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ)

² Εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ, φύλλο 26-8-10, Ειδικό ένθετο.

ο ΤΥΠΟΣ έγραψε ...

Κατά το τρίμηνο Ιούλιος, Αύγουστος, Σεπτέμβριος 2010 διάφορα θέματα της Παιδείας απασχόλησαν τον Τύπο. Μερικά από αυτά ήταν:

Η εφημερίδα “ΕΘΝΟΣ” (27-9-2010) με τίτλο «*Νέο τοπίο σε ΑΕΙ-ΤΕΙ*» αναφέρεται στο νέο εξεταστικό σύστημα για εισαγωγή στα πανεπιστήμια που προανήγγειλε ο πρωθυπουργός από το βήμα της συνάντησης εργασίας στους Δελφούς για τις αλλαγές στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Το σχέδιο των αλλαγών παρουσίασε η Άννα Διαμαντοπούλου.

Ο κ. Παπανδρέου μίλησε για εισαγωγή σε Πανεπιστήμια και όχι σε σχολές, όπως ισχύει σήμερα ενώ έκανε λόγο για ανάγκη εφαρμογής ενός συστήματος «Καλλικράτη» στα Ανώτατα Ιδρύματα με σκοπό την οικονομικότερη λειτουργία τους.

Η εφημερίδα “ΤΑ ΝΕΑ” (24-9-2010) με τίτλο «*Ερχονται σαρωτικές αλλαγές σε ΑΕΙ-ΤΕΙ*» αναφέρεται στο διάλογο για την τριτοβάθμια εκπαίδευση που εξήγγειλε ο πρωθυπουργός στους Δελφούς σημειώνοντας τα εξής:

«Ευκολότερη εισαγωγή στα πανεπιστήμια και στα ΤΕΙ καθώς οι φοιτητές θα εισάγονται σε σχολές ή ακόμα και σε πανεπιστήμια (π.χ. στο Πάντειο) αντί σε τμήματα όπως τώρα.

Δυσκολότερη όμως η αποφοίτηση, καθώς θα κρίνονται βάσει των επιδόσεών τους μέσα στα ιδρύματα και δεν θα μπορούν πια να μετατρέπονται σε «αιώνιους», όπως σχεδιάζει η κυβέρνηση».

Η εφημερίδα “ΗΜΕΡΗΣΙΑ” (27-9-2010) με τίτλο «*Μεγάλες ανατροπές στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση*» σχολιάζει: «Λιγότερα πανεπιστήμια

και λιγότερες σχολές μέσω «Καλλικράτη» στην Παιδεία, νέο σύστημα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με απευθείας εισαγωγή στα πανεπιστήμια κι όχι σε σχολές ή τμήματα, νέο τρόπο διοίκησης των ΑΕΙ, αλλαγή του τρόπου διανομής των συγγραμμάτων και διεθνοποίηση των ελληνικών πανεπιστημίων, είναι ορισμένες από τις αλλαγές που βάζει η κυβέρνηση στο τραπέζι του διαλόγου.

Το περίγραμμα των ριζικών αλλαγών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση έδωσαν χθες στη συνάντηση εργασίας, στους Δελφούς, ο πρωθυπουργός, Γ. Παπανδρέου και η υπουργός Παιδείας, Α. Διαμαντοπούλου.»

Η εφημερίδα “ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ” (27-9-2010) με τίτλο «*Μάνατζερ για στρατηγικό σχεδιασμό, προϋπολογισμό και διοίκηση*» αναφέρεται στο διάλογο για την τριτοβάθμια εκπαίδευση που εξήγγειλε ο πρωθυπουργός στους Δελφούς σημειώνοντας: «Το «παρωχημένο και εσωστρεφές» Πανεπιστήμιο της Μεταπολίτευσης φεύγει, το σύγχρονο ανώτατο Ιδρυμα της αριστείας, της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης έρχεται. Το δρόμο θα στρώσουν οι ριζικές αλλαγές σε διοίκηση-φοίτηση-χρηματοδότηση των Ιδρυμάτων αλλά και στη «γεωγραφία» της Ανώτατης Εκπαίδευσης».

Η εφημερίδα “ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ” (21-9-2010) με τίτλο «*Μετεγγραφές εξπρές στα ΑΕΙ, αλλά και αυστηρές ποινές*» γράφει: «Το νέο σύστημα μετεγγραφών έχει σημαντικές αλλαγές, οι

οποίες υπαγορεύθηκαν από την ανάγκη να διευκολυνθούν λόγω της οικονομικής κρίσης οι οικογένειες με παιδιά-φοιτητές σε ΑΕΙ μακριά από την οικογενειακή εστία. Την ανάγκη αυτή υπηρετεί το γεγονός ότι όλοι - δηλαδή, όχι μόνο οι ειδικές κατηγορίες φοιτητών όπως οι τρίτεκνοι αλλά και όσοι πληρούν τις οικονομικές προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος - θα πάρουν άμεσα μετεγγραφή στο κεντρικό ΑΕΙ και δεν θα χρειαστεί να μείνουν ένα ακαδημαϊκό έτος στο περιφερειακό ΑΕΙ όπου εισήχθησαν.

Η εφημερίδα "ΤΑ ΝΕΑ" (21-9-2010) με τίτλο «*Ηλεκτρονική τσιμπίδα για τους «αιώνιους» φοιτητές*» γράφει «Τον εντοπισμό των πραγματικά ενεργών φοιτητών και άρα στην καλύτερη εφαρμογή του περιορισμού των λεγόμενων «αιώνιων», θα βοηθήσει η νέα ηλεκτρονική διαδικασία διάθεσης των πανεπιστημιακών συγγραμμάτων που εγκαινιάζει το υπουργείο Παιδείας.

Εκτός από την επιτάχυνση των διαδικασιών και την εξοικονόμηση πόρων (μέχρι σήμερα πληρώναμε κονδύλι 60 εκατ. ευρώ κάθε χρόνο για συγγράμματα, χωρίς απολογισμό, ούτε έλεγχο) το νέο σύστημα «Εύδοξος» (www.eudoxus.gr) θα συγκεντρώσει για πρώτη φορά σε κεντρικό επίπεδο και όλους τους φοιτητές που πραγματικά σπουδάζουν».

Η εφημερίδα "ΤΟ ΕΘΝΟΣ" (21-9-2010) με τίτλο «*Μετεγγραφές - εξπρές σε ΑΕΙ και ΤΕΙ*» γράφει: «Ταχύτερες, αξιοκρατικότερες και με σωστότερη κατανομή των υποψηφίων προς τα πανεπιστημιακά και τεχνολογικά τμήματα, θεωρεί το υπουργείο Παιδείας ότι θα είναι οι φεινές μετεγγραφές, οι οποίες εκτιμάται ότι θα αυξηθούν σε σχέση με πέρυσι κατά 25%, ξεπερνώντας τις 10.000.

Την ίδια στιγμή, ενεργοποιείται και η ηλεκτρονική επιλογή των συγγραμμάτων, η οποία απλοποιείται, καθώς οι φοιτητές θα μπορούν

μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας να τα επιλέγουν από μία τεράστια βάση δεδομένων που θα περιλαμβάνει 42.705 έντυπα και ηλεκτρονικά συγγράμματα.

Και στις δύο περιπτώσεις οι ενδιαφερόμενοι θα ειδοποιούνται μέσω μηνυμάτων στα κινητά τους, αλλά και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail)».

Η εφημερίδα "ΤΑ ΝΕΑ" (24-9-2010) με τίτλο: «*Αλλαγές υπό προϋποθέσεις ζητούν οι πανεπιστημιακοί*» αναφέρεται στο θέμα των ερευνητικών προγραμμάτων «Θαλής» και «Ηράκλειτος» και στις αλλαγές που ζήτησαν οι εκπρόσωποι της ομοσπονδίας καθηγητών στα ανώτατα ιδρύματα της χώρας (ΠΟΣΔΕΠ - ΟΣΕΠ ΤΕΙ) κατά τη διάρκεια συνέντευξης Τύπου.

Η εφημερίδα "ΤΑ ΝΕΑ" (21-9-2010) με τίτλο «*Ηλεκτρονική τσιμπίδα για τους «αιώνιους» φοιτητές*» αναφέρεται στη νέα ηλεκτρονική διαδικασία διάθεσης των πανεπιστημιακών συγγραμμάτων, που θα βοηθήσει στον εντοπισμό των πραγματικά ενεργών φοιτητών και άρα στην καλύτερη εφαρμογή του περιορισμού των λεγόμενων «αιώνιων».

Η εφημερίδα "ΤΟ ΒΗΜΑ" (19-9-2010) με τίτλο «*Πόλεμος για τα κονδύλια της πανεπιστημιακής έρευνας*» αναφέρεται στη διαμάχη που υφίσταται μεταξύ των πανεπιστημιακών που καταγγέλλουν ότι η υποχρηματοδότηση της έρευνας στα ελληνικά ΑΕΙ αποτελεί την «ταφόπλακα» της δημόσιας ανώτατης εκπαίδευσης και της ηγεσίας του υπουργείου Παιδείας που κάνει λόγο για αξιολογήσεις και χρηματοδοτήσεις ερευνητικών προγραμμάτων με «ανεπαρκείς κανόνες, χωρίς έμφαση στους στόχους και στα ερευνητικά αποτελέσματα, αλλά με έμφαση στην απορροφητικότητα αντί της ποιότητας».

νέα της Επιτροπής Εκπαίδευσης & Ερευνών

Συγκρότηση νέας Επιτροπής Εκπαίδευσης και Ερευνών

Μετά από τις εκλογές που πραγματοποιήθηκαν στις 5 Οκτωβρίου 2010 συγκροτήθηκε η νέα Επιτροπή Εκπαίδευσης και Ερευνών στο ΤΕΙ Αθήνας ως εξής:

Πρόεδρος	Μιχαήλ Μπρατάκος , Αντιπρόεδρος του ΤΕΙ
Αντιπρόεδρος	Ιωάννης Τσάκης , καθηγητής ΣΤΕΤΡΟΔ
Μέλη	Αθανάσιος Νασιόπουλος , καθηγητής ΣΤΕΦ
	Γεώργιος Παναγιάρης , καθηγητής ΣΓΤΚΣ
	Διονύσιος Κάβουρας , καθηγητής ΣΤΕΦ
	Ευαγγελία Πρωτόππαπα , καθηγήτρια ΣΕΥΠ
	Περικλής Λύτρας , καθηγητής ΣΔΟ.

Στην ψηφοφορία ψήφισαν οι 35 εκπρόσωποι των Τμημάτων του ΤΕΙ, οι οποίοι εξελέγησαν από τις Γενικές συνελεύσεις των Τμημάτων.

Η θητεία της Επιτροπής Ερευνών είναι τριετής, από 6-10-2010 έως 5-10-2013.

Με ISO 9001:2008 λειτουργεί πλέον ο ειδικός λογαριασμός του ΤΕΙ-Α

Ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας του ΤΕΙ Αθήνας, μετά από επιτυχή ολοκλήρωση της 2^{ης} επιτήρησης που πραγματοποιήθηκε το Σεπτέμβριο 2010 από το διεθνώς αναγνωρισμένο φορέα πιστοποίησης DQS Hellas και αφού διαπιστώθηκε ότι το Σύστημα Διοίκησης Ποιότητας του Ειδικού Λογαριασμού του ΤΕΙ Αθήνας, είναι συμβατό και συμμορφούμενο με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 9001, απέκτησε το διεθνές πιστοποιητικό διασφάλισης ποιότητας κατά ISO 9001:2008.

Η πιστοποίηση αφορά όλες τις δραστηριότητες του Ειδικού Λογαριασμού.

Η διοίκηση και το προσωπικό του Ειδικού Λογαριασμού δεσμεύεται στη συνεχή βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος διαχείρισης ποιότητας με τον καθορισμό συγκεκριμένων στόχων και αντίστοιχων ενεργειών ελέγχου και απολογισμού των αποτελεσμάτων υλοποίησής.

Ο κάθε εργαζόμενος οφείλει, κάνοντας χρήση της εκπαίδευσης που του παρέχεται και των μέσων που τίθενται στη διάθεσή του, να τηρεί τις διαδικασίες του Συστήματος διαχείρισης ποιότητας και να συμβάλλει στην εφαρμογή της διαρκούς βελτίωσής του.

EU-Syria Cooperation Days

Στις 25 και 26 Σεπτεμβρίου 2010 η Ευρωπαϊκή Ένωση διοργάνωσε στη Δαμασκό της Συρίας εκδηλώσεις με θέμα **EU-Syria Cooperation Days**.

Μετά από επίσημη πρόσκληση της ελληνίδας πρέσβειρας στη Δαμασκό κ. **Αθανασίου**, το ΤΕΙ Αθήνας συμμετείχε στις σχετικές εκδηλώσεις εκπροσωπούμενο από τον καθηγητή του τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων & Έργων Τέχνης κ. **Παναγιώρη**, ο οποίος και παρουσίασε τα αποτελέσματα του έργου «Αναπτυξιακής συνεργασίας του Ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών (ΥΔΑΣ)» με τίτλο «Τεκμηρίωση, Συντήρηση και Παρουσίαση της Ελληνιστικής Συλλογής του Αρχαιολογικού Μουσείου της Χάμα στη Συρία: Οργάνωση εργαστηρίου και εκπαίδευση προσωπικού», του οποίου είχε την επιστημονική ευθύνη.

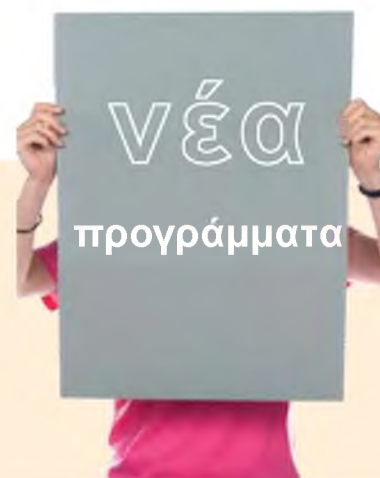
Επίσης παρουσίασε τα αποτελέσματα του ερευνητικού προγράμματος PROMET: «Developing new analytical techniques and materials for monitoring and Protecting Metal Artefacts from the Mediterranean region» του οποίου επιστημονική υπεύθυνη ήταν η καθηγήτρια του τμήματος ΣΑΕΤ κ. **Αργυροπούλου**.

Το ΤΕΙ Αθήνας μοιράστηκε το ελληνικό περίπτερο με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων (ΥΠ.ΠΟ.Τ.) το οποίο επίσης δραστηριοποιείται σε ανάλογα θεματικά πεδία στη Συρία. Στην εκδήλωση μοιράστηκαν ειδικά φυλλάδια και άλλο έντυπο ενημερωτικό υλικό ενώ έγινε προφορική παρουσίαση των προγραμμάτων σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους.

Τόσο οι πολιτικοί παράγοντες όσο και το ευρύτερο κοινό της Συρίας, έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον για τις ελληνικές δραστηριότητες και εξεδήλωσαν την πρόθεσή τους για περαιτέρω συνεργασία ιδιαίτερα στο πλαίσιο του προγράμματος TEMPUS και του ερευνητικού προγράμματος FP7 για τις χώρες του Μεσογείου.

εγκρίσεις νέων προγραμμάτων

Νέα

Τίτλος Έργου:**Οργάνωση, ταξινόμηση και ταξιθέτηση του αρχείου του ταμείου υγείας προσωπικού στην ΑΤΕ****Φορέας χρηματοδότησης:**

Ταμείο Υγείας Προσωπικού της ΑΤΕ

Προϋπολογισμός: 33.000,00 €**Διάρκεια Έργου:** 15-6-2010 έως 15-11-2010**Σύντομη περιγραφή:**

Το αρχείο του Ταμείου Υγείας Προσωπικού στην Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος βρίσκεται ουσιαστικά εκτός λειτουργίας. Το συσσωρευμένο υλικό έχει ακυρώσει την ταξινομική δομή του αρχείου ενώ υπάρχει σημαντικός όγκος υλικού που παραμένει αταξινομητο (εκτός φακέλων). Οι συνθήκες φύλαξης του υλικού σε δύο υπόγειους χώρους είναι εντελώς ακατάλληλες.

Μετά από πρόταση της ομάδας έργου η διοίκηση του Ταμείου ανέλαβε να βελτιώσει τους χώρους φύλαξης και με δικές της ενέργειες να εγκαταστήσει κυλιόμενα ράφια, τα οποία

θα αυξήσουν τη χωρητικότητα των αιθουσών, θα συμβάλλουν στη προστασία και θα διευκολύνουν τη χρήση του αρχειακού υλικού. Τα ράφια θα αναπτυχθούν σε μια ήδη χρησιμοποιούμενη αίθουσα και μια νέα.

Οι επιμέρους εργασίες που θα γίνουν είναι:

1. Συμβουλές για τη βελτίωση και την καλύτερη αξιοποίηση του χώρου
2. Προσωρινή απομάκρυνση του υλικού, ώστε να τοποθετηθούν νέα ράφια.
3. Καθαρισμός και την επανατοποθέτηση (ταξιθέτηση) των φακέλων στα νέα ράφια. Αντικατάσταση των φθαρμένων φακέλων.
4. Αρχαιοθέτηση του υλικού που δεν έχει τοποθετηθεί σε φακέλους.

Στόχος του έργου είναι να επαναφέρει το αρχείο σε κατάσταση που να διευκολύνει τη χρήση του, να γίνει λειτουργικό και εύχρηστο καθώς και να προστατευθεί το υλικό.

Επιστημονικός Υπεύθυνος:**Γ. Γιαννακόπουλος,**
αν. καθηγητήςτμήμα Βιβλιοθηκονομίας
& Συστημάτων
Πληροφόρησης

Τίτλος Έργου:

Σχεδιασμός και ανάπτυξη αυτόνομου τηλεματικού συστήματος φαρμακείου

Φορέας Χρηματοδότησης: PCC Hellas ΕΠΕ

Προϋπολογισμός: 12.000,00 €

Διάρκεια Έργου: 1-9-2010 έως 31-8-2011

Σύντομη περιγραφή:

Αφορά στη μελέτη, στο σχεδιασμό και στην ανάπτυξη τηλεχειριζόμενου, μέσω απλής τηλεφωνικής γραμμής, αυτόνομου συστήματος διανομής φαρμάκων σε στερεά μορφή (χαπιών). Το σύστημα προορίζεται για άτομα με ειδικές

ανάγκες και περιλαμβάνει πολλές (σε πρώτη φάση 6 έως 8) θήκες φαρμάκων, στις οποίες η πρόσβαση απελευθερώνεται μέσω του τηλεχειρισμού.

Διευθύνεται με κατάλληλο κωδικό η αντίστοιχη θήκη και ο χειριστής αποκτά πρόσβαση στην συγκεκριμένη θήκη από προβλεπόμενη θυρίδα. Το σύστημα είναι διαδραστικό και ειδοποιεί για όλες τις ενέργειες το κέντρο ελέγχου.

**Επιστημονικός
Υπεύθυνος:**

Α. Νασιόπουλος,
καθηγητής

τμήμα
Ηλεκτρονικής

Τίτλος Έργου:

Τεχνική Βοήθεια στο Πληροφοριακό Σύστημα Επιτροπών Πρακτικής Εξέτασης των Υποψηφίων Οδηγών στις Ν.Α. της χώρας και Συντήρηση του λογισμικού ΑΤΛΑΣ

Φορέας Χρηματοδότησης:

Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

Προϋπολογισμός: 5.080,00 €

Διάρκεια Έργου: 31-8-2010 έως 31-12-2010

Σύντομη περιγραφή:

Στόχος του έργου είναι αφενός η μεταφορά τεχνογνωσίας στην Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων με παράλληλη υποστήριξη των

αρμόδιων στελεχών της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Πληροφορικής και αφετέρου η συντήρηση του λογισμικού ώστε να διασφαλίζεται η καλή και αδιάλειπτη λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος διαχείρισης των επιτροπών πρακτικών εξετάσεων. Το σύστημα αυτό είναι εγκατεστημένο σε κεντρικό εξυπηρετητή και απαιτείται για την λειτουργία, επέκταση και αξιοποίησή του, η παροχή βοήθειας και υποστήριξης σε όλους τους εξουσιοδοτημένους χρήστες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της χώρας.

**Επιστημονικός
Υπεύθυνος:**

Δ. Κεχαγιάς,
καθηγητής

τμήμα
Πληροφορικής

νέα

πρόσκληση υποβολής προτάσεων

Προκηρύξεις στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα & Επιχειρηματικότητα» (ΕΠΑΝ II)

1. Στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα & Επιχειρηματικότητα» (ΕΠΑΝ II) δημοσιεύθηκε η προκήρυξη με τίτλο «Διμερής Ε&Τ Συνεργασία Ελλάδας - Ρουμανίας 2011-2012», στόχος της οποίας είναι η ενθάρρυνση των ελληνικών φορέων για διμερή συνεργασία Ε&Τ με αντίστοιχους φορείς της Ρουμανίας, μέσω της κοινής εκτέλεσης ερευνητικών και τεχνολογικών έργων στους ακόλουθους τομείς έρευνας:

1. Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ / ICT)
2. Βιοτεχνολογία, Τρόφιμα, Γεωργία και Αλιεία
3. Ενέργεια
4. Υγεία
5. Περιβάλλον
6. Πολιτιστική Κληρονομιά

Η καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή προτάσεων είναι η 29-10-2010.

Οι οδηγίες προς τους ενδιαφερομένους καθώς και το πακέτο των εγγράφων για την υποβολή προτάσεων είναι διαθέσιμα στην παρακάτω διεύθυνση:

<http://epan2.antagonistikotita.gr/greek/prokResultsFull.asp?id=134>

2. Στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα & Επιχειρηματικότητα» (ΕΠΑΝ II) δημοσιεύθηκε η προκήρυξη με τίτλο «Διμερής Ε&Τ Συνεργασία Ελλάδας - Σερβίας 2010-2012», στόχος της οποίας είναι η ενθάρρυνση των ελληνικών φορέων για διεθνή συνεργασία στην Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη με αντίστοιχους φορείς της Σερβίας μέσω της κοινής εκτέλεσης ερευνητικών και τεχνολογικών έργων στους παρακάτω αναφερόμενους τομείς έρευνας:

- Βιοϊατρική και Υγεία
- Νέα Υλικά και Νανοεπιστήμες
- Προστασία του Περιβάλλοντος και Κλιματική Αλλαγή
- Γεωργία και Τρόφιμα
- Ενέργεια και Εξοικονόμηση Ενέργειας
- Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ)
- Κοινωνικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες

Η καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή προτάσεων είναι η 10-11-2010.

Οι οδηγίες προς τους ενδιαφερομένους καθώς και το πακέτο των εγγράφων για την υποβολή προτάσεων είναι διαθέσιμα στην παρακάτω διεύθυνση:

<http://epan2.antagonistikotita.gr/greek/prokResultsFull.asp?id=139>

ΣΥΝΤΟΜΑ ΝΕΑ

/ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ

31 Οκτωβρίου 2010

Αλλαγές στην προθεσμία υποβολής στα προγράμματα «Αρχιμήδης III» και «Θαλής»

Αποφασίστηκε να δοθεί παράταση στην ηλεκτρονική υποβολή των συνοπτικών ερευνητικών προτάσεων στα πλαίσια των προγραμμάτων «Αρχιμήδης III» και «Θαλής», μέχρι την 31^η Οκτωβρίου 2010.

2010

Παράταση για τα προγράμματα «Αρχιμήδης III» και «Θαλής»

Με ανακοίνωσή του το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων παρατείνει μέχρι την 31^η Οκτωβρίου 2010 την προθεσμία ηλεκτρονικής υποβολής των συνοπτικών προτάσεων στην αγγλική γλώσσα για τα προγράμματα «Αρχιμήδης III» και «Θαλής», τα οποία συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση».

2010

Βεβαιώσεις τήρησης Υποχρεώσεων Τελικού Δικαιούχου

Το ΤΕΙ Αθήνας έλαβε Βεβαιώσεις τήρησης υποχρεώσεων Τελικού Δικαιούχου για την υλοποίηση των παρακάτω ενταγμένων Πράξεων.

«Προηγμένες τηλεματικές υπηρεσίες για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (EDUnet-3): Ανάπτυξη και υποστήριξη προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών για τις εκπαιδευτικές μονάδες της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης των Νομών Αργολίδας, Αττικής, Εύβοιας και Κορινθίας»

«Ευρυζωνική αναβάθμιση της πρόσβασης στο Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο 600 σχολείων και ανάπτυξη τοπικών ασύρματων ευρυζωνικών δικτύων στην περιοχή ευθύνης του ΤΕΙ Αθήνας»

στα πλαίσια του **Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας»**

«Συνέργεια υπηρεσιών υγείας και προαγωγής υγείας ευπαθών κοινωνικών ομάδων»

στα πλαίσια του **Επιχειρησιακού Προγράμματος «Υγεία - Πρόνοια» 2000-2008.**

2010

Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας ΜΟΔΙΠ του ΤΕΙ Αθήνας

Εντάχθηκε η πράξη με τίτλο «Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας - ΜΟΔΙΠ του ΤΕΙ Αθήνας» στον Άξονα Προτεραιότητας 2 «Αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης και προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης στις 3 περιφέρειες σταδιακής εξόδου» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση». Η παραπάνω πράξη αφορά στην οργάνωση, ανάπτυξη και αρχική λειτουργία ενός συστήματος διασφάλισης ποιότητας και αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου στο ίδρυμά μας.

2010

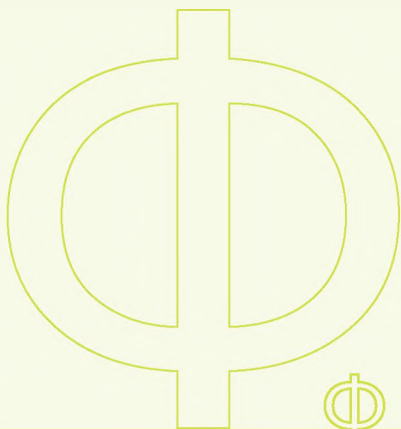
Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας (ΜΚΕ)

Αξιολογήθηκε θετικά από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων η υποβληθείσα πρόταση του ΤΕΙ Αθήνας για την πράξη με τίτλο «**Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας (ΜΚΕ) του ΤΕΙ Αθήνας**» στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση».

Εγκεκριμένος προϋπολογισμός: 207.767,50 €

8 ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ

ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ

ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ

.... Καλωσόρισμα των νέων σπουδαστών

Αγαπητοί νέοι και νέες,

Σας καλωσορίζουμε στο ΤΕΙ Αθήνας, το μεγαλύτερο τεχνολογικό εκπαιδευτικό Ίδρυμα της χώρας, το χώρο που θα φιλοξενήσει τα όνειρα και τις φιλοδοξίες σας στα χρόνια που θα ακολουθήσουν.

Σιγά σιγά ο ενθουσιασμός της επιτυχίας σας δίνει τη θέση του στο άγχος και την αγωνία για το νέο κόσμο που ανοίγεται μπροστά σας. Λίγο καιρό πριν θεωρούσατε το ΤΕΙ τον προορισμό ενός δύσκολου και κοπιαστικού ταξιδιού. Τώρα αντιλαμβάνεστε ότι η πραγματική περιπέτεια μόλις άρχισε. Σε αυτήν την περιπέτεια για την κατάκτηση της γνώσης, εμείς θα είμαστε δίπλα σας κάθε στιγμή πρόθυμοι να σας προσφέρουμε βοήθεια και στήριξη, ώστε να αφοσιωθείτε απερίσπαστοι στις σπουδές σας.

Το ΤΕΙ Αθήνας δεν είναι απρόσωπα κτίρια και αυστηροί κανόνες. Είναι ένας ζωντανός οργανισμός που εξελίσσεται και βελτιώνεται μέρα με τη μέρα, χρόνο με το χρόνο μέσα από τις δικές σας ανάγκες, επιθυμίες και προσδοκίες. Έχει τη μορφή που του δίνετε εσείς.

Για το λόγο αυτό, όλοι εμείς καταβάλλουμε καθημερινά κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να διατηρούμε αμείωτο το ενδιαφέρον σας για μάθηση μέσα από τη διαρκή αναβάθμιση των προγραμμάτων σπουδών, να ανταποκρινόμαστε στους κανόνες αισθητικής σας μέσα από τον εκσυγχρονισμό της υλικοτεχνικής υποδομής και να διευκολύνουμε την καθημερινότητά σας μέσα από την παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών σπουδαστικής μέριμνας.

Ο Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας
Δημήτριος Νίνος
Καθηγητής

Πάνω οι βάσεις εισαγωγής σε 31 τμήματα του ΤΕΙ Αθήνας

>>> Οι βάσεις εισαγωγής των υποψηφίων στα τμήματα του ΤΕΙ Αθήνας διαμορφώθηκαν ως εξής:

ΗΜΕΡΗΣΙΑ					
Σχολές	Τμήματα	Βάσεις 2009	Βάσεις 2010	Διαφορά	
ΣΓΤΚΣ	Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων	19.487	19.395	-92	
	Γραφιστικής	17.808	18.158	+350	
	Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης	12.570	14.722	+2.152	
	Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών	11.390	11.566	+176	
	Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών	11.980	12.651	+671	
ΣΔΟ	Εμπορίας και Διαφήμισης	14.444	14.598	+154	
	Διοίκησης Επιχειρήσεων	14.357	14.605	+248	
	Τουριστικών Επιχειρήσεων	13.244	13.894	+650	
	Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης	13.215	13.481	+266	
	Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας	13.524	13.655	+131	
ΣΕΥΠ	Φυσικοθεραπείας	16.634	17.209	+575	
	Προσχολικής Αγωγής	15.511	15.664	+153	
	Ιατρικών Εργαστηρίων	14.343	15.036	+693	
	Μαιευτικής	14.662	15.476	+814	
	Κοινωνικής Εργασίας	14.493	14.735	+242	
	Εργοθεραπείας	14.574	15.549	+975	
	Οπτικής και Οπτομετρίας	13.526	14.203	+677	
	Ραδιολογίας Ακτινολογίας	13.935	14.355	+420	
	Οδοντικής Τεχνολογίας	13.541	14.272	+731	
	Αισθητικής και Κοσμητολογίας	13.674	14.138	+464	
	Νοσηλευτικής	13.522	13.895	+373	
	Δημόσιας Υγιεινής	12.990	13.523	+533	
	Επισκεπτών και Επισκεπτριών Υγείας	12.811	13.179	+368	
	ΣΤΕΦ	Πληροφορικής	14.637	15.135	+498
		Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων	13.491	13.897	+406
Ενεργειακής Τεχνολογίας		12.167	12.999	+832	
Ηλεκτρονικής		12.410	12.835	+425	
Τοπογραφίας		12.455	12.996	+541	
ΣΤΕΤΡΟΔ	Πολιτικών Έργων Υποδομής	12.769	13.198	+429	
	Ναυπηγικής	11.481	12.277	+796	
	Τεχνολογίας Τροφίμων	12.504	13.005	+501	
	Οινολογίας και Τεχνολογίας Ποτών	11.110	12.009	+899	

ΑΥΞΗΣΗ μέχρι και 2.152 μόρια σημείωσαν οι βάσεις εισαγωγής στα τμήματα των ΤΕΙ, από το σύνολο των οποίων τα 31 τμήματα πήραν το «ασανσέρ» της ανόδου και μόνο 1 ακολούθησε καθοδική πορεία.

Στη πρώτη θέση του καταλόγου με τα τμήματα, που φέτος «κέρδισαν» μόρια, οι υποψήφιοι έστειλαν το τμήμα **Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης**, η βάση του οποίου διαμορφώθηκε στα 14.722 (+2.152).

Το τμήμα **Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων** εξακολουθεί να διατηρεί την υψηλότερη βάση (19.395) ανάμεσα στα 32 τμήματα, η οποία όμως μειώθηκε κατά 92 μόρια σε σχέση με πέρυσι (19.487).

Σημαντική άνοδο των βάσεων σημείωσαν επίσης τα τμήματα **Εργοθεραπείας +975, Οινολογίας και Τεχνολογίας Ποτών +899, Ενεργειακής Τεχνολογίας +832, Μαιευτικής +814 Οδοντικής Τεχνολογίας +731**

Το τμήμα **Γραφιστικής** συνεχίζει να διατηρεί τη δεύτερη θέση στις προτιμήσεις των σπουδαστών με βάση 18.158.

Οδηγός για τους πρωτοετείς φοιτητές

Το ΤΕΙ, στην προσπάθειά του να διευκολύνει την ένταξη των πρωτοετών φοιτητών στο τμήμα εισαγωγής τους, παρουσιάζει έναν χρήσιμο οδηγό με όλα τα στοιχεία για τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που συνεπάγεται η φοίτηση στο ΤΕΙ.

Πότε ξεκινά το εξάμηνο;

Το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2010 - 2011 ξεκινά στις 4 Οκτωβρίου 2010 και τελειώνει στις 14-1-2011.

Πότε και πως θα δηλώσω τα μαθήματά μου;

Ειδικά για το πρώτο εξάμηνο η δήλωση μαθημάτων γίνεται ταυτόχρονα με την εγγραφή του φοιτητή.

Από που και πως θα προμηθευτώ τα συγγράματά μου;

Από τη φετινή ακαδημαϊκή χρονιά, τα διδακτικά συγγράμματα θα διανέμονται με την βοήθεια της νέας ηλεκτρονικής υπηρεσίας ΕΥΔΟΞΟΣ. Αναλυτικές πληροφορίες και οδηγίες δίνονται στη σελίδα: <http://eudoxus.gr/>

Που θα τρώω;

Εκτός από το εστιατόριο στο κεντρικό κτίριο του Ιδρύματος λειτουργεί και παράρτημά στην πλατεία Βάθη, όπου μπορεί ο φοιτητής να σιτίζεται δωρεάν με την κάρτα σίτισης που εκδίδεται από το τμήμα Σπουδαστικής Μέριμνας. Η κάρτα σίτισης έχει διάρκεια από την 1^η Σεπτεμβρίου ως και την 5^η Ιουλίου του επόμενου έτους (μια ακαδημαϊκή χρονιά), με εξαίρεση την περίοδο διακοπών των Χριστουγέννων και του Πάσχα.

Δικαιολογητικά για την έκδοση κάρτας δωρεάν σίτισης:

1. αίτηση προς το τμήμα Σπουδαστικής μέριμνας

2. φορολογική δήλωση ή φωτοτυπία επικυρωμένη
3. φωτοτυπία ταυτότητας ή διαβατηρίου
(μόνο για ομογενείς - αλλοδαπούς σπουδαστές)

Που θα μείνω;

Το ΤΕΙ-Α δε διαθέτει δική του εστία. Οι σπουδαστές του έχουν δικαίωμα χορήγησης από τις Δ.Ο.Υ. ποσού χιλίων ευρώ (1.000,00 ευρώ) ως ετήσιου στεγαστικού επιδόματος.

Επίσης, υπάρχει δυνατότητα στέγασης σε Φοιτητικές Εστίες, μετά από αίτησή τους σε αυτές, και σε περίπτωση που γίνουν δεκτοί, το **τμήμα Σπουδαστικής Μέριμνας** του ΤΕΙ τους χορηγεί βεβαίωση, την οποία προσκομίζουν στην εστία όπου διαμένουν για να τους παρέχεται δωρεάν σίτιση.

Που μπορώ να διαβάσω;

Το ΤΕΙ διαθέτει Βιβλιοθήκη, η οποία λειτουργεί καθημερινά από τις 9:00 έως τις 19:00 (εκτός Σαββάτου, Κυριακής και αργιών), ενώ υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης σε πληροφορίες ανά πάσα στιγμή μέσω του ιστότοπου της Βιβλιοθήκης που λειτουργεί σε 24ωρη βάση (<http://www.library.teiath.gr>), ☎ 210 5385 134. Εκτός από την κεντρική Βιβλιοθήκη λειτουργούν και δύο παραρτήματα.

➡ Το παράρτημα της Βιβλιοθήκης στο κτίριο (ΕΡΓΑΣ), που εξυπηρετεί τα τμήματα Φυσικοθεραπείας, Εργοθεραπείας και Νοσηλευτικής Α΄ και Β΄ της ΣΕΥΠ του ΤΕΙ Αθήνας ☎ 210 5385 663

➔ Το παράρτημα της Βιβλιοθήκης στο κτίριο της οδού Θηβών 274, που εξυπηρετεί δυο τμήματα της ΣΕΥΠ και συγκεκριμένα το τμήμα Επισκεπτών Επισκεπτριών Υγείας και το τμήμα Κοινωνικής Εργασίας. ☎ 210 5385 729

☞ Αν χρειαστώ γιατρό τι πρέπει να κάνω;
Στο ΤΕΙ-Α λειτουργεί καθημερινά Ιατρείο, στο οποίο παρέχεται πρωτοβάθμια περίθαλψη από ιατρούς διαφόρων ειδικοτήτων (καρδιολόγο, χειρουργό, γυναικολόγο, ορθοπαιδικό).

☞ Είμαι ανασφάλιστος. Δικαιούμαι ασφάλιση;
Οι φοιτητές του ΤΕΙ, που δεν είναι ασφαλισμένοι σε κανένα δημόσιο φορέα, δικαιούνται σπουδαστικού βιβλιαρίου, δωρεάν ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης και ευρωπαϊκής κάρτας ασφάλισης ασθενείας.

☞ Υπάρχει δυνατότητα ψυχολογικής υποστήριξης;
Στους σπουδαστές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες ή προβλήματα σχετιζόμενα με διάφορους ψυχοκοινωνικούς παράγοντες, παρέχεται ατομική συμβουλευτική από την Κοινωνική Συμβουλευτική Υπηρεσία του ΤΕΙ, ενώ παράλληλα παρέχεται πρόγραμμα εκπαίδευσης και υποστήριξης κωφών και βαρήκων σπουδαστών και πρόγραμμα λογοθεραπευτικής υποστήριξης. ☎ 210 5385 129

☞ Μπορώ να γυμνάζομαι στο ΤΕΙ;
Κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους στο ΤΕΙ λειτουργεί δωρεάν για τους σπουδαστές γυμναστήριο, μετά από έκδοση κάρτας αθλουμένου από το **τμήμα Δημοσίων Σχέσεων**. Στον ίδιο χώρο λειτουργούν επίσης αίθουσα φυσικοθεραπείας, σάουνα, ντους κ.λπ.
☎ 210 5385 163

Μπορώ να ασχοληθώ με πολιτιστικές δραστηριότητες;

Στο χώρο του ΤΕΙ δραστηριοποιούνται διάφορες πολιτιστικές ομάδες, στις οποίες μπορείτε να δηλώσετε συμμετοχή. Μεταξύ των δραστηριοτήτων των πολιτιστικών ομάδων περιλαμβάνονται:

Χορωδία, Θεατρική ομάδα, Γυμναστήριο.

Υπάρχει σπουδαστικός σύλλογος;

Στα πλαίσια κάθε Σχολής υφίσταται σπουδαστικός σύλλογος, με τη μορφή ΝΠΙΔ, εκπρόσωπος του οποίου μετέχει στο Συμβούλιο της Σχολής.

Οι φοιτητές όλων των Τμημάτων δικαιούνται να εγγράφονται ως μέλη του συλλόγου της Σχολής όπου ανήκει το Τμήμα τους.

Υπάρχει δυνατότητα ασύρματης πρόσβασης στο ΤΕΙ;

Σε όλους τους χώρους του Ιδρύματος υπάρχει δυνατότητα ασύρματης πρόσβασης στο δίκτυο του ΤΕΙ (Intranet) και το Διαδίκτυο (Internet).

Επίσης υπάρχει:

- ➔ **Υπηρεσία email** με προσωπικό λογαριασμό αλληλογραφίας της μορφής @teiath.gr.
- ➔ **Υπηρεσία VPN** (για πρόσβαση από το σπίτι σε Ηλεκτρονικές Βιβλιοθήκες και περιοδικά).
- ➔ **Υπηρεσία Dialup** (για χρήστες με περιστασιακή χρήση του Internet)

Ποιος ο ρόλος του ταμείου αρωγής απόρων φοιτητών;

Σκοπός του Ταμείου είναι η ηθική και η υλική, σε είδος ή σε χρήμα, ενίσχυση των φοιτητών του ΤΕΙ Αθήνας για την κάλυψη εκτάκτων αναγκών, που δεν μπορούν, κατά την κρίση του Συμβουλίου να αντιμετωπιστούν διαφορετικά.

Ο ενδιαφερόμενος φοιτητής, για να ζητήσει οικονομική ενίσχυση από το Ταμείο Αρωγής Απόρων Φοιτητών, πρέπει να απευθυνθεί στη Σπουδαστική Λέσχη.

☎ 210 5385190 -2

Πως μπορώ να ενημερώνομαι για τις υποτροφίες;

Μέσα από το site του τμήματος Σπουδαστικής Μέριμνας του ΤΕΙ μπορείς να ενημερωθείς για την παροχή υποτροφιών από δημόσιους και άλλους φορείς.

Πως θα έρχομαι στο ΤΕΙ;

Το ΤΕΙ Αθήνας βρίσκεται δυτικά της Αθήνας, στο Δήμο Αιγάλεω. Η πρόσβαση στο ΤΕΙ διευκολύνεται πολύ με τη χρήση του ηλεκτρικού σιδηροδρόμου και του μετρό. Στη στάση «Μεταξουργείο» του μετρό, στη γραμμή «Αγ. Αντώνιος - Αγ. Δημήτριος» βρίσκεται η αφετηρία των περισσότερων λεωφορείων που κάνουν στάση στο ΤΕΙ.

Πιο συγκεκριμένα, οι λεωφορειακές γραμμές για το ΤΕΙ-Α είναι οι παρακάτω:

Από το κέντρο της Αθήνας

Αφετηρία σταθμός Μεταξουργείου
Α15, Β15, Ε15

Αφετηρία Πλατεία Κουμουνδούρου
Β16, Γ16, Ε16, 812*

Από Πειραιά

Αφετηρία Πλατεία Καραϊσκάκη
802, 845, 803*

Αφετηρία Ακτή Ξαβερίου
831*

Από Μετρό Άγιος Αντώνιος

075

Από Μετρό Αιγάλεω

829*, 811*(τοπικό)

* Τα συγκεκριμένα λεωφορεία κάνουν στάση στην οδό Εδέσσης. Όλα τα υπόλοιπα κάνουν στην Λεωφ. Καβάλας.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να καλέσετε το νούμερο 185 ή να επισκεφτείτε το δικτυακό κόμβο του ΟΑΣΑ (Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθήνας): www.oasa.gr

 Δικαιούμαι μειωμένο εισιτήριο στα μέσα μαζικής μεταφοράς;

Με την εγγραφή σας χορηγείται από τη γραμματεία του τμήματος φοιτητικό πάσο με το οποίο κάθε προπτυχιακός φοιτητής δικαιούται μειωμένη τιμή εισιτηρίου στα οδικά, σιδηροδρομικά και θαλάσσια μέσα μαζικής μεταφοράς στο εσωτερικό της χώρας. Το δικαίωμα μειωμένου

εισιτηρίου δεν καλύπτει τους φοιτητές ΤΕΙ που προέρχονται από κατάταξη.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ για θέματα που αφορούν στη σίτιση, στη στέγαση, στην περίθαλψη και στο Ταμείο Αρωγής, αρμόδιο είναι το τμήμα Σπουδαστικής Μέριμνας.

☎ 210 53 85 190 - 2, φαξ 210 53 85 191
e-mail: studentserv@teiath.gr

Πρόγραμμα Σπουδών

ακαδημαϊκού έτους 2010-2011

Το Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας, κατά την αρ. 34 / 8-9-2010 συνεδρίασή του, ομόφωνα αποφάσισε το πρόγραμμα σπουδών ακαδημαϊκού έτους 2010-2011, ως εξής:

Πρόγραμμα Σπουδών	Έναρξη	Λήξη
Εγγραφές πρωτοετών	13-9-2010	30-9-2010
Ανανεώσεις εγγραφών χειμερινού εξαμήνου	16-9-2010	30-9-2010
Μαθήματα χειμερινού εξαμήνου	4-10-2010	14-1-2011
Εξετάσεις Ιανουαρίου Α' εξαμήνου	17-1-2011	28-1-2011
Εξετάσεις Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου Β' εξαμήνου και άνω (Α' περίοδος)	17-1-2011	28-1-2011
Εξετάσεις Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου Β' εξαμήνου και άνω (Β' περίοδος)	31-1-2011	11-2-2011
Ανανεώσεις εγγραφών εαρινού εξαμήνου	14-2-2011	18-2-2011
Μαθήματα εαρινού Εξαμήνου	21-2-2011	3-6-2011
Εξετάσεις Ιουνίου Β' εξαμήνου	6-6-2011	18-6-2011
Εξετάσεις Ιουνίου Γ' εξαμήνου και άνω	6-6-2011	18-6-2011
Εξετάσεις περιόδου Σεπτεμβρίου 2011 Α' και Β' Εξαμήνου	1-9-2011	23-9-2011
Εξετάσεις περιόδου Σεπτεμβρίου 2011 Γ' Εξαμήνου και άνω	1-9-2011	15-9-2011

**Θεατρική
Ομάδα
ΤΕΙ Αθηνas**
Το Τρίτο Κουδούνι

Η Θεατρική Ομάδα του Ιδρύματος μας «Το τρίτο κουδούνι» κατά την περίοδο του καλοκαιριού συμμετείχε με την κωμωδία του Μολιέρου «Ο Αρχοντοχωριάτης» σε πολλά Φεστιβάλ με μεγάλη επιτυχία. Στις 3-7-2010 εμφανίστηκε στο θέατρο «Αλέξης Μινωτής» στο Αιγάλεω, ενώ στις 11-7-2010 συμμετείχε στο Διεθνές Φεστιβάλ στην Αρχαία Ολυμπία. Στη συνέχεια στις 16-9-2010 το έργο παίχτηκε στο «Ευριπιδείο» θέατρο Ρεματιάς στο Χαλάνδρι, στις 27-9-2010 στο Δήμο Αγίων Αναργύρων και στις 29-9-2010 στο Δήμο Χαϊδαρίου.

Πάρα πολύ καλές κριτικές έγραψε και φέτος το σύνολο του Ηλιακού τύπου για τη συμμετοχή της Ομάδας στο Διεθνές Φεστιβάλ της Αρχαίας Ολυμπίας. «Ο Αρχοντοχωριάτης» παίχτηκε σε ένα κατάμεστο θέατρο, με τους θεατές να γελάνε από καρδιάς και να χειροκροτούν πολλές φορές τους σπουδαστές μας.

Σε όλες τις παραστάσεις δεν ήταν λίγα τα μπράβο που ακούστηκαν απο το κοινό στο τέλος των παραστάσεων και τα συγχαρητήρια προς τους ηθοποιούς σπουδαστές και εργαζόμενους του Ιδρύματος που συμμετέχουν στη Θεατρική Ομάδα.

➔ **Ιατρείο** του ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

Το **Ιατρείο του ΤΕΙ Αθήνας** στα πλαίσια της συνεχιζόμενης προσπάθειας για αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών που προσφέρει, παρέχει τη δυνατότητα διενέργειας και υπερηχογραφημάτων σώματος και αγγείων σε εξεταζόμενους κατόπιν προγραμματισμού και εφόσον υπάρχει ένδειξη της συγκεκριμένης εξέτασης
τηλ. 210 5385801, Τρίτη και Παρασκευή, 10:30 έως 15:30.

αθλείετε; σας ενδιαφέρει...

➔ **Γυμναστήριο** του ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

Απαραίτητα δικαιολογητικά για την έκδοση και ανανέωση της κάρτας αθλούμενου για το γυμναστήριο του ΤΕΙ Αθήνας

1. Μία φωτογραφία
2. Βεβαίωση γιατρού παθολόγου ή καρδιολόγου (Δημόσιου Φορέα ή ιδιώτη)
3. Αντίγραφο της φοιτητικής ταυτότητας για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος.

Απαραίτητα δικαιολογητικά για την κάρτα κολυμβητηρίου

1. Μία φωτογραφία
2. Βεβαίωση γιατρού καρδιολόγου καθώς και δερματολόγου (Δημόσιου Φορέα ή ιδιώτη)
3. Αντίγραφο της φοιτητικής ταυτότητας για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος.

Η κατάθεση των δικαιολογητικών

θα γίνεται στο τμήμα Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων (Αγ. Σπυρίδωνος & Μήλου 1, 1^{ος} όροφος)

τηλ. 210 5385127

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 12 Απριλίου έως 7 Μαΐου 2010

ΤΜΗΜΑ: Γραφιστικής

ΣΧΟΛΗ: ΣΤΓΚΣ

Έκθεση ζωγραφικής της Α. Μπενάκη

με τίτλο «Ταξίδι
στα συναισθήματα»

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε η έκθεση ζωγραφικής της Άννας Μπενάκη, αναπληρώτριας καθηγήτριας στο τμήμα Γραφιστικής, με τίτλο «Ταξίδι στα συναισθήματα», στον εκθεσιακό χώρο της Ζωσιμαίας Παιδαγωγικής Ακαδημίας στα Ιωάννινα, από 12 Απριλίου έως 7 Μαΐου 2010. Την έκθεση προλόγισαν οι: **Γιώργος Χαρβαλιάς**, Πρύτανης της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών Αθήνας και ο **Θάνος Χρήστου**, αναπληρωτής καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Ταξίδι με τις μελωδίες, 70 x 100 cm

Παιδικό πείσμα, 160 x 180 cm

...Για τη ζωγραφική της Άννας Μπενάκη

Ο λόγος που πρέπει να μας κάνει όλους να προσέξουμε ιδιαίτερα την παραπάνω έκθεση, είναι γιατί με τα εκτιθέμενα σε αυτήν έργα της, η Άννα Μπενάκη, κινούμενη ίσως από μια συναισθηματική, αλλά και κυρίως ενσυναισθηματική διάθεση απέναντι στην ανθρώπινη μορφή, απέναντι στον άνθρωπο τελικώς, οδηγείται στην αναγωγή, αυτής της ανθρώπινης μορφής, σε ψηλότερα επίπεδα ύπαρξης της - και ύπαρξης του Ανθρώπου - επίπεδα σχεδόν οντολογικά. Με άλλα λόγια η Άννα, ηθελημένα ή

όχι - «...γιατί εκεί με οδηγούσε δίχως να το αντιληφθώ, η καταγωγή μου και η τέχνη που εξασκώ...»¹ - συνεχίζει την Τέχνη όπως αυτή πρωτοεμφανίστηκε στην Ιστορία και όπως συμμετείχε και συμμετέχει - ή θα πρέπει να συμμετέχει - στην προσπάθεια του ανθρώπου να ψηλαφίσει το Ουσιώδες.

Η εμμονή σε αυτό το καθήκον, μέσω της εμμονής στην αναζήτηση βαθύτερης διάστασης στην ανθρώπινη μορφή, αποτελεί και την ελληνική πρόταση στην αναζήτηση αυτού του Ουσιώδους ή Αλήθειας. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία στη σημερινή εποχή της αποστέρησης από τη ζωή κάθε ευρύτερης εμβέλειας τόσο του Σώματος, όπως αυτό θεμελιώθηκε από την αρχαία ελληνική Τέχνη ως οντολογικής εμβέλειας παλλόμενη μορφή, όσο και του Προσώπου, όπως αυτή μετουσιώθηκε στην μετέπειτα ανατολική ελληνορωμαϊκή οικουμένη. Η Άννα έρχεται αντιμέτωπη και με τα δύο. Με μέσα σύγχρονα, με θάρρος και ενάργεια. Με μία εκπληκτική ζωγραφική μαεστρία, μετερχόμενη κάθε εκφραστικού μέσου, μετερχόμενη κάθε τεχνοτροπίας - δείγμα της σε βάθος καλλιτεχνικής της παιδείας - στοχεύει στην ανάδειξη του περιεχομένου, κάτι που άλλωστε ήταν και πρέπει να παραμείνει, το ζητούμενο της μέσω της Τέχνης έκφρασης και αναζήτησης του ανθρώπου.

Οι παραπάνω σκέψεις πάνω στο έργο της Άννας Μπενάκη - όπως άλλωστε και κάθε ανάλογη «κριτική» θεώρηση έργων καλλιτεχνών - αποτελούν και προτροπή προς τον καλλιτέχνη αλλά και προσμονή από αυτόν, ιδιαίτερα μάλιστα όταν αυτός δείχνει να έχει όλα τα εφόδια και τις δυνατότητες για μια τέτοια - μεγάλη εν προκειμένω - προσφορά.

Νικήτας Χιωτίνης, καθηγητής ΤΕΙ

¹ Για να θυμηθούμε τους στίχους του Σαββόπουλου: «...βρήκα τ' όνειρό σου σε γραμμές πολιτικές, αλλά το πήγα πέρα από αυτές, γιατί εκεί με οδηγούσε δίχως να το αντιληφθώ, η καταγωγή μου και η τέχνη που εξασκώ...»: είναι μια αλήθεια που κρατάει ακόμα ζωντανή τη νεοελληνική Τέχνη, μέσα στην σημερινή παγκόσμια σύγχυση.

θα γίνει ▶

Έκθεση του Τάκη Κατσουλίδη «Το σχέδιο του γράμματος»

Από τις 24 Σεπτεμβρίου έως τις 24 Οκτωβρίου 2010 θα πραγματοποιηθεί στο Μουσείο Μπενάκη έκθεση με θέμα «Το σχέδιο του γράμματος» του Τάκη Κατσουλίδη υπό την αιγίδα της Ένωσης Γραφιστών Ελλάδας.

Στην έκθεση παρουσιάζεται η καλλιτεχνική πορεία του καλλιτέχνη μέσα από σχέδια και ψηφιακές εκτυπώσεις των γραμματοσειρών που δημιούργησε και ανασχεδίασε από το 1986 έως σήμερα.

Ο Τάκης Κατσουλίδης που γεννήθηκε στη Μεσσήνη τιμήθηκε το 2008 με βραβείο από την Ακαδημία Αθηνών για το σύνολο του ζωγραφικού και χαρακτικού του έργου.

ΖΩΓΡΑΦΟΣ: Λ. Τσίλαγα, καθηγήτρια
ΤΜΗΜΑ: Συντήρησης Αρχαιοτήτων & Έργων Τέχνης
ΣΧΟΛΗ: ΣΙΤΚΣ

Κριτική για τη ζωγραφική της Λ. Τσίλαγα

από τον καθηγητή
Ν. Χιωτίνη

Για τη ζωγραφική της Λίνας Τσίλαγα

Προτού αναφερθούμε στις αδιαμφισβήτητες ζωγραφικές ποιότητες του έργου της Λίνας Τσίλαγα, θα πρέπει να τοποθετήσουμε ιστορικά το έργο της και τη συνεισφορά της - γιατί αυτό έχει την κύρια σημασία.

Στις καλλιτεχνικές παλινδρομήσεις του ΧΙΧ αιώνα, που δεν μπόρεσαν να διατυπώσουν ισχυρή καλλιτεχνική πρόταση, δηλαδή πρόταση ικανή να εκφράσει συλλογικά υπαρξιακά νοήματα και στόχους, όπως δηλαδή συνέβαινε σε όλο το μέχρι τότε παρελθόν του Ανθρώπου - ο ΧΧ^{ος} απάντησε βιαίως: πρότεινε και εν μέρει αρχικώς πέτυχε, την αποστέρηση από την Τέχνη - και από τη ζωή μας - κάθε ιστορικής επίκλησης και αναφοράς. Κηρύσσοντας την απαγόρευση αναφοράς στο παρελθόν και την συνακόλουθη αποστέρηση από τη ζωή του ανθρώπου κάθε ευρύτερης χωρικής και χρονικής εμβέλειας της ζωής του, οδήγησε σε μια Τέχνη που καταδήλως δεν είχε αντίκρισμα στο πνεύμα των θεατών της - ωθούμενη και συνεπικουρούμενη από το θριάμβο της νευτώνιας αντίληψης περί πραγματικότητας και της δαρβίνεια αντίληψης περί ανθρώπου. Είναι όμως χαρακτηριστικό, πως, όταν ο Στάλιν θέλησε να κατασκευάσει δημόσια κτίρια, έκανε έρευνα στους κατοίκους της Μόσχας και διαπίστωσε πως - αντίθετα με την επικρατούσα ιδεολογία που θα προέκρινε κτίρια μοντέρνα και «αντιμεταφυσικά» - αυτοί ήθελαν κτίρια «νεοκλασικά» και έτσι τέτοια

κτίρια κατασκεύασε. Ο «μοντερνισμός» του πρώτου μισού του ΧΧ^{ου} αιώνα καταδήλως απέτυχε: απέτυχε να επικοινωνήσει με το κοινό του, απέτυχε να εκφράσει συλλογικούς στόχους, απέτυχε να αγαπηθεί αλλά και να αγαπήσει τον άνθρωπο και την κοινωνία. Η Τέχνη του παρελθόντος πρότεινε πάντοτε μορφές - best sellers, αν μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τον όρο αυτόν, μορφές που για αιώνες εξέφραζαν τους λαούς και προωθούσαν τα όνειρά τους. Η περίπτωση του πρώτου μισού του ΧΧ^{ου} αιώνα βρισκόταν πολύ μακράν αυτού.

Έτσι από τη δεκαετία του '60 άρχισε η στροφή του ενδιαφέροντος των καλλιτεχνών προς αυτό που ονομάστηκε «Genius Loci», δηλ. στο «πνεύμα του Τόπου», στην Ιστορία των λαών και στην «Παράδοσή» τους, δηλ. αυτό που κάθε λαός θεωρεί ως Παράδοσή του - με όρους Yung θα λέγαμε στο «συλλογικό ασυνείδητο» των λαών, το οποίο ο καλλιτέχνης οφείλει να ανακαλύψει και να προβάλλει. Αυτούς τους καλλιτέχνες αποκαλούμε συμβατικώς «μεταμοντέρνους» και η Λίνα Τσίλαγα είναι ενταγμένη σε αυτούς, με ιδιαίτερη όμως πρόταση.

Γενικώς στους «μεταμοντέρνους» είναι σχεδόν κανόνας οι ιστορικές αναφορές. Υποβάλλουν στους θεατές τους παρελθόντα σχήματα, συνήθως αφαιρετικώς και ενίοτε στην αρχική τους μορφή. Πολλοί μελετητές - και όχι αδικώς - θεωρούν πως όλο το ζήτημα αυτό οδήγησε σε παρωδίες της ιστορίας, αν όχι γελοιοποίησή της. Κανένας πάντως δεν αμφισβητεί πως

άφησαν για πάντα πίσω τους και πίσω μας, την αντιδραστική απαγόρευση των μοντέρνων προς οποιαδήποτε αναφορά στην Ιστορία, δηλαδή στο παρελθόν του ανθρώπου, σαν αυτό να μην υπήρξε ποτέ. Το κυριότερο όμως, είναι ότι μέσω αυτών επανετέθη το τριπλούν νεοπλατωνικό αίτημα περί δημιουργίας, όπως με το έργο του και τα γραπτά του μας υπενθύμιζε διαρκώς ο εκ των θεμελιωτών του προτάγματος περί ελληνικότητας Δημήτρης Πικιώνης: το «επιστρεπτικόν», όπου νοούμε το δεσμό μας με το παρελθόν, το «προνοητικόν», όπου νοούμε την αυτενεργό αντιμετώπιση του παρόντος και το «εράσιμιον», όπου νοούμε τη συναισθηματική λειτουργία που θα έρθει να συμπληρώσει τις άλλες δύο.

Το έργο της Λίνας Τσίλαγα δείχνει να υιοθετεί αυτό το αίτημα. Ανατρέχει στο σχήμα του παρελθόντος, που αποτελεί και θεμελίωση της σημερινής κοινωνίας (του). Με εξαιρετική ζωγραφική μαεστρία το αναδεικνύει ως τέτοιο, θέτοντάς το σε μια διαχρονική διάσταση. Το φέρνει στη συνέχεια με έναν τρόπο που μπορεί να γίνει σήμερα αντιληπτό ως «εράσιμια» παρουσία, αναδεικνύοντάς το και εντάσσοντάς

το ως εικόνα του πνεύματος του τόπου στο συλλογικό φαντασιακό που στηρίζει λαούς και κοινωνίες. Αυτή της δε η προσπάθεια είναι ιδιαίτερος σημαντικό παράδειγμα τρόπου θεώρησης του παρελθόντος.

Ιδιαίτερος σημαντική είναι και η προσπάθεια της Λίνας Τσίλαγα να κινηθεί σε διάφορους τόπους και πολιτισμούς και να δει τα σχήματά τους. Με νέα ματιά είδε αρχαίες ελληνικές μορφές. Πέρυσι ασχολήθηκε με μορφές από την Κίνα, φέτος με τη Ρωσία, του χρόνου φαντάζομαι με κάτι άλλο. Αποτελεί και αυτό πρόταση προς τους σημερινούς δημιουργούς, που εκ των πραγμάτων, δηλαδή εκ της ολοένα και περισσότερο εντεινόμενης παγκοσμιοποίησης, ίσως να γενικευτεί. Παρότι η σημερινή ευρωπαϊκή τέχνη έχει υποστεί αρκετές αρνητικές συνέπειες εξ αυτού, δεν παύει να είναι μια εμπειρία που ίσως οδηγήσει σε μια υπερτοπική και υπερχρονική θεώρηση των πολιτισμών, κάτι το οποίο άλλωστε φαίνεται πως ήδη διεθνώς αναζητείται.

καθηγ. **Νικήτας Χιωτίνης**
αρχιτέκτων

θα γίνει ▶

Διοργάνωση Συμποσίου υπό την αιγίδα του ΤΕΙ Αθήνας

Από τις 15 έως τις 17 Οκτωβρίου στην Καστοριά θα πραγματοποιηθεί το 5^ο Συμπόσιο του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδος με θέμα «**Επείγουσα και εντατική φροντίδα: Πρωτοποριακές Εφαρμογές στη σημερινή πραγματικότητα**» υπό την αιγίδα των Τμημάτων Α΄ και Β΄ Νοσηλευτικής της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας (ΣΕΥΠ) του ΤΕΙ Αθήνας. Το επιστημονικό πρόγραμμα του Συμποσίου θα περιλαμβάνει διαλέξεις, στρογγυλά τραπέζια, παρουσίαση ερευνητικών και αναρτημένων εργασιών που θα καλύπτουν το μεγαλύτερο φάσμα του ευαίσθητου και νευραλγικού αυτού χώρου των υπηρεσιών υγείας, επείγουσας και εντατικής φροντίδας.

θα γίνει ▶

Οι σπουδαστές του τμήματος Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων σας προσκαλούν

στην έκθεση των Πτυχιακών τους εργασιών

Το τμήμα Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων (ΕΑΔΣΑ) του ΤΕΙ Αθήνας από 9 έως 15 Οκτωβρίου θα πραγματοποιήσει έκθεση Πτυχιακών εργασιών στον εκθεσιακό πολυχώρο Απόλλων της Νομαρχίας Πειραιά.

Τα εγκαίνια της έκθεσης θα γίνουν το Σάββατο 9 Οκτωβρίου 2010, στις 7:30 μ.μ.

Στην έκθεση στον πολυχώρο Απόλλων θα παρουσιαστούν κάποιες από τις καλύτερες πτυχιακές του τμήματος Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων.

ΟΙ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟ Τμήμα...

Το Τμήμα Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης & Σχεδιασμού Αντικειμένων λειτουργεί από το 1977 ως ένα από τα πέντε τμήματα της Σχολής Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών του ΤΕΙ-Α. Έχει ως γνωστικό αντικείμενο αφ' ενός τη λειτουργική - χρηστική και αισθητική διαμόρφωση εσωτερικών χώρων καθώς και εξωτερικών χώρων μικρής κλίμακας και αφετέρου το σχεδιασμό βιομηχανικών ή βιοτεχνικών αντικειμένων - Design.

Έχοντας ως στόχο την εκπαίδευση των σπουδαστών στη χωρική, καλλιτεχνική και τεχνολογική παιδεία, που απαιτείται για την κάλυψη του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος και μέσα από έναν 4ετή κύκλο σπουδών, συμβάλλει στην ανάπτυξη της αισθητικής αντίληψης των σπουδαστών στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό καθώς και στην ανάπτυξη θεωρητικών γνώσεων και δεξιοτήτων πρακτικής, που ανταποκρίνονται πλήρως στις διαρκείς ανανεούμενες απαιτήσεις του σήμερα. Σε αυτό συνίσταται και η μοναδικότητα του τμήματος στο θεσμό των ΤΕΙ και στη σημερινή τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Οι πτυχιακές εργασίες των σπουδαστών αποτελούν αδιαμφισβήτητα το επιστέγασμα των σπουδών και την τελευταία ευκαιρία να εκφράσουν τα προσωπικά τους ενδιαφέροντα μέσα από ένα ευρύτατο φάσμα επιλογών έρευνας και δημιουργικής εργασίας.

Οι Πτυχιακές εργασίες αποτελούν δείγματα δουλειάς με μεγάλη σημασία, γιατί αντανακλούν όχι μόνο την προσωπικότητα και τις ικανότητες των σπουδαστών, αλλά και τους προσανατολισμούς, τις οπτικές και τις επιρροές του Τμήματος και των διδασκόντων. Είναι δηλαδή η επιτομή της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Η δημοσιοποίηση των πτυχιακών, μέσω της έκθεσης αυτής, αναδεικνύει και αποκαλύπτει την πραγματική τους υπόσταση, πέρα από κανονισμούς και προγράμματα σπουδών.

Οι σπουδές στο Τμήμα οργανώνονται με βάση με τρεις κύριες Ομάδες Μαθημάτων:

- ✓ Αρχιτεκτονικής, κατασκευαστικής και παραστατικής τεχνολογίας
- ✓ Εικαστικών τεχνών και διακοσμητικών εφαρμογών
- ✓ Σχεδιασμού - Design χώρου και αντικειμένων

creativity
δημιουργικότητα

innovation
καινοτομία

ΣΧΟΛΗ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΚΑΛΠΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

DESIGN

Στην έκθεση συμμετέχουν με πτυχιακές εργασίες οι παρακάτω:

Ε. Ανυφαντή, Ι. Αλέξη, Σ. Αποστολάκης, Ι. Βασιλοπούλου, Ν. Βογιατζής - Βοκοτόπουλος, Ε. Βορεοπούλου, Μ. Γαλάνη, Μ. Γκουρουμίχου, Μ. Γουναρίδου, Κ. Ευαγγελίου, Δ. Θεοδώρου, Γ. Ιωαννίδης, Ε. Καλογηράτος, Β. Καμπέρη, Κ. Καρυδογιάννη, Π. Καρούντζου, Κ. Κεσισόγλου, Ι. Καλπακά, Μ. Κοτογιάννης, Λ. Κοτογιώργη, Ε. Κοτσοπούλου, Ε. Κουμαριανού, Α. Κυπριώτη, Κ. Κυριακόπουλος, Ν. Κωνσταντινίδου, Σ. Λευθεροχωρήτη, Ι. Μαγιάτη, Μ. Παγκάκη, Κ. Παπαχρήστου, Β. Πεσβαντή, Μ. Ρεμούνδου, Μ. Ριδάκη, Α. Ρούσου, Α. Σιδέρη, Ε. Ταταράκη, Μ. Τζώρτζη, Ν. Τριτσικάκης, Δ. Τσάμη, Β. Τσαρούχας, Χ. Τσινισιζέλη, Ι. Φώσκολος, Ο. Χατζηστεφάνου, Στ. Χονδροδήμος, Θ. Χόνδρου, Δ. Χριστοδούλου, Μ. Χρονοπούλου.

09 έως 15 Οκτώβρη 2010

invention
δημιουργία

ΠΟΛΥΧΩΡΟΣ ΑΠΟΛΛΩΝ

ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΠΕΤΡΕΙΑ

Προπολεως και Πηλιου
Κομινια-Πετραιας
www.nomarhiapetraia.gr

Planning
δομητική προγραμματισμός

ΦΩΤΟ: Κ. ΚΑΡΑΜΠΕΛΑΣ

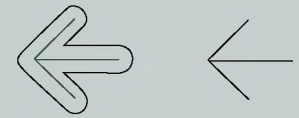

καλή
ακαδημαϊκή
χρονιά

Δημοσίευση άρθρων

Γίνονται δεκτά άρθρα που πραγματεύονται **επίκαιρα ζητήματα στο χώρο της εκπαίδευσης ή και θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος**. Τα κείμενα πρέπει να αποστέλλονται με e-mail, σε μορφή Word, ενώ οι φωτογραφίες που τα συνοδεύουν πρέπει να είναι σε ηλεκτρονική μορφή σε υψηλή ανάλυση (.tiff ή .jpg). Η βιβλιογραφία, αν υπάρχει, παρατίθεται μόνο με τη μορφή υποσημειώσεων. Τα άρθρα, τα οποία μπορεί να είναι πρωτότυπα ή αναδημοσιεύσεις, δεν επιτρέπεται κατά κανόνα να υπερβαίνουν τις 2.000 λέξεις. Για να δημοσιευτεί ένα κείμενο, πρέπει να εγκριθεί από την Συντακτική Επιτροπή. Η μερική ή ολική αναπαραγωγή κειμένων του περιοδικού επιτρέπεται μόνο με την άδεια του Εκδότη. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με την κα Ι. Αναστασάκου, **τηλ.: 210 5385174, Fax: 210 5385852, e-mail: eee@teiath.gr**

Αγ. Σπυρίδωνος, 122 10 Αιγάλεω
Τηλ.: 210 538 5100, fax: 210 591 1590
e-mail: info@teiath.gr, webmaster@teiath.gr

ISSN 1791-7247

www.teiath.gr